

OBCHODNÍ AKADEMIE T. G. MASARYKA,

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Ekonomické lyceum
78-42-M/02**

Obsah:

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	PROFIL ABSOLVENTA	4
2.1	Uplatnění absolventa v praxi	4
2.2	Očekávané kompetence absolventa	4
2.3	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání	6
3.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	7
3.1	Celkové pojetí vzdělávání	7
3.2	Organizace výuky	8
3.3	Realizace praktického vyučování	9
3.4	Realizace klíčových kompetencí a průřezových témat	9
3.5	Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity	9
3.6	Způsob a kritéria hodnocení žáků	10
3.7	Podmínky přijímání ke studiu	10
3.8	Podmínky ukončování studia	10
3.9	Přístupy ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
4.	UČEBNÍ PLÁN	14
4.1	Poznámky k učebnímu plánu	15
4.2	Přehled využití týdnů v období září – červen	15
4.3	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP	16
5.	UČEBNÍ OSNOVY	18
5.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	18
5.2	1. CIZÍ JAZYK	24
5.3	2. CIZÍ JAZYK	32
5.4	2. CIZÍ JAZYK (RUSKÝ JAZYK)	39
5.5	DĚJEPIS	49
5.6	OBČANSKÁ NAUKA	53
5.7	PSYCHOLOGIE	57
5.8	FYZIKA	60
5.9	CHEMIE	65
5.10	BIOLOGIE	70
5.11	ZEMĚPIS	74
5.12	MATEMATIKA	78
5.13	TĚLESNÁ VÝCHOVA	86
5.14	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	92
5.15	PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE	98
5.16	EKONOMIKA	102
5.17	ÚČETNICTVÍ	109
5.18	PRÁVO	114
5.19	EKONOMICKÉ TEORIE	120
5.20	EKONOMICKÁ ANGLIČTINA	124
5.21	VOLITELNÝ PŘEDMĚT – EKONOMICKÝ SEMINÁŘ	127
5.22	VOLITELNÝ PŘEDMĚT - SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ	132
5.23	VOLITELNÝ PŘEDMĚT – KONVERZACE Z ANGL. JAZYKA	136
5.24	VOLITELNÝ PŘEDMĚT – MATEMATICKÁ CVIČENÍ	141
6.	Základní materiální podmínky realizace ŠVP	144
7.	Personální podmínky realizace ŠVP	144
8.	Organizační podmínky realizace ŠVP	144
9.	Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech	145
10.	Spolupráce se sociálními partnery	145

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Obchodní akademie T. G. Masaryka, Kostelec nad Orlicí, Komenského 522, 517 41
Telefon, fax	494 942 400, 494 322 493
Ředitel školy	Mgr. Václav Pavelka
Zřizovatel Sídlo	Královéhradecký kraj Pivovarské náměstí 2145 500 03 Hradec Králové
Identifikační číslo	70 889 546
Název ŠVP	Ekonomické lyceum
Kód a název oboru	<u>78-42-M/02 Ekonomické lyceum</u>
Stupeň poskytovaného vzdělání	úplné střední odborné vzdělání
Délka a forma vzdělání	čtyřleté denní studium zakončené maturitní zkouškou

ŠVP je platný od 1. září 2020.

Mgr. Václav Pavelka
ředitel školy

2. PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy	Obchodní akademie T. G. Masaryka, Kostelec nad Orlicí, Komenského 522, 517 41
Zřizovatel	Královéhradecký kraj
Sídlo	Pivovarské náměstí 2145 500 03 Hradec Králové
Kód a název oboru vzdělávání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka a forma studia:	4 roky, denní studium
Datum platnosti od:	1. 9. 2009

2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent ekonomického lycea získá složením maturitní zkoušky obecně odborné vzdělání, které mu umožní pokračovat ve studiu na vysoké škole nebo na vyšší odborné škole zejména ekonomického, právního nebo sociálního zaměření.

Při přímém nástupu do praxe je absolvent ekonomického lycea schopen rychle se orientovat a zapracovat. Získané vědomosti, dovednosti a návyky z oblasti všeobecného vzdělání a základů obecně odborného ekonomického vzdělání k tomu vytvářejí vhodné předpoklady. Absolvent může vykonávat dílčí analytické, organizační, administrativní, sekretářské, poradenské a další činnosti ve firmách, ve službách, v cestovním ruchu, v organizacích veřejné správy, a to zejména tam, kde je třeba uplatnit znalosti cizích jazyků apod. Jde např. o následující činnosti: zpracování podkladů k provádění účetních uzávěrek, statistickou a rozborovou činnost, vedení evidence zaměstnanců a majetku, vedení daňové evidence, zajišťování informačního a poradenského servisu v obchodu a cestovním ruchu, zajišťování odborných administrativně technických činností, příprava a organizace společenských setkání, konferencí a významných shromáždění, zajišťování vzdělávání zaměstnanců, příprava podkladů a účast na obchodních jednáních, komplexní zpracování marketingového průzkumu a další.

2.2 Očekávané kompetence absolventa

2.2.1 Očekávané kompetence absolventa -všeobecné

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, aby byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, aby byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích jak v českém, tak ve dvou cizích jazycích, aby byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje, aby uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, aby byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, aby pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením i s dalšími prostředky ICT a aby využívali adekvátních zdrojů informací a efektivně s nimi pracovali, to znamená, že absolvent:

- uplatňuje hodnoty občanské a demokratické společnosti, dodržuje pravidla společenského chování, morálky a profesního vystupování;
- přijatelným způsobem prosazuje svá práva a plní své povinnosti, uvědomuje si své přednosti a rezervy, bere na sebe odpovědnost za vzdělání a profesní zaměření;

- otevřeně vyjadřuje své pocity a postoje, obhájí své názory, konstruktivně argumentuje, jasně a srozumitelně se vyjadřuje a zároveň je schopen být loajálním zaměstnancem;
- jedná hospodárně a šetrně s ohledem na životní prostředí a energie;
- uplatňuje zásady a hodnoty zdravého způsobu života s důrazem na správnou výživu, sport a ochranu zdraví, poskytne první pomoc;
- má vytvořeny dobré studijní návyky, využívá různé zdroje informací včetně internetu, vyhodnocuje je a zpracovává pro další potřebu;
- ovládá běžné základní a aplikační programové vybavení, administrativu a prezentuje výsledky své práce;
- pracuje v týmu, upevňuje interpersonální vztahy a adekvátně jedná s lidmi, používá správnou profesní komunikaci;
- komunikuje ve dvou cizích jazycích v běžných životních a odborných situacích na úrovni B 1,
- svých znalostí využívá v kontaktu se zákazníky a odbornými partnery.

2.2.2 Očekávané kompetence absolventa – odborné

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti, provádět typické podnikové činnosti, efektivně hospodařit s finančními prostředky, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb a jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, to znamená, že absolvent:

- zná důležité právní normy v oblasti pracovněprávních vztahů;
- sleduje trendy v oboru a změny v legislativě v rámci celoživotního vzdělávání a pružně na ně reaguje;
- myslí v ekonomických souvislostech, při řešení problémů uplatňuje hledisko ekonomické efektivnosti a chová se racionálně v osobním i profesním životě;
- zná úlohu účetnictví, vyhotoví účetní doklady, zajistí jejich oběh a likvidaci;
- provádí základní mzdové výpočty a mzdovou evidenci;
- provádí kancelářské práce na sekretariátě a účtárnách včetně likvidace faktur;
- je schopen samostatných prací na úseku zásobování (objednávky, skladová evidence), odbytu (skladová evidence, dodací listy, fakturace, reklamace);
- ovládá administrativní práce ve všech typech podniků;
- zvládá speciální práce na úřadech, v pojišťovnách, v bankách, provádí pokladní operace;
- orientuje se v manažerských činnostech, v práci správních orgánů, komunální politice;
- zpracovává běžné písemnosti podle normalizované úpravy na počítači z oblasti obchodní, občanské i společenské;
- vytváří prezentace a propagační materiály, prezentuje sebe i firmu a to i v cizím jazyce;
- zavede a řídí podnik, je schopen samostatného vedení podnikatelské evidence, rozliší formy podnikání, zná zdroje financování, dokáže efektivně hospodařit s finančními prostředky,
- podrobnější rozpracování realizace očekávaných kompetencí absolventů obsahují úvodní části učebních osnov jednotlivých vyučovacích předmětů.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Maturitní zkouška. Dokladem o dosažení středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Obsah a organizace maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškou o ukončování studia a ve středních školách.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název ŠVP:	Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí
Kód a název oboru vzdělání:	78-42-M/02 Ekonomické lyceum
Délka studia:	4 roky
Forma studia:	denní studium
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Datum platnosti od:	1. 9. 2009

3.1 Celkové pojetí vzdělávání

Záměrem vzdělávání v oboru ekonomické lyceum je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně. Metody výuky, které naplňují základní cíle, jsou různorodé. Převažují metody aktivizující, kterými je žák nucen při získávání vědomostí a dovedností vyvinout vlastní úsilí. Metody pasivní, kdy žák pouze přejímá hotové poznatky, jsou chápány jako doplňkové.

Velký důraz je v průběhu celého studia věnován jazykovému vzdělávání. Po celé čtyři roky žáci rozvíjejí své kompetence v oblasti mateřského jazyka a dvou jazyků cizích. Výuka je koncipována tak, že si žák volí tzv. první cizí jazyk, který se zpravidla učil již na základní škole. Z tohoto jazyka pak obvykle vykoná maturitní zkoušku. Druhý cizí jazyk se vyučuje po celé čtyři roky tak, aby dovednosti stačily na solidní uplatnění jak v životě, tak v zaměstnání.

V rámci výběru volitelných předmětů získají široké vědomosti a dovednosti, které jim umožní úspěšně se uplatnit na trhu práce. Volí například mezi předměty konverzace z anglického jazyka a matematická cvičení. Nabídka volitelných předmětů se může měnit podle vývoje legislativy vztahující se k maturitním zkouškám. V průběhu studia mohou žáci složit státní zkoušku z kancelářského psaní na klávesnici PC, Zertifikat Deutsch, počítačovou zkoušku ECDL a certifikaci English for Business.

Vzdělávání je v průběhu studia masivně podporováno prostředky informačních a komunikačních technologií. Kromě výuky předmětů informační technologie a písemná a elektronická komunikace, jejichž náplň s počítači bezprostředně souvisí, je řada dalších předmětů s prací na počítačích spojena, např. praxe a účetnictví. Dále je řada předmětů podporována různými multimediálními programy nebo prací na internetu. Zde jde především o výuku cizích jazyků, zeměpisu, ekonomiky a dalších.

Cílem výuky v těchto předmětech je mimo jiné prohloubit dovednost pracovat s počítači, vyhledávat, třídit, zpracovávat a kriticky hodnotit informace z moderních zdrojů. Velký význam pro rozvoj žáků mají předměty, ve kterých se prakticky procvičují teoretické poznatky získané v průběhu studia včetně praxe v reálném prostředí.

Praktická výuka je systematicky doplňována účastí žáků na nejrozličnějších marketingových, společenských a prezentačních akcích na veřejnosti, což žákům umožňuje bezprostřední kontakt s realitou.

Výuka je přiměřeně doplňována samostatnými pracemi žáků formou referátů, ve vyšších ročnících formou individuálních nebo týmových projektů. V průběhu studia jsou sestavovány žákovské týmy pro zajištění konkrétních akcí, jako je např. prezentace školy na veřejnosti, den otevřených dveří, účast v soutěžích, komplexní zajištění statistických průzkumů pro sociální partnery, charitativní akce apod.

Výchova k občanským a klíčovým kompetencím je realizována ve výuce jednotlivých předmětů tak, aby byla v souladu s obsahem vzdělávání a na žáky působila přirozeně, odstupňovaně podle jejich věku a navazovala na předchozí stupeň rozvoje.

Podobným způsobem jsou začleněna i průřezová témata. Jsou navázána na obsah jednotlivých předmětů a přirozeným způsobem ho rozvíjejí.

Metody a postupy výuky se vyvíjejí v závislosti na úrovni žáků, zkušenostech pedagogů, v souvislosti s novými poznatky pedagogické vědy a reakcí sociálních partnerů.

Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami zajišťují ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a výchovným poradcem pedagogové v rámci svého odborného vzdělání. Jde převážně o žáky se specifickými vývojovými poruchami učení, pro které jsou upraveny vyučovací metody a metody prověřování. Žáci s tělesným postižením nebo znevýhodněním jsou vzdělávání stejně jako ostatní žáci, jen v oblasti tělesné výchovy se přihlíží ke stanovisku odborného lékaře.

V každém případě je k žákům uplatňován individuální přístup, který respektuje jejich specifické vloh a potřeby a snaží se o jejich rozvoj.

K motivačním formám výuky ve 4. ročníku v odborných předmětech patří využívání brainstormingu, pomocí něhož se žáci připravují na teoretické soutěže. Tyto formy výuky připravují žáky na prezentace prací, které budou využívat při dalším studiu na vysokých školách a vyšších odborných školách.

V předmětu písemná a elektronická komunikace škola zavedla programovou výuku psaní na PC. Žáci jsou cílevědomě připravováni na státní zkoušku v kancelářském psaní na klávesnici PC a formou soutěží na celorepublikovou soutěž v grafických předmětech a wordprocessingu.

Při využívání různých forem metod výuky ze strany vyučujících je kladen důraz na vytváření pozitivního klima třídy a na rozvíjení dobré komunikace mezi žáky a učiteli.

V průběhu studia mají žáci možnost realizovat v 1. ročníku lyžařský výchovně vzdělávací kurz a ve 2. ročníku letní sportovní soustředění. V průběhu školního roku se sportovně nadaní žáci účastní různých olympiád a sportovních soutěží. V rámci volnočasových aktivit na škole se mohou žáci zapojit do pravidelných sportovních her.

V oblasti sociálně patologických jevů ve škole pracuje výchovná poradkyně. Věnuje se možnému výskytu šikanování, užívání návykových látek a prevenci. Součástí programu je úzká spolupráce se specializovanými pracovišti a využívání odborníků zabývajících se danou problematikou.

Žáci mají možnost zapojit se do různých projektů EU, Královéhradeckého kraje, Česko-německého fondu budoucnosti, Leonardo da Vinci a dalších.

3.2 Organizace výuky

Výuka je realizována z velké části v rámci systému vyučovacích hodin. Vyučovací předměty obsahující větší míru konkrétních praktických poznatků, které je třeba soustavně procvičovat a upevňovat, jsou vyučovány v rozdělených třídách. Výuka je umístěna zpravidla do odborných učeben vybavených potřebnou technikou. Kromě toho jsou do vyučování začleněny další organizační formy. V rámci tělesné výchovy a výchovy ke zdraví jsou to především lyžařský výcvikový kurz pro žáky prvního ročníku, sportovně turistický kurz pro žáky třetího ročníku a případně navíc sportovní dny, ve kterých soutěží družstva jednotlivých tříd a jednotlivci mezi sebou v různých sportovních disciplínách. V oblasti estetické výchovy jezdí žáci na vybraná divadelní představení do Klicperova divadla v Hradci Králové a podle aktuální nabídky se účastní divadelních nebo filmových představení v kulturním klubu Rabštejn v Kostelci nad Orlicí. Žáci jednotlivých tříd

příležitostně předvádějí vlastní kulturní vystoupení různého zaměření. Pro zvýšení motivace k učení se cizím jazykům jsou pravidelně organizovány konverzační soutěže v angličtině a němčině, znalosti mateřského jazyka mohou žáci prokázat v soutěži v českém jazyce. Měřit své znalosti mohou i v matematice, a to v celostátní matematické soutěži odborných škol, v mezinárodní matematické soutěži Klokán a příležitostně v regionálních soutěžích.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, výletů a dalších aktivit, jež zprostředkovávají seznámení s praktickými činnostmi, poznávání reality a odborné i umělecké zážitky žáků, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů.

V oblasti výuky cizích jazyků jsou organizovány výukové a poznávací zájezdy do Anglie a výměnné pobyty do Dánska.

V oblasti ekonomického vzdělávání jde o exkurze na Úřad práce v Rychnově nad Kněžnou a místních firem, které žákům umožní lépe poznat systém řízení a financování.

Právníké vzdělávání je podpořeno náslechy u Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou.

Metodické přístupy k výuce v jednotlivých třídách a ročnících jsou průběžně vyhodnocovány a přizpůsobovány konkrétním cílům vzdělávání a úrovni žáků.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol na školu střední a pro co nejrychlejší vytvoření fungujícího školního kolektivu jsou pro žáky prvních ročníků organizovány adaptační kurzy zážitkové pedagogiky. Kurzy jsou připravovány a vedeny na profesionální úrovni odborně proškolenými učiteli ve spolupráci s odborníky. Kurzů se vždy zúčastňují třídní učitelé a výchovná poradkyně.

3.3 Realizace praktického vyučování

Praktické vyučování je zajištěnou formou povinné dvoutýdenní provozní praxe ve třetím ročníku. Nadaní žáci se mohou zúčastnit třítydenní praxe v zahraničí spolufinancované z projektu Comenius+.

3.4 Realizace klíčových kompetencí a průřezových témat

Realizace klíčových kompetencí a průřezových témat považujeme za nejdůležitější oblast vzdělávání. Nad touto problematikou se zamýšlejí učitelé jednotlivých vyučovacích předmětů, projednávají v předmětových komisích a začleňují do tematických plánů. Podrobnosti jsou uvedeny v záhlaví učebních osnov vyučovacích předmětů.

3.5 Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity

V této oblasti škola nabízí širokou škálu aktivit, které mají pomáhat žákům školy k lepšímu zvládnutí učiva, k získání širšího rozhledu a k celkovému obohacení vzdělávání a výchovy. Jedná se zejména o:

- zahraniční studijní pobyty (Anglie),
- výměnné pobyty (Dánsko),
- možnost splnění povinné provozní praxe v zahraničí (Erasmus+)
- možnost skládat certifikované zkoušky (ECDL, ze psaní na klávesnici PC, English for Business, ELSA),
- zapojení do soutěží a přehlídek (jazykových, matematických, odborných, sportovních),
- školní divadelní a filmová představení,
- exkurze a výlety (kulturní, odborné),
- přednášky odborníků z praxe aj.

3.6 Způsob a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem, který v této oblasti vychází z § 69 školského zákona a §§ 3 a 4 vyhlášky MŠMT č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání v platném znění. K hodnocení výsledků vzdělávání se využívá tradiční pětistupňové škály, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáků s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativního významu. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků. V hodnocení výsledků vzdělávání berou na zřetel úroveň dosažení cílů středního vzdělávání tak, jak jsou uvedeny ve školském zákoně a dalších souvisejících normách.

3.7 Podmínky přijímání ke studiu

Přijímání ke studiu je v souladu s § 60 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění a s vyhláškou č. 671/2004 Sb. v platném znění. Podmínkou je absolvování základního vzdělání.

Konkrétní kritéria jsou zveřejňována v dostatečném předstihu a zohledňují předpoklady uchazečů ke studiu oboru a zaměření. Uchazeči nejsou omezeni žádnými zdravotními předpoklady, potvrzení lékaře na přihlášce se nevyžaduje. Organizace, forma a obsah přijímacího řízení jsou stanovována pro každý školní rok zvlášť podle konkrétních legislativních podmínek.

3.8 Podmínky ukončování studia

Ukončování studia je organizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů platných v příslušném školním roce.

Od 3. ročníku mohou žáci volit z nabídky volitelných předmětů tak, aby si mohli odpovědně zvolit předměty maturitní zkoušky podle směru své budoucí kariéry. Pokud nedojde ke změně v zákoně, bude škola žáky připravovat tak, aby mohli složit maturitní zkoušku v následující struktuře (nebo dle aktuálně platné legislativy):

A: Společné části - DT:

1. Český jazyk a literatura
2. Cizí jazyk nebo matematika

B: Profilové části:

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Profilová část se skládá ze tří povinných a maximálně dvou nepovinných zkoušek. Výsledky nepovinných zkoušek se uvádějí na maturitním vysvědčení, do celkového hodnocení maturitní zkoušky se však nezapočítávají. Obsah, formu a témata zkoušek určuje ředitel školy. Pro každou ústní zkoušku bude určeno 25 témat, příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut a vlastní zkouška trvá maximálně 15 minut.

Podmínkou vykonání praktické zkoušky z odborných předmětů je úspěšné složení všech jednotlivých dílčích částí.

1. Praktická zkouška z odborných předmětů – písemná forma, skládá se ve dvou dnech a skládá se z těchto předmětů: účetnictví, ekonomika, písemná a elektronická komunikace, informační technologie.
2. Ekonomika a účetnictví nebo společensko vědní předměty – ústní zkouška

3. Volitelný předmět – ústní zkouška (první cizí jazyk, pokud nebyl zvolen ve společné části, informační technologie, matematika, pokud nebyla zvolena ve společné části, druhý cizí jazyk, popřípadě další předměty dle aktuální situace)
4. Nepovinné zkoušky – ústní zkouška (fiktivní firma, informační technologie, první cizí jazyk – pokud nebyl zvolen ve společné části nebo jako nepovinný předmět, matematika, pokud nebyla zvolena ve společné části nebo jako nepovinný předmět, druhý cizí jazyk, popřípadě další předměty dle aktuální situace)

Škola žáky připravuje ke zkoušce ze všech výše uvedených předmětů.

3.9 Přístupy ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí příslušnými ustanoveními školského zákona. Výchovný poradce v těsné součinnosti s třídními učiteli vyhodnocují stanoviska speciálních pedagogických zařízení a úzce spolupracují s rodiči těchto žáků. Na základě vyhodnocení konkrétních vzdělávacích potřeb konkrétního žáka pak ředitel školy stanoví další postup a podmínky, za kterých se bude tento žák vzdělávat tak, aby splnil podmínky pro ukončování studia.

Mimořádně nadaným žákům věnují učitelé zvláštní pozornost v rámci svých profesionálních kompetencí.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve smyslu školského zákona žáci se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a žáci mimořádně nadaní.

Způsob zajišťování vzdělávání těchto žáků vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 73/2005 Sb., jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním a žáky mimořádně nadané, kteří na škole studují.

Záměrem školy je zpřístupnit vzdělávání co nejširšímu spektru žáků. Tento záměr je podmíněn především:

- charakterem oboru vzdělání a požadavky na zdravotní způsobilost uchazeče o vzdělání vzhledem ke stupni zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění, přínos vzdělávání v daném oboru pro sociální uplatnění absolventa i jeho osobní uspokojení,
- potřebou a způsobem úpravy vzdělávacího programu,
- materiálními a organizačními podmínkami vzdělávání, např. možností bezbariérového přístupu do školy, k učebnám, k sociálním zařízením.

Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence.

Škola má zkušenosti se vzděláváním žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, žáků se zdravotním znevýhodněním, žáků se sociálním znevýhodněním i žáků ohrožených sociálně patologickými jevy. Žáci se specifickými vývojovými poruchami učení jsou integrováni do běžné třídy, podobný přístup je i k žákům s vývojovými poruchami chování, zejména s poruchami pozornosti spojenými s hyperaktivitou. Práce s nimi spočívá především ve volbě vhodných výukových a výchovných prostředků. Tito žáci jsou dlouhodobě sledováni a vedeni třídními učiteli ve spolupráci s výchovným poradcem. V případě potřeby dlouhodobě spolupracují s odbornými pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a školských poradenských zařízení.

Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů. Každoročně je zpracován, realizován a vyhodnocován minimální preventivní program. Do těchto aktivit mimo jiné každoročně patří adaptační kurzy pro žáky 1. ročníku, interaktivní besedy v rámci prevence kriminality a další akce zařazené do plánu činnosti v oblasti školních preventivních a vzdělávacích aktivit.

3.9.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Do skupiny žáků se zdravotním postižením řadíme žáky s tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, žáky s vadami řeči, vývojovými poruchami učení nebo chování a žáky se souběžným postižením více vadami.

Speciální vzdělávání žáků se zdravotním postižením je zajišťováno formou individuální integrace.

Žákům se zdravotním postižením či znevýhodněním, zejména v případě častých onemocnění, rehabilitačních nebo ozdravných pobytů v lázních atd., škola připraví individuální studijní plán a zajistí individuální přístup pedagogů v jednotlivých předmětech.

Pozornost je věnována nejen těmto žákům, škola úzce spolupracuje i s jejich rodiči, korigují se jejich požadavky a představy o dalších možnostech studia a vzdělávání, a to ve spolupráci s příslušnými pracovníky pedagogicko-psychologických poraden, školských poradenských zařízení.

Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením je možno využívat pomoci asistenta pedagoga, který pomáhá žákovi při přizpůsobení se školnímu prostředí a učitelům při komunikaci s takovým dítětem, pomáhá při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel žáky na přítomnost postiženého spolužáka připraví, stanoví pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

3.9.2 Vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami učení (SPU)

Zvýšená pozornost je věnována žákům se specifickými vývojovými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie aj.).

Vhodné metody a formy výuky i hodnocení jsou voleny vzhledem k individuálním potřebám konkrétního žáka.

Metody tolerance vycházejí z diagnostikovaných poruch učení ve zprávě z vyšetření pedagogicko-psychologickou poradnou, respektive Centra pro prevenci sociálně patologických jevů.

V případě, že pedagogicko-psychologická poradna diagnostikuje vývojovou poruchu učení a doporučí integraci, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje a je mu věnována individuální reedukační péče. Je nezbytné vždy vycházet z aktuálního stavu a individuality žáka. Nevhodně zvolené metody či stanovená diagnóza mohou žákovi uškodit, přispět ke zhoršení jeho školního výkonu, případně i k dekompenzaci poruchy.

Nadbytečná tolerance však škodí, nemotivuje k výkonu.

Výchovný poradce se v úzké součinnosti s jednotlivými pedagogy a třídními učiteli věnuje také žákům s horším prospěchem a pomáhá jim překonávat obtíže při jejich vzdělávání.

Společně vedou a pravidelně aktualizují evidenci prospěchu v průběhu pololetí, spolupracují s pedagogy a rodiči na řešení vzniklých problémů.

3.9.3 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Sociálním znevýhodněním se rozumí rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, postavení azylanta apod.

Pedagogičtí pracovníci volí vhodné výchovné prostředky, spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky, respektují specifické vzdělávací potřeby žáků z odlišného sociálně kulturního prostředí. Soustavnou a cílenou pozornost škola věnuje prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování žáků.

3.9.4 Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Škola podporuje rozvoj mimořádně nadaných žáků, individuálně s nimi pracuje, a to s ohledem na technické a organizační možnosti školy i charakter daného studijního oboru.

Škola těmto žákům umožní vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Tato oblast spadá pod vedení výchovného poradce a třídních učitelů. Nadaní žáci jsou vytipováni učiteli jednotlivých předmětů a zúčastňují se různých soutěží, olympiád a projektů, umožňujících srovnání v národním i mezinárodním měřítku. Tato oblast zahrnuje i práci se žáky, kteří mají úpravu organizace studia z důvodu sportovní přípravy.

Pro mimořádně nadané žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání žáka. Těmto žákům škola umožní pracovat na počítači, individuálně pracovat s naučnou literaturou, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly, jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

Nadaní žáci jsou odbornými učiteli připravováni na regionální i celostátní soutěže v oblastech odborného vzdělávání (účetnictví, ekonomických předmětů) i všeobecné ho vzdělávání (jazykové olympiády, matematické soutěže, sportovní soutěže aj.). Ve třetím ročníku je nadaným žákům umožněno absolvovat provozní praxi v zahraničí, a to za finanční podpory z ESF. Žáky vedeme k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

4. UČEBNÍ PLÁN

Kód a název oboru vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Název ŠVP:

Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí

Stupeň vzdělání:

střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma studia:

4 roky, denní studium

Datum platnosti od:

1. 9. 2020

Předmět	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				Celkem hodin
	1.	2.	3.	4.	
A) Povinné vyučovací předměty	32	34	32	32	130
a) Základní	32/11	34/13	32/17	30/18	128/59
Český jazyk a literatura	3	3	3	4	13
1. cizí jazyk	4/4	4/4	4/4	4/4	16/16
2. cizí jazyk	3/3	3/3	3/3	3/3	12/12
Dějepis	2	2	2	-	6
Občanská nauka	2	1	-	-	3
Psychologie	-	-	-	2	2
Fyzika	2	2	-	-	4
Chemie	2	2	-	-	4
Biologie	2	2	-	-	4
Zeměpis	2	2			4
Matematika	4	3	3	3	13
Tělesná výchova	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Informační a komunikační technologie	2/2	2/2	2/2	2/2	8/8
Písemná a elektronická komunikace	2	2/2		1/1	5/3
Ekonomika	-	2	3	3	8
Právo	-	2	2	-	4
Účetnictví	-	-	4/4	3/3	7/7
Ekonomické teorie	-	-	2	-	2
Příprava na maturitu	-	-	-	1/1	1/1
Ekonomická angličtina	-	-	2/2	2/2	4/4
b) Volitelné	-	-	-	2/2	2/2
B) Nepovinně volitelný seminář	-	-	-	2	2

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

- 1. cizí jazyk – anglický jazyk. Tento jazyk je povinný na základních školách od 3. třídy,
- 2. cizí jazyk - německý, ruský, francouzský a španělský jazyk,
- pro dělení předmětů jsou v plánu použity následující symboly:
 - není-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, třída se při vyučování nedělí,
 - je-li za počtem hodin uveden v závorce další údaj, jeho hodnota určuje počet dělených hodin,
- 3. ročník – v průběhu tohoto ročníku žáci absolvují dvoutýdenní praxi ve firmách regionu,
- do 3. a 4. ročníku je zařazen předmět Ekonomická angličtina, ve kterém se žáci připravují na zkoušky English for Business a ELSA,
- 4. ročník - nepovinně volitelný vyučovací předměty jsou určeny k profilaci žáků s ohledem na další studium, popř. na dobré uplatnění na trhu práce. Žák si povinně volí jeden ze dvou seminářů (ekonomický nebo společenskovední) v dotaci 2 hodiny týdně.
- 4. ročník – nepovinně volitelný seminář – cizí jazyk nebo matematika v dotaci 2 hodin týdně. Nabídka volitelných předmětů se může měnit podle vývoje legislativy vztahující se k maturitním zkouškám,
- minimálním počtu žáků ve volitelném předmětu rozhoduje ředitel školy podle hlediska hospodárnosti a podle možností školy. Maximální počet žáků je omezen charakterem předmětu,
- přírodovědné vzdělávání ve ŠVP vychází z varianty A fyzikální složky a z varianty A chemické složky v RVP,
- v průběhu studia si mohou žáci zvolit i nepovinné předměty, které by odpovídaly jejich zájmu o specializaci. O jejich zavedení rozhoduje ředitel školy podle zájmu žáků a možností školy.

4.2 Přehled využití týdnů v období září – červen

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	34	34	34	27
Sportovní výcvikový kurz (letní, zimní) ¹	1	1	-	-
Odborná praxe ²	-	-	2	-
Maturitní zkouška	-	-	-	2
Projektový týden ³	1			
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně vzdělávací akce apod.)	4	5	4	2
Celkem týdnů	40	40	40	31

Poznámky:

¹ Škola zařadí podle podmínek 1 – 2 sportovní kurzy (lyžařský a cyklisticko-branný kurz).

² Odborná praxe se uskutečňuje ve 3. ročníku na pracovištích fyzických nebo právnických osob, které mají oprávnění k činnosti související s daným oborem.

³ Zařazení projektového týdne je v kompetenci ředitele školy.

4.3 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání RVP do ŠVP

Škola:		Obchodní akademie Kostelec nad Orlicí			
Kód a název RVP:		78-42-M/02 Ekonomické lyceum			
Název ŠVP:		Ekonomické lyceum Kostelec nad Orlicí			
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	minimální počet		vyučovací předmět	skutečný počet	
	týdenní	celkový		týdenní	z toho disp. hodiny
Jazykové vzdělávání:					
český jazyk	6	192	Český jazyk a literatura	8	2
			Příprava na maturitu	1	1
cizí jazyky	21	672	1. cizí jazyky	16	4
			2. cizí jazyky	12	3
Společenskovědní vzdělávání	10	320	Dějepis	6	
			Občanská nauka	3	1
			Psychologie	2	
Přírodovědné vzdělávání	10	320	Fyzika	4	1
			Chemie	4	1
			Biologie	4	1
			Zeměpis	4	3
Matematické vzdělávání	12	384	Matematika	13	1
Estetické vzdělávání	5	160	Český jazyk a literatura	5	
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova	8	
Vzdělávání v ICT	10	320	Informační a komunikační technologie	8	2
			Písemná a elektronická komunikace	5	1
Národní a světová ekonomika	5	160	Ekonomika	5	
Podnikání a podnikové činnosti	5	160	Ekonomika	3	
			Právo	4	2
Financování a účetnictví	9	288	Ekonomická teorie	2	

			Účetnictví	7	
Disponibilní hodiny	31	992	Ekonomická angličtina	4	4
			Volitelné předměty	4	4
Celkem	132	4 224		132	31
Kurzy			Kurzy	2 týdny	
Odborná praxe			Odborná praxe	2 týdny	

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Název vyučovacího předmětu:	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Obor vzdělání:	78-42-M/002 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet vyučovacích hodin za studium:	414
Platnost:	od 1. 9. 2009 počínaje 1. ročníkem

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je

- poskytnout žákům efektivní metody ke zvládnutí studia
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných textů z různých funkčních stylů naučit žáky porozumět čtenému textu
- pěstovat u co největšího počtu žáků schopnost vyhledávat informace a pracovat s nimi
- naučit žáky základům hygieny duševní práce
- poskytnout žákům základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů jednotlivých kulturních epoch
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných literárních děl podílet se na hodnotové orientaci žáků, utváření jejich morálního profilu a estetického cítění
- pěstovat u co největší části žáků potřebu číst
- pomocí znalosti základních literárněvědných poznatků vést žáky k pochopení struktury, významu a funkce literárního díla
- prohlubovat komunikační dovednosti žáků
- poskytnout žákům základy jazykovědného vzdělání
- prohlubovat v žácích kladný vztah k mateřskému jazyku
- vést žáky k funkční a mediální gramotnosti

Charakteristika učiva

- základní poznatky z literární teorie
- vývoj české i světové literatury v kulturních i historických souvislostech
- gramatika
- stylistika
- základy rétoriky a komunikačních dovedností
- základy informační výchovy
- obecné výklady o jazyce
- vývoj českého jazyka a jeho postavení v systému jazyků
- práce s textem – analýza, reprodukce, interpretace
- vybrané poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti a psychologie práce

Pojetí výuky

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků.

Předmět český jazyk a literatura je v průběhu studia dotován 14 hodinami rozvrženými následujícím způsobem (vždy 1 hodina týdně je věnována mluvnici a stylistice, další 2 hodiny literatuře, ve 4. ročníku jsou věnovány 2 hodiny mluvnici a stylistice, 2 hodiny literatuře a 1 hodina souhrnnému opakování učiva - předmět Příprava k maturitě):

Počet hodin týdně	Celkem
-------------------	--------

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
3	3	3	5	14

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák by měl umět:

- rozebrat a interpretovat text
- aktivně se účastnit diskuzí
- formulovat a obhajovat své názory a postoje
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky ústního i písemného projevu jiných lidí
- vyjadřovat se v souladu se zásadami kulturního projevu

Personální kompetence

Žák by měl být schopen:

- efektivně se učit a pracovat
- vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- přijímat hodnocení svých výsledků a adekvátně na ně reagovat
- přijímat rady i kritiku

Sociální kompetence

Žák bude veden k tomu, aby byl schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- nepodléhal předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem

Řešení běžných pracovních i mimopracovních problémů a využití IKT

Žák by měl umět:

- řešit běžné pracovní problémy a úkoly samostatně
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých aktivit
- využívat dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností
- získávat informace z otevřených zdrojů, především z internetu

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- rozvoj funkční gramotnosti
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi
- dovednost jednat s lidmi
- orientace v masových médiích
- rozvoj komunikativních a personálních kompetencí
- práce s informacemi

Informační a komunikační technologie

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací

Člověk a životní prostředí

- efektivní práce s informacemi a jejich kritické hodnocení

Člověk a svět práce

- vyhledávání a posuzování informací o profesních záležitostech
- verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních
- komunikace s potencionálními zaměstnavateli
- rozvoj schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi

- spoluutváření obrazu firmy na veřejnosti

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Při výuce cizích jazyků jsou využívány znalosti a dovednosti získané v předmětech:

- dějepis
- psychologie
- zeměpis
- občanská nauka
- informační technologie

Popis metod a forem výuky

- výklad učitele a řízený dialog
- samostatná práce individuální i skupinová
- samostatná domácí práce (příprava referátů)
- společná četba literárních textů
- rozbor a interpretace literárních textů
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy)
- projektové vyučování
- multimediální metody (podle možností využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru)
- exkurze (knihovna, galerie)
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení
- gramatická a stylistická cvičení
- diktáty a doplňovací cvičení
- řečnická cvičení
- souvislé slohové práce

Způsob hodnocení žáků

V předmětu český jazyk a literatura se hodnotí obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu ústním i písemném. V projevu písemném je hodnocena i pravopisná správnost.

Hodnocení žáků se bude provádět na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Nejčastěji používanými formami zkoušení znalostí, ze kterých vyjdou podklady pro klasifikaci, budou:

- individuální i frontální ústní zkoušení
- písemné testy nestandardizované i standardizované (budou-li k dispozici)
- slohové práce
- přednes referátů
- prezentace individuálních i skupinových prací

Kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a vnitřním řádem školy.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Literatura 1. - 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák – zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti; – rozezná umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – rozpozná literární brak; – text interpretuje a debatuje o něm; – konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; – při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie; - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě Práce s literárním textem - základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti Vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech: - literatura starověku - orientální a antická - středověká evropská literatura - počátky a rozvoj písemnictví u nás - renesance a humanismus - baroko - klasicismus - osvícenství - preromantismus - národní obrození - romantismus - realismus a naturalismus - literatura na přelomu 19. a 20. století - literatura 1. poloviny 20. století - literatura 2. poloviny 20. století Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - kultura národností na našem území - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - lidové umění a užitá tvorba - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - ochrana a využívání kulturních hodnot - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci; - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - V písemné i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - orientuje se ve výstavbě textu; - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování; Žák: - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhájí svá stanoviska; - ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi; - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - přednese krátký projev; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi; - rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka); - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru	MLUVNICE: Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazyková kultura - vývojové tendence spisovné češtiny - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - hlavní principy českého pravopisu - tvoření slov, stylového rozvrstvení a obohacování slovní zásoby - slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie - gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce - větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu Komunikační a slohová výchova - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní - komunikační situace, komunikační strategie - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, osnova, životopis, zápis z porady, pracovní hodnocení, inzerát a odpověď na něj, jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty) - vyprávění, popis osoby, věc, výklad nebo návod k činnosti, úvaha - druhy řečnických projevů - publicistika, reklama - literatura faktu a umělecká literatura - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; - sestaví základní projevy administrativního stylu; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; - má přehled o slohových postupech uměleckého stylu; ák: - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky; - používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů; - samostatně zpracovává informace; - rozumí obsahu textu i jeho částí; - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; - vypracuje anotaci; - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti; - má přehled o knihovnách a jejich službách; - zaznamenává bibliografické údaje.	Práce s textem a získávání informací – informatická výchova, knihovny a jejich služby, noviny, časopisy a jiná periodika, internet – techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu – druhy a žánry textu – získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení – zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby – práce s různými příručkami pro školu i veřejnost
--	--

5.2 1. CIZÍ JAZYK

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

1. CIZÍ JAZYK

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

denní

516

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

- Výuka cizích jazyků prohlubuje jazykové znalosti získané na základní škole, rozšiřuje je a směřuje k dalšímu jazykovému i profesnímu zdokonalování.
- Ve výuce cizích jazyků je třeba klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka a připravit jej na život v multikulturní Evropě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí, v němž je žák většinou pasivní, s reálným prostředím existujícím mimo školu – multimediální programy a internet, navazovat kontakty mezi školami v zahraničí, organizovat výměnné, výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat vedení jazykového portfolia. Dále je nezbytné napomáhat jejich nejlepšímu uplatnění na trhu práce formou odborných praxí v tuzemsku i zahraničí.
- Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence, aby se dorozuměl v běžných situacích každodenního života. Současně se žák učí toleranci k hodnotám jiných národů, jejich respektování.
- Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř složek

- řečové dovednosti – rozvíjejí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby v tematických okruzích a rozšiřováním poznatků o zemích studovaného jazyka,
- jazykové prostředky – zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika, tematické okruhy,
- komunikační situace a jazykové funkce: vztahují se k oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách
- realie: poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, geografie.

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

poslech s porozuměním monologických i dialogických textů, čtení textů včetně odborných, ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené reprodukce textu, výpisky, překlad, vypracovat jednoduché písemnosti důležité z hlediska budoucího povolání

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a průřezových témat. U průřezových témat se jedná o využití multimediálních programů a vyhledávání informací na internetu, o verbální komunikaci při důležitých jednáních, o významu vzdělávání pro život, orientaci v globálních problémech lidstva, o rozlišování osobní, občanské a profesní odpovědnosti za stav životního prostředí.

Rozvojem klíčových kompetencí musí být žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu a kritiku
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit
- tvořivé práce nejen s věcným, ale i uměleckým textem, jež vede k porozumění emocionální a etické stránky žákovy osobnosti
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu ke společenskému dění, kultuře, literatuře a umění a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka

Témata uvedená v následující tabulce budou zařazena do výuky v jednotlivých ročnících (i opakovaně) v souladu s aktuálními tematickými plány a používanými studijními materiály. Jejich řazení a počet hodin potřebných k probrání uvedených témat a gramatických oddílů bude specifikován v tematických plánech jednotlivých jazyků a vyučujících.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby

- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je pro své potřeby, ale také je kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- dovedl jednat s lidmi, diskutoval o citlivých a kontroverzních otázkách a hledal kompromisní řešení;
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí;
- aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie;
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby

- používal internet pro vyhledávání aktuálních údajů a doplňujících informací z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích Evropské unie a příslušné jazykové oblasti;
- efektivně ovládal nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy aj.);
- pracoval s aplikačním software např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií apod.;
- využíval on-line učebnic, cvičení a testů pro domácí samostudium.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Při výuce cizích jazyků jsou využívány znalosti a dovednosti získané v předmětech:

- český jazyk a literatura (jazyková terminologie, jazykové prostředky, překlad, světová próza, poezie a divadlo, významné literární osobnosti);
- zeměpis (země příslušné jazykové oblasti);
- dějepis (významné historické události a osobnosti);
- občanská nauka (kulturní chování, společenská etiketa, multikulturní soužití, kultura bydlení, kulturní hodnoty a dědictví);
- informační technologie (informační zdroje, práce s on-line nástroji, aplikační software);
- praxe (telefonické rozhovory, úřední a obchodní korespondence)

Popis metod a forem výuky

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog,
- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- rozbor a interpretace různých druhů textů,
- memorování uměleckých textů,
- projektové vyučování,
- multimediální metody (využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru, interaktivní tabule),
- gramatická, stylistická a řečnická cvičení,
- diktáty a doplňovací cvičení,
- kooperativní učení,
- společná návštěva kulturních institucí (knihovna, divadlo, výstava, muzeum aj.),
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení,
- souvislé slohové práce,
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy).

Způsob hodnocení žáků

- Důraz bude kladen na řečové dovednosti, porozumění rodilému mluvímu, porozumění textu, dovednosti interpretovat text, vyměňovat si informace v rozhovorech schopnost aplikovat osvojené společenské fráze v rozhovoru, slovní zásobu, správnost osvojených gramatických struktur uplatněných v písemném projevu.
- Zohledňovat žáky se specifickými poruchami učení a volbou vhodné strategie je vést k úspěšným výsledkům v učení.
- Klasifikace je vyjádřena známkami 1 – 5 dle klasifikačního řádu.

Hlavní kritéria hodnocení:

- kultura mluveného a písemného projevu
- lexikálně – gramatická správnost vyjadřování
- úroveň komunikačních schopností odpovídající stupni znalostí
- didaktické testy včetně poslechových subtestů

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1. – 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k tématu osobního života a rodiny, charakterizuje člena rodiny, kamaráda, spolužáka - je schopen představit svého spolužáka ostatním, dokáže hláskovat jeho jméno i příjmení, ovládá představování zvolené osoby ostatním, rozšiřuje si slovní zásobu o pozitivní a negativní vlastnosti osob - domluví se v běžných situacích, umí získat i podat informace, rozumí běžným instrukcím - dokáže pohovořit o změnách ve svém životě - dokáže popsat své schopnosti a dovednosti - dokáže přeložit text a používá slovníky i elektronické - dokáže vyhledávat různé informace na internetu	Osobní charakteristika, rodina - představování - popis rodiny - popis osoby – vlastnosti, vzhled Mluvnické jevy - pořádek slov ve větě - osobní zájmena - přítomný čas – prostý, průběhový - předpřítomný čas - budoucí časy - vedlejší věty vztažné - způsobová slovesa - silná přídavná jména Výslovnost - srozumitelná výslovnost co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišování základních zvukových prostředků daného jazyka a korigování odlišností zvukové podoby
Žák: - dokáže vést anketu se spolužáky, je schopen napsat přání k narozeninám, telefonicky pozvat přátele na party - dokáže popsat svůj denní program, program na víkend či prázdniny, vede monolog na téma svého rozvrhu hodin a volného času, popisuje denní program osob s různými povoláními, sestavuje program pro ideální třídní výlet, dokáže napsat pohled z výletu - dokáže vyjádřit názor na využití volného času - dokáže vést telefonický hovor a rozumět mu - dokáže přeložit text a používá slovníky i elektronické - dokáže zaznamenat písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis	Každodenní život - průběh všedního dne/víkendu - běžné činnosti - školní rozvrh - telefonování Mluvnické jevy - neurčitá zájmena - kvantifikátory
Žák: - dokáže popsat svůj pokoj, ostatní místnosti v bytě, dům a jeho nejbližší okolí, vede dialogy na téma bydlení - je schopen napsat inzerát na pronájem a	Domov a bydlení - popis bytu, domu - bydlení ve městě a na venkově Mluvnické jevy

koupi bytu - dokáže pohovořit o svých představách o budoucím bydlení - přeloží text a používá slovníky i elektronické	- podmínkové věty - „existenciální“ vazba
Žák: - vyjadřuje se ústně i písemně k tématu nakupování - dokáže vést rozhovor s prodávacem, umí požádat o informace, dokáže vrátit zboží popřípadě poukázat na vadu, dokáže napsat stížnost - dokáže hovořit o svých financích, o druhých účtů - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Nakupování, móda a oblečení - úloha módy a oblečení v našem životě - měna, placení, peněžní termíny Mluvnické jevy - nepřímá řeč, nepřímá otázka - předpřítomný čas, minulý čas - základní a řadové číslovky, čtení čísel a základních matematických operací - frázová slovesa
Žák: - hovoří na téma sport a trávení volného času - zdůvodní význam sportu pro zdraví - dokáže popsat sportovní zážitek a napsat vyprávění o sportovní akci - umí se vyjádřit k problematice fair play a současným problémům ve sportu - vede dialog o sportu, o oblíbených sportovcích - zná druhy letních a zimních sportů - je schopen vyjádřit své názory ke sportovní kariéře, výkonnostním sportům, k významu sportu vůbec - dokáže pohovořit o společenské akci a pořádání večírků - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Volný čas, sport, zábava - aktivní a pasivní odpočinek - sport, druhy sportů, sportovní terminologie, sportovní soutěže, oblíbený sportovec nebo sportovní tým Mluvnické jevy - minulé časy (prostý, průběhový, předminulý čas) - používání infinitivu - předložky, slovesa s předložkami
Žák: - dokáže popsat prázdniny s rodinou, dokáže napsat vyprávění o cestovním zážitku - je schopen vést monolog i dialog na téma cestování - dokáže vést rozhovor na letišti, v hotelu - ovládá práci s plánkem města a popis cesty podle obrázku, je schopen se zeptat na cestu a porozumět instrukcím - dokáže ústně i písemně popsat své i jiné město a zajímavé památky v něm - dokáže popsat svoji cestu do školy - dokáže napsat neformální dopis - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Služby, cestování, doprava, zeměpis - studijní a poznávací pobyty - druhy dopravních prostředků, porovnání - orientace v cizím městě - orientace na letišti - dopravní situace ve městě - cesta do školy - rizikové situace při řízení motorového vozidla - Česká republika, anglicky mluvící země Mluvnické jevy - stupňování přídavných jmen a příslovčí - minulý čas prostý a průběhový - přídavná jména – antonyma - zeměpisná jména - otázky na podmět - spojky - frázová slovesa

Žák: - specifikuje ústně i písemně téma jídlo a nápoje - vyzná se v jídelním lístku - je schopen objednat si jídlo v restauraci a vést rozhovor s číšníkem - dokáže pohovořit o stravě a stravovacích návycích a posoudit je z hlediska zdravého životního stylu - hovoří o své stravě, oblíbených a neoblíbených jídlech - má základní představu o zahraniční kuchyni, pozná a pojmenuje některá cizokrajná jídla - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Stravování - česká a zahraniční kuchyně, potraviny - způsoby přípravy jídla, stolování - zdravý životní styl Mluvnické jevy - přítomný čas prostý a průběhový - označení míry, hmotnosti a množství
Žák: - dokáže pohovořit o oblíbeném filmu a napsat recenzi filmu - vyhledává na internetu údaje o oblíbených hercích, režisérech a filmech - dokáže pohovořit o televizním programu a různých druzích pořadů - mluví o knihách, oblíbených autorech a četbě - dokáže popsat obraz - dokáže napsat článek do studentského časopisu - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Kultura - kino, televize, knihy, internet - typy televizních pořadů a druhy filmů, slavní režiséři - popis uměleckého díla Mluvnické jevy - tázací dovětky - předpřítomný a minulý čas - trpný rod - složená podstatná jména - nepřímé otázky - předložky místa
Žák: - charakterizuje atributy běžných povolání i z hlediska zaměření studijního oboru - je schopen napsat životopis a průvodní dopis, je schopen vyplnit Europass - dokáže hovořit o práci svých rodičů a o představě svého budoucího povolání - porozumí školním a pracovním pokynům - dokáže odpovědět na pracovní nabídky, napsat žádost o místo - dokáže napsat formální dopis/e-mail, dokáže sestavit svůj životopis - přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy - přeloží odborný text ze svého oboru, používá slovníky i elektronické - vyplní jednoduchý neznámý formulář	Práce a povolání - pracovní nabídka, žádost o zaměstnání, formální dopis, životopis - druhy povolání - pracovní schůzka, vyjádření názoru (souhlas/nesouhlas) - rozhovor v kanceláři Mluvnické jevy - gerundium a infinitiv
Žák: - charakterizuje osoby, popisuje vztahy mezi sourozenci, přáteli - je schopen popsat svého ideálního partnera, kladné a záporné vlastnosti - diskutuje na téma role ženy a muže ve	Mezilidské vztahy - vztahy mezi přáteli, sourozenci, vztahy v rodině - generační problémy, problémy současné rodiny - charakterové vlastnosti

společnosti, jejich odlišné zájmy a postoje - přeloží text a používá slovníky i elektronické	- role ženy a muže ve společnosti - život s handicapem Mluvnické jevy - členy - přítomný čas prostý - slovesa s předložkami - krátké odpovědi (so, neither) - „used to“
Žák: - je schopen diskutovat na téma používání mobilních telefonů na veřejnosti - diskutuje na téma chování na veřejnosti a na téma odlišných zvyků a tradic různých národů - dokáže poradit kamarádovi v obtížné situaci - dokáže vyjádřit názor na změny ve svém okolí - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Chování v moderní společnosti, životní styl - používání mobilních telefonů - kulturní stereotypy - tradice v České republice a anglicky mluvících zemích - změny životního stylu Mluvnické jevy - modální slovesa - přídavná jména odvozená od sloves
Žák: - je schopen hovořit na téma nemoci, návštěva lékaře - dokáže vést rozhovor v lékárně - dokáže popsat svůj zdravotní stav a poradit příteli při obtížích - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k tématu péče o tělo a zdraví - dokáže se vyjádřit k otázkám současného životního stylu společnosti a svého osobního životního stylu - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Péče o tělo a zdraví, hygiena - zdraví a nemoci - duševní nemoci (fobie) - lidské tělo - zdravý životní styl - způsoby relaxace - pobyt v lázních - obezita Mluvnické jevy - předpřítomný čas - kvantifikátory - gerundium
Žák: - zná systém školství v zahraničí a některé rozdíly mezi českým a zahraničním školstvím - vede monolog i dialog na téma plány do budoucna - ovládá názvy předmětů, dokáže mluvit o oblíbených a neoblíbených předmětech - dokáže popsat svou školu - vyjadřuje názor na současné školství - dokáže pohovořit o svých jazykových schopnostech - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Vzdělávání, plány do budoucna - škola, školní předměty a rozvrh - popis dne ve škole - význam vzdělání obecně, význam studia cizích jazyků - vzdělávací systém v České republice a v anglicky mluvících zemích Mluvnické jevy - podmínková souvětí - vedlejší věty časové - způsobová slovesa - modifikátory
Žák: - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k tématu životní prostředí a ekologie - dokáže pojmenovat nejznámější zvířata	Životní prostředí, příroda, počasí - ochrana životního prostředí - roční období, počasí

- dokáže popsat rizika setkání s nebezpečnými zvířaty - je schopen charakterizovat roční období, typy počasí, vhodné oblečení - přeloží text a používá slovníky i elektronické	Mluvnické jevy: - podmínkové věty - minulý čas prostý
--	--

5.3 2. CIZÍ JAZYK

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

2. CIZÍ JAZYK

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

denní

387

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka cizího jazyka jako druhého cizího jazyka bez návaznosti na jeho předchozí studium předpokládá nulovou nebo mírně začáteční vstupní úroveň.

Ve výuce je třeba klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka a připravit jej na život v multikulturní Evropě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí, v němž je žák většinou pasivní, s reálným prostředím existujícím mimo školu - multimediální programy a internet, navazovat kontakty mezi školami v zahraničí, organizovat výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat vedení jazykového portfolia. Dále je nezbytné napomáhat jejich lepšímu uplatnění na trhu práce formou odborných praxí v tuzemsku i zahraničí.

Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence, aby se dorozuměl v běžných situacích každodenního života. Současně se žák učí toleranci k hodnotám jiných národů, jejich respektování.

Vzdělávání v druhém cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř složek:

- řečové dovednosti – rozvíjejí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby v tematických okruzích a rozšiřováním poznatků o zemích studovaného jazyka
- jazykové prostředky – zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika
- tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce: vztahují se k oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách
- realie: poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, geografie

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti:

- poslech s porozuměním monologických i dialogických textů
- čtení textů včetně odborných
- ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené
- reprodukce textu, výpisky, překlad
- vypracovat jednoduché písemnosti důležité z hlediska budoucího povolání

Pojetí výuky:

V pojetí výuky prosazovat problémové učení, týmovou práci a kooperaci, diskusi, zařazovat hry, soutěže, simulační a situační metody, veřejnou prezentaci práce žáků, uplatňovat projektové metody výuky.

Přínos k rozvoji klíčových dovedností

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a průřezových témat. U průřezových témat se jedná o využití multimediálních programů a vyhledávání informací na internetu, o verbální komunikaci při důležitých jednáních, o významu vzdělávání pro život, orientaci v globálních problémech lidstva, o rozlišování osobní, občanské a profesní odpovědnosti za stav životního prostředí.

Rozvojem klíčových kompetencí musí být žák schopen

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu a kritiku
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Témata uvedená v následující tabulce budou zařazena do výuky v jednotlivých ročnících (i opakovaně) v souladu s aktuálními tematickými plány a používanými studijními materiály. Jejich řazení a počet hodin potřebných k probrání uvedených témat a gramatických oddílů bude specifikován v tematických plánech jednotlivých jazyků a vyučujících.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby

- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je pro své potřeby, ale také je kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- dovedl jednat s lidmi, diskutoval o citlivých a kontroverzních otázkách a hledal kompromisní řešení;
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí;
- aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie;
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby

- používal internet pro vyhledávání aktuálních údajů a doplňujících informací z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích Evropské unie a příslušné jazykové oblasti;
- efektivně ovládal nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy aj.);
- pracoval s aplikačním software např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií apod.;
- využíval on-line učebnic, cvičení a testů pro domácí samostudium.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Při výuce cizích jazyků jsou využívány znalosti a dovednosti získané v předmětech:

- český jazyk a literatura (jazyková terminologie, jazykové prostředky, překlad, světová próza, poezie a divadlo, významné literární osobnosti);
- zeměpis (země příslušné jazykové oblasti);
- dějepis (významné historické události a osobnosti);
- občanská nauka (kulturní chování, společenská etiketa, multikulturní soužití, kultura bydlení, kulturní hodnoty a dědictví);
- informační technologie (informační zdroje, práce s on-line nástroji, aplikační software);
- praxe (telefonické rozhovory, úřední a obchodní korespondence)

Popis metod a forem výuky

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog,

- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- rozbor a interpretace různých druhů textů,
- memorování uměleckých textů,
- projektové vyučování,
- multimediální metody (využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru, interaktivní tabule),
- gramatická, stylistická a řečnická cvičení,
- diktáty a doplňovací cvičení,
- kooperativní učení,
- společná návštěva kulturních
- institucí (knihovna, divadlo, výstava, muzeum aj.),
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení,
- souvislé slohové práce,
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy).

Způsob hodnocení žáků

- Důraz bude kladen na řečové dovednosti, porozumění rodilému mluvčímu, porozumění textu, dovednosti interpretovat text, vyměňovat si informace v rozhovorech schopnost aplikovat osvojené společenské fráze v rozhovoru, slovní zásobu, správnost osvojených gramatických struktur uplatněných v písemném projevu.
- Zohledňovat žáky se specifickými poruchami učení a volbou vhodné strategie je vést k úspěšným výsledkům v učení.
- Klasifikace je vyjádřena známkami 1 – 5 dle klasifikačního řádu.

Hlavní kritéria hodnocení:

- kultura mluveného a písemného projevu
- lexikálně – gramatická správnost vyjadřování
- úroveň komunikačních schopností odpovídající stupni znalostí
- didaktické testy včetně poslechových subtestů

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1. – 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - žák umí pozdravit, představit sebe i jiné - dokáže se zeptat na jméno partnera a odkud pochází	Začínáme s cizím jazykem - první kontakty s cizincem - abeceda - internacionalizmy
Žák: - žák umí zahájit rozhovor, počítat, objednat si v kavárně a zaplatit	Služby - dialogy v kavárně - věta oznamovací, tázací s tázacími slovy - sloveso být - osobní zájmena a slovesa - číslovky 1 - 1000
Žák: - žák dokáže pojmenovat předměty ve třídě, označit slovní přízvuk a vyslovovat	Vzdělávání - studium u nás a v zahraničí - podstatná jména v jednotném a množném čísle - člen podstatných jmen
Žák:	Země dané jazykové oblasti

- žák umí hovořit o zemích a jazycích - dokáže pracovat s mapou	- turistické zajímavosti - otázky - věty oznamovací
Žák: - žák umí popsat byt - dokáže porovnat klady a zápory bydlení ve městě a na venkově - sestaví rozhovor při koupi a prodeji bytu - umí popsat činnosti různých povolání - beseduje o oblíbenosti určitých povolání	Dům a domov - popis bytu - přivlastňovací zájmena - člen - přídavná jména - druhy povolání - procvičování – slovní zásoba, gramatika, fonetika
Žák: - žák umí vyjádřit časový údaj, popsat denní program, sjednat si termín a omluvit se za zpoždění	Každodenní život - vyjadřování časových údajů - tázací věty - předložky - slovesa - zápor
Žák: - žák dokáže říci, kde lidé pracují a bydlí, jak se dostanou do zaměstnání, zeptat se na cestu a na osoby	Cestování - orientace ve městě - předložky - řadové číslovky
Žák: - žák umí hovořit o prázdninách a dovolené - dokáže hovořit na téma sport - vede dialog o sportu, o oblíbených sportovcích - zná druhy letních a zimních sportů - ovládá práci s texty z novin a časopisů – sportovní zprávy	Volný čas, sport - minulý čas sloves
Žák: - žák umí nakupovat: zeptat se na cenu a odpovědět - dokáže hovořit o jídle: co rád jí a pije, porozumět receptu	Jídlo a nápoje - nákupy - tázací zájmena - stupňování
Žák: - vyjadřuje se k tématu móda, orientuje se v současných módních trendech, dokáže hodnotit oblečení, vést dialogy v obchodech, je schopen hodnotit textilní zboží, kriticky hodnotí oblečení podle společenských příležitostí, podle povolání, volit módu podle typu postavy, ovládá popis vzhledu - řeší reklamaci vadného zboží, má základní představu o práci v reklamačním oddělení, zaujímá roli zákazníka i majitele obchodu	Nakupování, móda a oblečení - módní trendy - přídavná jména - tázací zájmena - slovesa
Žák: - diskutuje se spolužáky o úrovni kulturního programu v místě školy	Kultura - kino a divadlo - literatura

- provádí kritiku filmu či divadelního představení - vyhledává na internetu údaje o oblíbených hercích - informuje o knihách a jejich autorech	- vzájemné postavení příslovečných určení - větný rámec - některé typy vedlejších vět
Žák: - charakterizuje atributy běžných povolání i z hlediska zaměření studijního oboru - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti - dokáže odpovědět na pracovní nabídky, napsat žádost o místo - je schopen představit firmu	Zaměstnání - pracovní nabídky - napsání životopisu, žádosti o zaměstnání - získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, vyřízení vzkazu - vyjádření žádosti, pozvání na pracovní pohovor, odmítnutí žádosti
Žák: - charakterizuje osoby, řeší vztahy mezi sourozenci, přáteli, vliv party, - je schopen popsat svého ideálního partnera, kladné a záporné vlastnosti - beseduje na téma: vztah děti - rodiče	Mezilidské vztahy - generační problémy - ukazovací zájmena - předložky
Žák: - je schopen hodnotit negativní jevy ve společnosti	Negativní jevy ve společnosti - problémy současné mládeže - neurčitá zájmena - zájmena - překlad českého ještě ne, už ne
Žák: - je schopen hovořit na téma nemoci, návštěva lékaře - dokáže popsat svůj zdravotní stav a poradit příteli při obtížích - napíše krátkou úvahu na téma zdraví - je schopen vést dialog v lékařské ordinaci	Péče o tělo a zdraví - zdraví a nemoci - budoucí čas - slovosled - minulý čas
Žák: - dokáže koupit jízdenku, je schopen vést rozhovor s úředníkem za přepážkou - ovládá práci s plánkem města a popis cesty podle obrázku - je schopen zastat práci průvodce, orientovat se ve městě, vybrat významné památky, zajímavosti, dokáže zajistit ubytování a stravování cizincům a vyprávět pověsti vztahující se k městům, památkám	Služby a cestování - průvodcovské služby - vazby sloves - zájmenná příslovce - vlastní jména - pořádek slov v otázce
Žák: - zná systém školství v zahraničí, charakterizuje rozdíl mezi českým a zahraničním školstvím - vede monolog i dialog na téma plány do budoucna	Plány do budoucna - vzdělávání a jeho současné možnosti - modální slovesa - slovesa

- ovládá názvy povolání - dokáže srovnat možnosti lidí s různým stupněm vzdělání u nás a v jiných zemích - je schopen vést dialog v poradenském centru pro výběr budoucího povolání	
Žák: - je schopen charakterizovat roční období, klimatické zóny, typy počasí - dokáže vést dialog o předpovědi počasí, hovořit o vlivu počasí na psychiku lidí nemocných depresemi, zná přísloví o počasí uchovávané od starších generací	Počasí - roční období - komunikační situace: získávání a předávání informací např. předpověď počasí - jazykové funkce: obraty při popisu počasí, předpovědi počasí atd.
Žák: - je schopen poznat typická jídla a nápoje v cizích zemích, rozdíly mezi českou a zahraniční kuchyní - připravuje anketu o zvycích v cizojazyčných zemích - prohlubuje si své znalosti z německé literatury, pracuje s německými literárními texty, čte v originále německé pohádky - charakterizuje základní poznatky o cizojazyčných zemích, pracuje s nástěnnou mapou a mapkami, zná jednotlivé spolkové země, zajímavosti, hospodářství, turismus, významné osobnosti rakouské literatury a hudby - ovládá práci s fyzickou i politickou mapou, seznamuje se s historií, získává zeměpisné znalosti o cizojazyčných zemích, paměťihodnostech a zajímavostech	Poznatky o cizojazyčných zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice - práce s mapou
Žák: - je schopen hodnotit úlohu médií, porovnat česká a zahraniční média - dokáže sestavit a hodnotit reklamu - umí získat informace z médií a hodnotit je	Zábava - úloha sdělovacích prostředků - časové věty - vazby sloves
Žák: - dokáže se vyjadřovat, ústně i písemně, k tématu životního prostředí a ekologie - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se životního prostředí a ochrany životního prostředí - je schopen vést dialog na téma problematiky atomových elektráren - pracuje s články z novin a časopisu a s informacemi z Internetu	Životní prostředí - ochrana životního prostředí - podmiňovací způsob minulý - vedlejší věty podmínkové

Žák: - je schopen podat informace o geografických, demografických, hospodářských, politických faktorech České republiky - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k tématům veřejného a osobního života - umí získat informace z tisku a ohodnotit je, včetně informací z jiných vyučovacích předmětů - ovládá práci s mapou - dokáže zpracovat informace o České republice – přírodní podmínky, průmysl, zemědělství, historie, památky, turismus, lázeňská města - zná významné spisovatele - umí získat i podat informace - používá stylisticky vhodné obraty	Česká republika - turistika v ČR - ukazovací zájmeno - vztažné věty - tvoření vedlejších vět vztažných
--	---

5.4 2. CIZÍ JAZYK (RUSKÝ JAZYK)

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

2. CIZÍ JAZYK (RUSKÝ JAZYK)

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

denní

387

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka cizího jazyka jako druhého cizího jazyka bez návaznosti na jeho předchozí studium předpokládá nulovou nebo mírně začáteční vstupní úroveň.

Ve výuce je třeba klást důraz na motivaci žáka a jeho zájem o studium cizího jazyka a připravit jej na život v multikulturní Evropě. Je proto nezbytné používat metody směřující k propojení izolovaného školního prostředí, v němž je žák většinou pasivní, s reálným prostředím existujícím mimo školu - multimediální programy a internet, navazovat kontakty mezi školami v zahraničí, organizovat výměnné, výukové a poznávací zájezdy, zapojovat žáky do projektů a soutěží, podporovat vedení jazykového portfolia. Dále je nezbytné napomáhat jejich lepšímu uplatnění na trhu práce formou odborných praxí v tuzemsku i zahraničí.

Žák si musí osvojit komunikativní jazykové kompetence, aby se dorozuměl v běžných situacích osobního a pracovního života. Současně se žák učí toleranci k hodnotám jiných národů, jejich respektování.

Vzdělávání v druhém cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do čtyř složek:

- řečové dovednosti – rozvíjejí se komplexně na základě osvojování jazykových prostředků, slovní zásoby v tematických okruzích a rozšiřováním poznatků o zemích studovaného jazyka
- jazykové prostředky – zvuková stránka jazyka, pravopis, slovní zásoba a gramatika
- tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce: vztahují se k oblastem osobního, společenského a pracovního života, jedná se o vyjadřování řečové etikety v různých životních situacích a stylistických rovinách
- realie: poznatky z kultury, národních zvyků a tradic, historie, politiky, geografie

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

- poslech s porozuměním monologických i dialogických textů
- čtení textů včetně odborných
- ústní a písemné vyjadřování tematicky i situačně zaměřené
- reprodukce textu, výpisky, překlad
- vypracovat jednoduché písemnosti důležité z hlediska budoucího povolání

Pojetí výuky

V pojetí výuky prosazovat problémové učení, týmovou práci a kooperaci, diskusi, zařazovat hry, soutěže, simulační a situační metody, veřejnou prezentaci práce žáků, uplatňovat projektové metody výuky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a průřezových témat. U průřezových témat se jedná o využití multimediálních programů a vyhledávání informací na internetu, o verbální komunikaci při důležitých jednáních, o významu vzdělávání pro život,

orientaci v globálních problémech lidstva, o rozlišování osobní, občanské a profesní odpovědnosti za stav životního prostředí.

Rozvojem klíčových kompetencí musí být žák schopen:

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu a kritiku
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Témata uvedená v následující tabulce budou zařazena do výuky v jednotlivých ročnících (i opakovaně) v souladu s aktuálními tematickými plány a používanými studijními materiály.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby

- se dokázal orientovat v masových médiích, využíval je pro své potřeby, ale také je kriticky hodnotil, učil se být odolný vůči myšlenkové a názorové manipulaci;
- dovedl jednat s lidmi, diskutoval o citlivých a kontroverzních otázkách a hledal kompromisní řešení;
- byl tolerantní a respektoval tradice a společenské zvyklosti daného sociokulturního prostředí;
- aktivně vystupoval proti projevům rasové nesnášenlivosti a xenofobie;
- byl ochoten angažovat se nejen ve vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech.

Informační a komunikační technologie

Žák je veden k tomu, aby

- používal internet pro vyhledávání aktuálních údajů a doplňujících informací z oblasti společensko-politického a kulturního dění v zemích Evropské unie a příslušné jazykové oblasti;
- efektivně ovládal nástroje ICT a používat je k elektronické komunikaci se zahraničními partnery (e-mail, chat, Skype, blogy aj.);
- pracoval s aplikačním software např. při zpracování textů, obrázků, tabulek, digitálních fotografií apod.;
- využíval on-line učebnic, cvičení a testů pro domácí samostudium.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Při výuce cizích jazyků jsou využívány znalosti a dovednosti získané v předmětech:

- český jazyk a literatura (jazyková terminologie, jazykové prostředky, překlad, světová próza, poezie a divadlo, významné literární osobnosti);
- zeměpis (země příslušné jazykové oblasti);
- dějepis (významné historické události a osobnosti);
- občanská nauka (kulturní chování, společenská etiketa, multikulturní soužití, kultura bydlení, kulturní hodnoty a dědictví);
- informační technologie (informační zdroje, práce s on-line nástroji, aplikační software);
- praxe (telefonické rozhovory, úřední a obchodní korespondence)

Popis metod a forem výuky

Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:

- výklad učitele a řízený dialog,

- samostatná práce individuální i skupinová,
- samostatná domácí práce (příprava referátů),
- rozbor a interpretace různých druhů textů,
- memorování uměleckých textů,
- projektové vyučování,
- multimediální metody (využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru, interaktivní tabule),
- gramatická, stylistická a řečnická cvičení,
- diktáty a doplňovací cvičení,
- kooperativní učení,
- společná návštěva kulturních
- institucí (knihovna, divadlo, výstava, muzeum aj.),
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení,
- souvislé slohové práce,
- esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy).

Způsob hodnocení žáků

- Důraz bude kladen na řečové dovednosti, porozumění rodilému mluvčímu, porozumění textu, dovednosti interpretovat text, vyměňovat si informace v rozhovorech; schopnost aplikovat osvojené společenské fráze v rozhovoru, slovní zásobu; správnost osvojených gramatických struktur uplatněných v písemném projevu.
- Zohledňovat žáky se specifickými poruchami učení a volbou vhodné strategie je vést k úspěšným výsledkům v učení.
- Klasifikace je vyjádřena známkami 1 – 5 dle klasifikačního řádu.

Hlavní kritéria hodnocení:

- kultura mluveného a písemného projevu
- lexikálně – gramatická správnost vyjadřování
- úroveň komunikačních schopností odpovídající stupni znalostí
- didaktické testy včetně poslechových subtestů

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. – 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - žák umí pozdravit, představit sebe i jiné - dokáže se zeptat na jméno partnera a odkud pochází	Začínáme s cizím jazykem - první kontakty s cizincem - základní poučení o přízvuku - rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - azbuka: т, а, к, о, м; б, з, э; н, в, у; е, я
Žák: - žák umí pozdravit při setkání a při loučení - umí představit kamaráda - umí si telefonicky domluvit setkání	Seznámení - komunikace s více lidmi - oficiální a neoficiální oslovení - číslovky 1 - 10 v 1. pádě - 1. pád podstatných jmen v oslovení - oficiální a neoficiální oslovení - rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik - intonace tázacích a oznamovacích vět - azbuka: г, д, и, й, л, п, ч, ш, ы; р, с, ь
Žák:	- Seznámení a podrobnější informace

- žák se dokáže zeptat, odkud kdo je, kde kdo bydlí, - kolik je komu let, který jazyk zná a který se učí - umí pozvat někoho na návštěvu - umí poděkovat - umí se omluvit	- podrobnější zjišťování informací - o druhé osobě - navazování užších kontaktů - upozornění na pohyblivý přízvuk - intonace oznamovacích a tázacích vět - azbuka: ж, ф, ц, ш, х; ё, ю; ъ - pořadí písmen azbuky - poučení o funkci jotovaných písmen - psaní не u sloves - pravopis jmen příslušníků národů - číslovky 11 - 20 v 1. pádě - spojení два (три, четыре) часа, года ... пять часов, лет - časování sloves жить, знать, говорить v přítomném čase
Žák: - žák umí telefonovat - umí překonávat jazykové obtíže při nedorozumění	- Na návštěvě - porovnání českého a ruského jazyka z hlediska příbuznosti - V. Vysockij - nepřízvučné o, a - pohyblivý přízvuk slovesa учить, посмотреть - intonace zvolacích vět - porovnání intonace oznamovacích a tázacích vět - souhrnné opakování azbuky - číslovky 30 – 90 a 100 - 900 - v 1. pádě - podstatná jména po číslovkách - podstatná jména (брат, мама) - v 1., 2. a 3. pádě jednotného čísla - osobní zájmena v 1. a 3. pádě - časování sloves быть, звонить, учить, посмотреть
Žák: - žák umí vyjmenovat členy rodiny - umí hovořit o rodině kamaráda - umí odpovídat na otázky o rodičích, sourozencích a dalších rodinných příslušnících	Naše rodina - vyprávění o vlastní rodině - vyprávění o rodině kamaráda - pohyblivý přízvuk u slovesa учиться - změny intonace otázek podle jejich smyslu - podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 - věty typu: Папа – врач. Он врач. - věty typu: У тебя есть брат? - У меня есть брат. - У меня нет брата. - osobní zájmena v 1. - 3. pádě - přivlastňovací zájmena v 1. pádě j. a mn. č. - časování sloves работать, учиться
Žák: - umí vyjadřovat, čím chce být - umí pojmenovat povolání rodičů a dalších rodinných příslušníků - umí klást otázky na dané téma - umí vyjádřit, co koho zajímá a nezajímá	Povolání, interview - vyprávění o povolání rodičů, dalších rodinných příslušníků - vyprávění o tom, čím se kdo chce stát - výslovnost де, те, не v přejatých slovech - intonace otázek

- umí vyjádřit, co se komu líbí či nelíbí	- věty typu: Папаработаецтваврачом. - 7. pád j. č. vybraných podstatných jmen - názvy profesí mužů a žen - 4. pád osobních zájmen - časování slovesa хотеть - rozlišování slovesných tvarů нравятся, нравятся; - интересует, интересуют
Žák - dokáže popsat, koho má rád - dokáže popsat, co rád dělá ve volném čase - umí někoho pozvat - umí přijmout a odmítnout pozvání	Volný čas - vyprávění o zájmech - jak kdo tráví volný čas - L. N. Tolstoj - B. Pasternak - opakování: výslovnost nepřízvučných souhlásek - výslovnost tvrdého л a měkkého л' - I. a II. časování sloves typů читать, жить, говорить, учить - slovesa se skupinou -ова- /-ева- - zvratná slovesa - slovesa se změnou kmenových souhlásek typů писать, ходить - slovesné vazby игратьначем, игратьвчто
Žák: - umí vyjádřit, s kým se chce seznámit - umí vyjádřit, kdo s kým si chce dopisovat - umí sdělit, kdo se o co zajímá - umí napsat seznamovací inzerát	Seznámení - inzerát - dopisování - dopis vyzývající k seznámení - opakování intonace otázek a odpovědí - výslovnost zakončení zvratných sloves -ться, тся - slovesa se změnou kmenových souhlásek (pokračování) - zvratná slovesa (pokračování) - slovesné vazby интересоватьсячем, увлекатьсячем - skloňování osobních zájmen
Žák: - žák se umí zapsat do jazykového kurzu - umí se orientovat ve školní budově - umí se zeptat, kdy začíná a končí vyučování - umí se domluvit o tom, kdo chodí do které třídy - dokáže se domluvit o tom, kdo kde byl a co dělal	Škola - popis školní budovy a souvisejících zařízení - rozhovor o zápisu do kurzu ruského jazyka - řadové číslovky v 1. a 6. pádě - vyjadřování data - minulý čas - vyjádření vykání
Žák: - žák umí hovořit o rozvrhu hodin, o oblíbených předmětech, známkách	Vzdělávání, rozvrh hodin - popis rozvrhu hodin - popis činnosti v hodinách - dotazy na dané téma - nestátní školy v Rusku - A. S. Puškin - předložkové vazby odlišné od češtiny: по, после

	- skloňování zájmenкто, что - skloňování podstatných jmenмагазин, портфель, школа, неделя, фотография v j.č.
Žák: - je schopen vést interview s významnou osobností - dokáže vést dialog o kulturních programech, divadelních a filmových představeních - domluví se v běžných situacích - umí získat i podat informace	Kultura - divadlo, film, četba - výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek - intonace různých typů otázek - řadové číslovky 1. - 30. v 1. pádě j. čísla - vyjadřování data (v odpovědi na otázku Какое сегодня число?) - Skloňování osobních zájmen
Žák: - žák se umí orientovat ve městě - dokáže se zeptat na cestu - umí odpovědět na dotazy na cestu - umí vysvětlit a ptát se na cestu městskou dopravou - ovládá práci s plánkem města a popis cesty podle obrázku	Orientace ve městě - popis cesty - dotazy na cestu - cestování hromadnou dopravou - moskevské metro - časování slovesехать, (по)мочь - infinitivní věty typu: Как пройти (попасть, проехать) к ... ? Кому позвонить? Что купить? Где выйти?
Žák: - umí se zeptat, kolik co stojí - dokáže vyjádřit, zda a co komu sluší - umí vyjádřit, co kdo koupil, co kde v obchodě viděl, kdo koho potkal	Nakupování - komunikace v obchodě - názvy různého zboží - nakupování v ruském obchodě - časování slovesкупить, спросить, взять - 1. a 2. pád mn. č.podst. jmen typů магазин, портфель, школа - pohyblivé -o-, -e- u podst. jmen - 4. pád mn. č. neživotných a životných podst. jmen
Žák: - umí pohovořit o tom, co si prohlédnout v Moskvě a v Petrohradě - dokáže se zeptat, kdo tam už byl a co se mu tam líbilo - umí se zeptat, kdo tam chce jet, kdo tam kdy pojedě	Moskva, Petrohrad - zajímavá místa Moskvy a Petrohradu - Skloňování podst. jmen typů место a здание v j. č. - neskloňná podst. jména - vazby s předložkami по a после (shrnutí)
Žák: - dokáže informovat o Praze zahraniční hosty - dokáže vyjádřit, která místa jim v Praze ukázat - umí zjistit, co si chtějí zahraniční turisté a studenti v Praze prohlédnout - umí odpovídat na jejich otázky	Praha - zajímavá místa Prahy - 1. a 2. pád mn. č.podst. jmen typů неделя, фотография - 1. a 2. pád mn. č.podst. jmen место a здание - skloňování podstatných jmen v mn. č. (souhrn)
Žák: - umí se zeptat a odpovědět, jak se komu daří a co je nového	Mezilidské vztahy - základní komunikační situace - setkání po letech - opakování mluvnice
Žák: - dokáže popsat zevnějšek člověka	Popis člověka, móda a oblečení - módní trendy

- vyjadřuje se k tématu móda, orientuje se v současných módních trendech, dokáže hodnotit oblečení, vést dialogy v obchodech, je schopen hodnotit textilní zboží, kriticky hodnotí oblečení podle společenských příležitostí, podle povolání, volit módu podle typu postavy, ovládá popis vzhledu - umí vyjádřit, kdo je komu podobný	- vazby odlišné od češtiny: - похожнaкого - для + 2. pád Vyplňování dotazníku. - časování slovesа надеть Skloňování přídavných jmen podle vzoru novyj. - datum
Žák: - umí vyjádřit názor na osobní vlastnosti lidí - dokáže zdůvodnit vlastní stanoviska - vyjadřování vzájemnosti. - umí se omluvit - vyjadřování omluvy a politování. - dokáže vyjádřit politování	Charakter člověka - vlastnosti člověka - vyjadřování příčiny - vyjadřování nutnosti, možnosti (nemožnosti) - psaní data v dopise - zpodstatnělá přídavná jména - zájmena какой, который - slovesné vazby odlišné od češtiny: ждатького, что (чего), - пониматькото, что - výrazy потомучто, поэтому - vyjádření významů: je třeba, musí se, musím, mám, (ne)smí se, (ne)smím, je možno
Žák: - umí popsat zážitky z cest - dokáže komunikovat o různých ročních obdobích - dokáže si poradit v různých situacích - při cestování - říjen-listopad - Komunikace o počasí v různých ročních obdobích. - je schopen charakterizovat roční období, klimatické zóny, typy počasí - dokáže vést dialog o předpovědi počasí	Turistika a počasí - průvodcovské služby - M. J. Lermontov - časové údaje (i vzhledem k časovým pásmům) - roční období - datum a letopočet - hodiny - vyjádření přibližnosti - skloňování přídavných jmen podle vzoru летний
Žák: - umí klást otázky a hledat odpovědi o transsibiřské magistrále a dalších zajímavostech Sibiře - umí se orientovat v mapě Sibiře - dokáže hovořit o přírodních krásách a bohatství Sibiře - ví, kteří ruští spisovatelé se věnovali tématu Sibiře - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se životního prostředí a ochrany životního prostředí - pracuje s články z novin a časopisu a s informacemi z Internetu	Sibiř a životní prostředí - ochrana životního prostředí - vyjadřování zeměpisných a časových údajů - vyjadřování názoru na ochranu životního prostředí - listopad-leden - Vyjádřování názoru na ochranu životního prostředí. - číslovky 100 - 1000, 1 000 000 - letopočet - slovesné vazby odlišné od češtiny: участвовать в чём, - приниматьучастие в чём - 3. stupeň přídavných jmen (самый + 1. stupeň) - časování slovesa давать a sloves odvozených - skloňování podstatných jmen podle vzoru тетрадь

Žák: - dokáže koupit jízdenku, je schopen vést rozhovor s úředníkem za přepážkou - dokáže klást otázky a odpovídat při objednávání noclehu v hotelu - umí komunikovat v různých situacích na letišti (na nádraží), při celní a pasové kontrole - umí hovořit při uvítání a odjezdu hosta	Služby a cestování - komunikační situace v dopravě - vyjadřování podmínky - F. M. Dostojevskij - vazba благодаритькогозачто - časování sloves открыть, закрыть - věty se slovy нужен, нужна, нужно, нужны - podmiňovací způsob - použití ли, если, еслибы
Žák: - dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k tématu jídlo a nápoje - je schopen popsat recept - dokáže hovořit o vlivu špatného stravování na zdraví člověka - hraje scénky z restaurace - je schopen hovořit o zdravé výživě - ovládá sestavení menu - pracuje s cizojazyčnými texty – vyhledává recepty - dokáže popsat různé speciality - dokáže hovořit o jídlech k určitým příležitostem, o rozdílech české a ruské kuchyně	Jídlo a nápoje - kuchařské speciality - stolování u nás a v Rusku - tvoření rozkazovacího způsobu - spojka чтобы - slovesa есть, пить
Žák: - je schopen hodnotit negativní jevy ve společnosti - umí komunikovat, o překonávání - jednotvárnosti v životě, o péči o zdraví	Životní styl a negativní jevy ve společnosti - problémy současné mládeže - vyjadřování srovnání a neurčitosti - slovesné vazby odlišné od češtiny: вспоминать о ком, о чём,кого, что, радоватьсячему - neurčitá zájmena a příslovce s částicemi – нибудь, -то - 2. stupeň přídavných jmen a některých příslovčí - zájmenaэтот, тот
Žák: - zná systém školství v Rusku, charakterizuje rozdíl mezi českým a ruským školstvím - vede monolog i dialog na téma plány do budoucna - je schopen vést rozhovor o smyslu studia ruského jazyka - dokáže získávat informace o studiu ruského jazyka v zahraničí a v Rusku - umí si získat informace o možnostech získání certifikátu z ruského jazyka	Význam studia ruského jazyka, vzdělání a plány do budoucna - vzdělávání a jeho současné možnosti - olympiáda v ruském jazyce - certifikát v ruském jazyce - A. P. Čechov - Slovesné vazby odlišné od češtiny: переводить с чегоначто, владеть, овладетьчем, обмениватьсячем - владеть, овладетьчем, обмениватьсячем. - časování slovesa понять - věty se spojkou чтобы - slovesná vazba učитьуачто - časování slovesa сдать - věty se slovesem являться - přechodníky (прítomný a minulý)

Žák: - je schopen vyjádřit se k bytové problematice, např.: bytu v osobním vlastnictví, nájemního bytu, domku či bytu v paneláku - řeší vztah rodiče – děti, problematiku bydlení s partou mladých lidí, soužití generací - umí popsat byt, ve kterém bydlí a bydlení svých snů - umí se orientovat v nabídce inzerátů	- Dům a domov - možnosti bydlení - A. S. Petruševskaja - slovesné vazby odlišné od češtiny: женитьсянаком, выйтизамуж - закого - rozkazovací způsob pro 1.osobu mn.č. - skloňování přivlastňovacích zájmen - skloňování podst. jmen typu брат а друг v mn.č. - skloňování podst. jmen typu мать а дочь - vazby s infinitivem - 6. p.j.č. podst. jmen m. rodu s koncovkou –ý - přičestí a přídavná jména slovesná minulé trpná
Žák: - dokáže hovořit na téma sport - vede dialog o sportu, o oblíbených sportovcích - zná druhy letních a zimních sportů - ovládá práci s texty z novin a časopisů – sportovní zprávy - je schopen hovořit na téma nemoci, návštěva lékaře - dokáže popsat svůj zdravotní stav a poradit příteli při obtížích - je schopen vést dialog v lékařské ordinaci	- Sport a péče o zdraví - sport v životě člověka - zdraví a nemoci - hadnicapovaní sportovci - M. A. Bulgakov - předložkové vazby s 2. pádem: противкого, чего - slovesné vazby odlišné od češtiny: болетьчем, болетьзакого, - заботиться о ком, о чём, считатьькогокем, чточем - 1. pád mn.č.podst. jmen m. rodu se zakončením na –а/ -я - podst. jména s kmenem na –ж, ш, ч, щ, ц - přídavná jména slovesná činná (přítomná, minulé) - jmenné (krátké) tvary příd. jmen -
Žák: - je hovořit na téma obchodní vztahy - umí hovořit o mezinárodním veletrhu - dokáže vést dialog s obchodním partnerem - umí získat informace z médií a hodnotit je	Ekonomika - základní ekonomická terminologie - I. A. Krylov - předložky между, среди - slovesné vazby odlišné od češtiny: поздравлятького с чем, желатькомучего - záporná zájmena никто, ничто, никакой - jednoduchý tvar 3. stupně příd. jmen - přídavná jména slovesná přítomná trpná - vidové dvojice
Žák: - má faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech Ruska včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země - umí v komunikaci vhodně uplatnit	Rusko - reálie - slovesné vazby odlišné od češtiny: стремиться к чему, - привыкнуть к чему, впечатленияотчего - vidové dvojice - věty typu: (Мне) естькомуписать. (Мне) некомуписать - vyjadřování různých významů českého slovesa „mít“(shrnutí)

vybraná sociokulturní specifika Ruska - zná základní údaje o politickém systému - charakterizuje svátky a zvyky v Rusku - je schopen napsat přání k Vánocům, Velikonocům, Novému roku a pozvánky na různé akce - zná reálie - ovládá práci s mapou	- větný a členský zápor
---	---

5.5 DĚJEPIS

Název vyučovacího předmětu:

Obor vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

DĚJEPIS

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

204

od 1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

obecným cílem předmětu dějepis je:

- seznámit žáky s vývojem lidské společnosti a vytvořit jim předpoklady k lepšímu porozumění současnosti,
- připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti,
- pozitivně ovlivnit hodnotovou orientaci žáků,
- odpovědně jednat nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu,
- kultivovat kritické myšlení,
- posilovat hrdost na tradice a hodnoty našeho národa,
- tolerovat kulturní, národní a osobní identitu jiných lidí.

Charakteristiky učiva

Učivo je rozděleno do dvou ročníků, jedná se o systémový výběr z nejdůležitějších událostí světových, českých a československých dějin. Seznamuje žáky s významem a odkazem významných osobností. Zohledňuje regionální dějiny. Žáci by měli na základě vybraných událostí pochopit základní mechanismus působení zákonitostí společenského vývoje.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci:

- rozvíjejí své vyjadřovací schopnosti,
- posilují dovednosti diskuze a formování vlastního stanoviska,
- dovedou zpracovat jednoduchý text,
- zvládají vyjadřování a vystupování v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- jsou schopni efektivně se učit a pracovat,
- přijímají hodnocení svých výsledků, radu i kritiku,
- dovedou porozumět zadání úkolu, určit jádro problému,
- vyhledávají potřebné informace, kriticky je hodnotí a využívají pro řešení úloh a problémů,
- cvičí se ve funkční gramotnosti.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- úcta k materiálním a duchovním hodnotám
- vědomí nutnosti zachování těchto hodnot pro budoucí generace
- komunikace a rozvoj osobnosti
- orientace ve společnosti, historickém vývoji a politickém systému
- tolerance k odlišným názorům
- orientace v globálních problémech současného světa

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- občanská nauka
- český jazyk a literatura

- hospodářský zeměpis
- právo
- informační a komunikační technologie

Popis metod a forem výuky

- výklad, řízený rozhovor
- aktivizační metody: skupinová práce, analýza dokumentu, referáty
- samostatná práce s textem a mapou
- prezentace výsledků individuální i týmové práce ústní nebo písemnou formou
- samostatné vyhledávání informací (knihovna, internet)
- kooperativní učení

Způsob hodnocení žáků

- samostatné, správné a logické vyjadřování
- práce s historickou mapou a dokumentem
- aplikace obecných poznatků na dějiny regionu
- kultivovanost verbálního projevu
- vypracování esejů
- sebehodnocení vlastní práce

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. ročník

Výsledky vzdělání a kompetence	Tematické celky
Žák - objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejího výkladu.	1. Úvod do dějepisu - význam poznávání minulosti, periodizace
Žák - uvede vývojová stadia člověka - charakterizuje období podle způsobu obživy a užitého materiálu	2. Pravěk - hominizace - neolitická revoluce, doba kamenná, bronzová, železná
Žák - uvede příklady přínosu starověkých civilizací, - vysvětlí počátky demokracie v Řecku	3. Starověk - dědictví a kulturní přínos starověkých civilizací - antická kultura - judaismus a křesťanství
Žák - charakterizuje středověk, - vysvětlí roli jednotlivých stavů ve společnosti, - pochopí úlohu církve ve středověku. - vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti, - objasní roli církve při formování státu, - popíše vliv křesťanství na utváření národní kultury. - popíše hospodářský, sociální a kulturní rozvoj českého státu,	4. Středověk - vývoj státu - středověká společnost - křesťanství ve středověku - první státní útvary na našem území - Sámova říše, Velká Morava - počátky českého státu - - kultura - - Čechy za Přemyslovců

2. ročník

Výsledky vzdělání a kompetence	Tematické celky
Žák - vysvětlí ekonomickou podstatu středověku, - charakterizuje rozvoj kultury ve středověku s ohledem na region, - vysvětlí význam a roli české reformace - vysvětlí podstatu stavovské monarchie	1. Středověk - český stát za vlády Lucemburků - gotická kultura - česká reformace - stavovský stát
Žák - vysvětlí významné změny, - objasní nerovnoměrnost vývoje v Evropě, - charakterizuje význam umění renesance, baroka a klasicismu, - dovede uvést příklady památek z regionu, - vysvětlí postavení českého státu v rámci habsb. monarchie a důsledky porážky stavovského povstání - vysvětlí význam osvícenství, vysvětlí pojem merkantelismus - charakterizuje základní rysy osvěcenského absolutismu.	2. Raný novověk - humanismus a renesance - zámořské objevy - habsburské soustátí - reformace a protireformace v Evropě a českých zemích, barokní kultura - západní a východní Evropa, - parlamentarismus, absolutismus - osvícenství, osvěcenský absolutismus
Žák - na příkladu občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti. - objasní vznik novodobého českého národa, - popíše vztahy mezi Čechy, Slováky, Němci, Židy - objasní nacionalismus	3. Velké občanské revoluce a národní hnutí - USA - VFBR a napoleonské války - 1848 - národní obrození - vznik Německa a Itálie - česko-německé vztahy, dualismus
Žák - vysvětlí proces modernizace společnosti a ekonomické teorie s ním spojené - dokáže aplikovat tento proces na podmínky regionu, - popíše roli dělnického hnutí v boji za demokracii a sociální práva, - na konkrétních příkladech vysvětlí charakter kultury a vzdělání v 19. století	4. Modernizace společnosti - průmyslová revoluce - industrializace, urbanizace, demografický vývoj - dělnická hnutí v Čechách - vzdělání, kultura a věda v 19. století

3. ročník

Výsledky vzdělání a kompetence	Tematické celky
Žák - vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze, - popíše a vysvětlí rasismus, - vysvětlí monopolní povahu kapitalismu, - popíše dopad 1. světové války na obyvatelstvo, - objasní výrazné změny ve světě po válce.	1. Vztahy mezi velmocemi - vznik a vývoj koloniální soustavy, rasismus - příčiny 1. světové války - průběh války - Rusko po 1. světové válce - poválečné uspořádání světa

Žák - popíše domácí a zahraniční odboj za 1. sv. války, - charakterizuje první republiku a její politický systém - popíše budování demokracie v ČSR.	2. 1. odboj, vznik a vývoj demokracie v ČSR - Češi a Slováci za 1. světové války - vznik ČSR - rozvoj demokratického státu
Žák - charakterizuje, fašismus, nacismus, frankismus, stalinismus - srovná totalitní režimy a objasní jejich cíle, - objasní, jak došlo k likvidaci ČSR, - objasní německou okupační politiku v protektorátu a její konečný cíl, - vysvětlí holocaust, - charakterizuje válečné zločiny, - vysvětlí roli 2. odboje, - objasní důsledky 2. světové války pro ČSR a pro nové uspořádání světa.	3. Demokracie a diktatura - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech - hospodářská krize - nástup totalitních režimů - Německo, Itálie, Španělsko, SSSR - fašismus a komunismus v ČSR - Evropa před 2. sv. válkou - průběh 2. světové války - Češi a Slováci ve 2. sv. válce - válečné zločiny a důsledky 2. světové války
Žák - objasní pojem studená válka a popíše její projevy a důsledky - vysvětlí vývoj ve vyspělých demokraciích, - popíše vývoj evropské integrace, - vysvětlí rozdíl mezi tržní ekonomikou a centrálně řízeným hospodářstvím, - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa, - charakterizuje zařazení ČSR do východního bloku, - popíše totalitní režim v ČSR, - objasní pokus o vytvoření socialismu s lidskou tváří v roce 1968, - vysvětlí roli třetího odboje, - vysvětlí rozpad sovětského bloku, - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století, - charakterizuje umění 20. století, - vysvětlí hlavní rysy a problémy současné demokracie.	4. Svět v blocích - poválečné uspořádání světa - studená válka - demokratické státy - USA - SSSR - třetí svět a dekolonizace - osvobození a vývoj ČSR 1945-48 - ČSR 1948-68 - ČSR 1969-89 - konec bipolarity Východ-Západ - ČSR po roce 1989 - demokracie a integrace Evropy - věda a technika 20. století - globální problémy světa

5.6 OBČANSKÁ NAUKA

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet hodin za studium:

Datum platnosti od:

OBČANSKÁ NAUKA

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

denní

102

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Občanská nauka se podílí na přípravě žáka na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Výuka směřuje proto především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti. Výuka se snaží dosáhnout toho, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném, jednali v souladu s morálními principy a přispívali k uplatňování demokratických hodnot.

Žáci:

- umí kriticky myslet, nenechají sebou manipulovat a snaží se co nejvíce porozumět současnému světu
- respektují práva a osobnost jiných lidí, vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomují si, že v rámci plurality a multikulturního soužití mají stále význam vlastní kultura, národní a osobnostní identita
- uvědomují si, co je to být hrdý na tradici a hodnoty svého národa
- ctí život jako nejvyšší hodnotu
- uvědomují si odpovědnost za vlastní život a jsou připraveni řešit své osobní a sociální problémy
- cíleně pracují na přípravě k maturitě a ke studiu na VŠ
- dodržují zákony a pravidla chování
- aktivně se zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti

Charakteristika učiva

Výuka předmětu navazuje na znalosti a dovednosti žáků ze základní školy, které prohlubuje. Učivo předmětu zahrnuje tematické okruhy Člověk v lidském společenství (některá témata jsou v předmětu ekonomika), Péče o zdraví (některá témata jsou v předmětu tělesná výchova), Člověk jako občan, Člověk a právo (témata jsou podrobněji probírána v předmětu právo), Soudobý svět (některá témata jsou v předmětu zeměpis), Člověk a svět (praktická filozofie).

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí, zvláště jde o kompetence ke komunikaci, učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, práci s informacemi a jejich kritickému zhodnocení. Slouží k uvědomění si demokratických principů a demokratického soužití, vede k účtě k životnímu prostředí a jeho ochraně, podporuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a zdraví.

Žák:

- aktivně se zúčastňuje diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu
- efektivně pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- dokáže pracovat v týmu

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- dovednost jednat s lidmi
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám a kulturnímu dědictví

Informační a komunikační technologie

- schopnost získávat potřebné informace a pracovat s nimi

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

V hodinách občanské nauky budou realizovány mezipředmětové vztahy s předměty

- dějepis
- literatura a kultura
- informační technologie
- zeměpis
- ekonomika
- právo
- tělesná výchova

Popis metod a forem výuky

metody výuky:

- metody motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), pochvaly, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse), brainstorming
- metody expoziční – krátké ilustrační příběhy, vysvětlování, využití dataprojektoru, prezentace v PowerPointu, práce s verbálními texty, ikonickými (obrázky, fotografie), využití krátkých dokumentárních filmů

formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, skupinové, individuální

Způsob hodnocení žáků

- písemné zkoušení – minimálně 3x za pololetí
- při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. - 2. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení; - vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění; - popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane	Člověk v lidském společenství - úvod do výuky předmětu: smysl a význam výchovy k občanství; - vzdělání, vzdělávací soustava ČR; - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost; - hmotná kultura, duchovní kultura; - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha;

do složité sociální situace; - objasní způsoby ovlivňování veřejnosti; - objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě; - debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí; - posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována; - objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus; Žák: - popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví; - diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu;	- sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti; - rasy, etnika, národy a národnosti; majorita a minority ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanty; - postavení mužů a žen, genderové problémy; - víra a ateismus, náboženství a církve, nejvýznamnější světová náboženství, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus; Péče o zdraví - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování; - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; rizikové faktory poškozující zdraví; - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu; - prevence úrazů a nemocí; - náročné životní situace; - sociálně patologické jevy, nejčastější formy závislostí, problémy volného času; - sociální dovednosti; pravidla slušného chování, sociální komunikace, zvládání konfliktů; - partnerské vztahy; lidská sexualita; - důležité sociální útvary, rodina a její význam; - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama;
Žák: - vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů; - popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství; - vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv; - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace; - popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči,	Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát; - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy; - soustava soudů v České republice; - vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu; - rodinné právo; - trestní právo - trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení; - kriminalita páchaná na dětech a

mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů;	mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými; - notáři, advokáti a soudci;
Žák: - charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita); - objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat; - dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií; - charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb; - uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy; - vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem; - vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí; - uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu;	Člověk jako občan - základní hodnoty a principy demokracie; - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí; - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií; - stát, státy na počátku 21. století, český stát, státní občanství v ČR; - česká ústava, politický systém v ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva; - politika, politické ideologie; - politické strany, volební systémy a volby; - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus; - teror, terorismus; - občanská participace, občanská společnost - občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití;
Žák: - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě; - popíše funkci a činnost OSN a NATO; - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku; - vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; - uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích;	Soudobý svět - Česká republika a svět: NATO, OSN; zapojení ČR do mezinárodních struktur; - bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě; - evropská integrace a její historie; - EU - cíle, politiky a hlavní orgány; - globální problémy soudobého světa, globalizace a její důsledky;
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie; filozofická etika; - dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva; - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty; - debatuje o praktických, filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění); - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem.	Člověk a svět (praktická filozofie) - co řeší filozofie a filozofická etika; - význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací; - etika a její předmět, základní pojmy etiky; morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost; - životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem.

5.7 PSYCHOLOGIE

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet hodin za studium:

Datum platnosti od:

PSYCHOLOGIE

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

denní

54

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

V předmětu psychologie se žáci seznámí se základními pojmy obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie a psychologie práce. Hlavním cílem vyučování je vést žáky k osvojení zásad duševní hygieny v režimu učení, práce a odpočinku, naučit je aktivně využívat získané poznatky z psychologie při jednání s lidmi a při řešení problémových situací pracovních i osobních. Usiluje také o to, aby byli slušnými lidmi, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti. Výuka směřuje k tomu, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném.

Žák:

- reálně posuzuje své fyzické a duševní možnosti
- odhaduje výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- dovede se efektivně učit a vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok přijímá hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reaguje, přijímá radu i kritiku
- má zájem dále se vzdělávat, pečovat o své fyzické a duševní zdraví
- umí kriticky myslet, nenechá sebou manipulovat a snaží se co nejvíce porozumět současnému světu

Charakteristika učiva:

Učivo předmětu zahrnuje tematické okruhy Psychologie jako vědní obor, Psychické jevy, Osobnost, Vývojová psychologie, Člověk jako součást společnosti a Psychologie práce, které by jim mohly být nápomocny při přijímacích zkouškách na humanitně zaměřené VŠ.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí, zvláště jde o kompetence ke komunikaci, k učení, k práci a spolupráci s ostatními lidmi. V modelových situacích si žáci procvičí schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně procvičení role aktivního partnera v sociálním styku.

Žák:

- aktivně se zúčastňuje diskusí, formuluje a obhazuje své názory a postoje, respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- dokáže pracovat v týmu

Popis metod a forem výuky

metody výuky

- metody motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), pochvaly, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse), brainstorming
- metody expoziční – vyprávění, čtení krátkých ilustračních příběhů, vysvětlování, využití dataprojektoru, počítače, práce s verbálními texty, ikonickými (obrázky, fotografie) a kombinovanými texty (například film)

formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, skupinové a individuální

Způsob hodnocení žáků:

- písemné zkoušení – minimálně 3x za pololetí
- při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učivu, schopnost aplikovat poznatky v praxi, samostatně pracovat a tvořit

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - vysvětlí základní pojmy obecné psychologie - objasní různorodé směry a přístupy k porozumění lidské psychice - vysvětlí systém psychologických disciplín	Psychologie jako vědní obor, její základní funkce - vymezení pojmu psychologie - některé přístupy k porozumění lidské psychice - soustava psychologických oborů
Žák: - objasní psychické procesy vnímání a představování - vysvětlí proces myšlení a řeči - uvažuje o lidské paměti a charakterizuje její druhy, debatuje nad různými řešeními problémů - chápe různé psychické stavy člověka - pochopí zákonitosti procesu učení - aplikuje tyto poznatky při vlastním učení	Psychické jevy - třídění psychických jevů - vnímání, představování - myšlení a řešení problémů, řeč - paměť - psychické stavy - pojem učení, průběh učení a jeho výsledky - jak se učit – metody učení
Žák: - osvojí si základní pojmy z psychologie osobnosti - dovede využít těchto pojmů při sebepoznávání i při popisu a charakteristice určitých osob ze svého okolí - objasní periodizaci vývoje lidského jedince - debatuje o normálních a patologických rysech osobnosti	Osobnost - pojem osobnosti - struktura osobnosti – schopnosti, dovednosti, rysy osobnosti: temperament, charakter - vývoj osobnosti - osobnost a motivace - normalita a patologie osobnosti – pojetí tělesného a duševního zdraví
Žák: - vysvětlí význam znalostí vývojové psychologie pro praktický život - umí charakterizovat základní zlomové	Vývojová psychologie - podstata a význam vývojové psychologie - periodizace vývoje lidského jedince

okamžiky ve vývoji lidského jedince - uvědomuje si pojem psychická zralost	
Žák: - vysvětlí základní pojmy ze sociální psychologie - naučí se teoretickým zásadám některých sociálních dovedností - aplikuje tyto dovednosti v konkrétních sociálních situacích	Člověk jako součást společnosti - socializace – mechanismy socializace, výchova - skupina – třídění skupin, systém rolí, struktura skupiny, skupinové hodnoty a normy - vztahy mezi lidmi – sociální chování - sociální dovednosti – asertivita, hodnocení sociálních situací a reagování na ně
Žák: - ovládá základní pojmy z psychologie práce - objasní neužívanější metody v psychologii práce - charakterizuje základy psychohygieny - podle zaměření oboru vzdělávání získá cílené poznatky z příslušné oblasti aplikované psychologie práce	Psychologie práce - vymezení pojmu psychologie práce - základní metody užívané v psychologii práce - psychohygiena - oblasti aplikace psychologie práce: personální psychologie, inženýrská psychologie, psychologie řízení, psychologie dopravy, psychologie trhu

5.8 FYZIKA

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet hodin za studium:

Datum platnosti od:

FYZIKA

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

denní

136

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům fyzikální poznatky potřebné v odborném i dalším vzdělání a praktickém životě. Významnou úlohu má také rozvíjení logického myšlení, představivosti a pochopení souvislostí.

Žáci:

- používají jazyk fyziky a odpovídající symboliku, umí se přesně a jasně vyjadřovat
- aplikují poznatky získané v matematice a fyzice při řešení úloh z praxe
- analyzují text úlohy, postihnou fyzikální problém a hledají nejjednodušší cestu řešení, odhadnou a zdůvodní výsledek
- uplatňují vědomosti, dovednosti a metody řešení problémů v odborné složce vzdělání a praktickém životě
- pracují přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale
- cíleně pracují na přípravě ke studiu na VŠ

Charakteristika učiva:

Žáci si osvojí základní fyzikální poznatky, postupy a metody řešení praktických úloh a získají základní vědomosti a dovednosti pro další především odborné předměty. Naučí se vyvozovat závěry a aplikovat dané postupy na okruh podobných typů úloh.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

V každém ročníku lze zařadit laboratorní práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

- používání vhodného grafického znázornění
- využívání praktických úloh a možností uplatnění v praxi
- využívání různých způsobů znázornění řešení
- využívání více způsobů řešení, vybírání nejvhodnější varianty v závislosti na konkrétním příkladu
- samostatné řešení úloh, prostor pro navrhnutí vlastního řešení
- skupinové řešení úloh, práce v týmu

Odborné kompetence

Žák:

- využívá přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí
- logicky uvažuje, analyzuje a řeší jednoduché přírodovědné problémy
- pozoruje a zkoumá přírodu, provádí experimenty a měření, zpracovává a vyhodnocuje získané údaje
- komunikuje, vyhledává a interpretuje přírodovědné informace a zaujímá k nim stanovisko, využívá získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice
- rozumí základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě, umí zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje, má pozitivní postoj k přírodě

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák:

- si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
- orientuje se v globálních problémech současného světa;
- respektuje pluralismus názorů;
- přistupuje zodpovědně k
- partnerství, spolupráci;
- rozvíjí svou lidskou individualitu, má vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti;
- umí jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení;
- dovede se orientovat v mediálních obsazích a kriticky je hodnotit;
- je schopný odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Žák by se měl naučit:

- esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- respektovat principy udržitelného rozvoje;
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání a snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- efektivně pracovat s informacemi, efektivně je vyhodnocovat;
- hodnotit sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí;
- osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Výuka přírodovědných předmětů by měla vést žáky:

- k odpovědnosti za vlastní život a zdraví;
- k pochopení významu vzdělání a celoživotního učení pro život.

Informační technologie

Žák by měl být schopen:

- pracovat s internetem, vyhledávat potřebné informace;
- efektivně pracovat s informacemi, umět je získávat a kriticky vyhodnocovat.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Znalostí z přírodovědných předmětů (chemie, biologie a fyziky) využívají tyto předměty:

- matematika,
- zeměpis,
- tělesná výchova

Fyzika využívá znalostí:

- z matematiky, zejména při řešení úloh a zpracování fyzikálních měření,
- z chemie, zejména ve fyzice atomu,
- z biologie, zejména v akustice,
- z ICT, zejména při vyhledávání informací a zpracování protokolů u laboratorních prací.

Popis metod a forem výuky

metody výuky

motivační – příklady z praktického života, ukázky uplatnění, zařazení jednoduchých pokusů i s improvizovanými prostředky, využití projekční techniky, videa a PC, možnost využití učiva v jiných tematických celcích

fixační – ústní i písemné opakování, domácí cvičení, zařazení čistě procvičovacích učebních jednotek, společné řešení a rozborů úloh

expoziční – popisy (postupů konstrukce v geometrických úlohách), vysvětlování (postupů u nových typů úloh), zobecňování (obecných pravidel pro řešení podobných typů úloh), geometrické znázorňování, využívání zápisů na tabuli včetně barevného znázornění, zpětného projektoru, SmartBoardu,

Způsob hodnocení žáků

- písemné zkoušení (orientační testy, testy s výběrem odpovědí, opakovací testy) minimálně 3x za pololetí,
- průběžné hodnocení domácích cvičení a samostatné práce v hodině

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - rozliší fyzikální veličiny a jednotky - rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti; - řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami; - použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech; - určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa; - popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli; - vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly; - určí výkon a účinnost při konání práce; - analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie; - určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty; - určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru; - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách; - vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině;	Mechanika - úvod (obsah a význam fyziky, fyz. veličiny, jednotky, převody jednotek, soustava SI) - kinematika (pohyb rovnoměrný přímočarý, rovnoměrně zrychlený a zpomalený, rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici, skládání pohybů) - dynamika (vztažná soustava, Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, hybnost tělesa a impuls síly) - mechanická práce a energie (výkon, účinnost, zákon zachování energie) - gravitační pole (Newtonův gravitační zákon, gravitační a tíhová síla, pohyby v gravitačním poli, sluneční soustava) - mechanika tuhého tělesa – moment síly vzhledem k ose, otáčení momentová věta, moment dvojice sil, těžiště, druhy rovnovážné polohy, stabilita tělesa - mechanika tekutin – tlak v tekutině způsobený vnější silou, Pascalův zákon, hydrostatický a aerostatický tl., Arch. zákon, proudění reálné tekutiny, odpor prostředí
Žák: - uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek - změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu - vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles - popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny - řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice	Molekulová fyzika a termika - základní poznatky termiky (teplota, teplotní roztažnost látek) - vnitřní energie (teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa, tepelná kapacita, měření tepla) - základní pojmy molekulové fyziky (částicová stavba látek, vlastnosti látek z hlediska molekulové fyziky)

Ročník 2.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn - vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek - popíše příklady deformace pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon, popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a techn. praxi	Molekulová fyzika a termika - tepelné děje v plynech (stavové změny ideálního plynu, práce plynu, tepelné motory) - pevné látky a kapaliny (struktura pevných látek, deformace pevných látek, kapilární jevy) - přeměny skupenství látek (skupenské teplo, vlhkost vzduchu)
Žák: - určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje; - popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj; - vysvětlí princip a funkci kondenzátoru; - popíše vznik elektrického proudu v látkách; - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona; - sestaví podle schématu elektrický obvod a změní elektrické napětí a proud; - řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu; - vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů; - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN; - vysvětlí princip chemických zdrojů napětí; - zná typy výbojů v plynech a jejich využití; - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše magnetické pole ind. čarami; - vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice; - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice; - charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu; - vysvětlí princip transformátoru a usměrňovače střídavého proudu; - vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu; - popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách;	Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli, kapacita vodiče - elektrický proud v kovech, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, elektrický proud v polovodičích, kapalinách a v plynech - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetická síla, magnetické vlastnosti látek, elektromagnetická indukce, indukčnost - vznik střídavého proudu, obvody střídavého proudu, střídavý proud v energetice, trojfázová soustava střídavého proudu, transformátor - elektromagnetické kmitání, elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance - vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací elektromagnetickým vlněním
Žák: - popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání - popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance - rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí - charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a zná jejich význam pro vnímání zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby	Mechanické kmitání a vlnění - mechanické kmitání (kinematika a dynamika kmitání, nucené kmitání, rezonance) - mechanické vlnění (druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění) - zvukové vlnění (vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk)

ochrany sluchu	
Žák: - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích; - řeší úlohy na odraz a lom světla; - vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla; - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi; - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami; - popíše oko jako optický přístroj; - vysvětlí principy základních typů optických přístrojů;	Optika - světlo a jeho šíření - elektromagnetické záření, spektrum elektromagnetického záření, rentgenové záření, vlnové vlastnosti světla - zobrazování zrcadlem a čočkou
Žák: - popíše důsledky plynoucí z principů speciální teorie relativity pro chápání prostoru a času - zná souvislost energie a hmotnosti objektů pohybujících se velkou rychlostí	Speciální teorie relativity - principy speciální teorie relativity - základy relativistické dynamiky
Žák: - objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití; - chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta; - charakterizuje základní modely atomu; - popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu; - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony; - vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením; - popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice; - posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie;	Fyzika mikrosvěta - základní pojmy kvantové fyziky - model atomu, spektrum atomu vodíku, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření, elementární a základní částice - zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky
Žák: - charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu - popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galax. - zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru - vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír	Astrofyzika - Slunce a hvězdy - Galaxie a vývoj vesmíru - výzkum vesmíru

5.9 CHEMIE

Název vyučovacího předmětu:

CHEMIE

Kód a název oboru vzdělání:

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání:

denní

Celkový počet hodin za studium:

136

Datum platnosti od:

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Výuka chemie směřuje k osvojení základů chemie, které jsou pro žáky součástí jejich všeobecného vzdělání a jsou předpokladem k dalšímu studiu na vysokých školách přírodovědného popř. technického zaměření. Chemie formuje logické myšlení, rozvíjí schopnosti a dovednosti žáků při experimentální práci, vede k přesnosti při slovních formulacích i praktických činnostech. Chemie přispívá ke komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí, umožňuje žákům proniknout do dějů probíhajících v živé i neživé přírodě.

Žáci:

- seznamují se se základními zákonitostmi z různých oblastí chemie
- poznávají složení a strukturu chemických látek
- orientují se v periodické soustavě prvků
- vysvětlí výskyt, vlastnosti, přípravu a užití určitých prvků a jejich sloučenin v praktickém životě
- řeší základní úlohy v chemii pomocí chemických výpočtů
- sestavují vzorce jednoduchých chemických sloučenin, vytvářejí jejich názvy
- provádějí jednoduché pokusy, odhadnou výsledek a danou reakci zdůvodní na základě teoretických poznatků o struktuře a vlastnostech látek
- zpracovává jednoduché odborné texty, dodržuje odbornou terminologii
- používá a převádí jednotky
- řeší zadaný úkol nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- zvolí pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy
- vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- provádí reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- aktivně se účastní praktických laboratorních cvičení

Afektivní cíle:

Žáci:

- pracují efektivně a precizně
- odhadnou výsledky svého chování ve vztahu k používání chemických látek především v domácnostech
- uvědomují si dopad vlastního chování a jednání na životní prostředí
- získávají informace o chemických látkách ve svém okolí a dokáží s nimi zacházet podle zásad zacházení s chemickými látkami

Charakteristika učiva:

Učivo je rozvrženo do 2. ročníků po 2 hodinách týdně. Do 1. ročníku jsou zařazeny tematické celky z oboru obecné a anorganické chemie, do 2. ročníku tematické celky z organické chemie a biochemie. Obsah učiva navazuje na výuku chemie na ZŠ a dosud získané poznatky rozšiřuje. V průběhu celé výuky jsou žáci vedeni k používání mezipředmětových vztahů a k chápání

souvislosti teoretických poznatků a praxe, učí se chemické látky posuzovat i z hlediska jejich působení na životní prostředí i zdraví člověka

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- rozvoj dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost (pokus a pozorování)
- dostatek informačních zdrojů – knihovna, Internet, exkurze, apod.
- propojení informací se skutečným životem a práce s nimi
- samostatnost při organizaci vlastní činnosti, vlastní iniciativa, úsudek, tvořivost, zodpovědnost
- komunikace, spolupráce, práce v týmu
- prezentace vlastních výsledků
- práce v motivujícím prostředí a s přiměřeným učivem
- stanovení postupných a přiměřených cílů
- osobní příklad

Kompetence k řešení problémů:

- poznatky nejsou předávány v hotové podobě
- uplatňování mezipředmětových vztahů
- objevování vzájemných příčin a souvislostí přírodních a společenských jevů a dějů
- praktická cvičení
- uplatňování základních myšlenkových operací – srovnání, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- rozvoj logického uvažování
- podpora netradičních způsobů řešení

Kompetence komunikativní:

- komunikace různými formami – ústní, písemná, výtvarné projevy, využití technických prostředků
- dodržování etiky komunikace – naslouchání, respektování jiného názoru
- spolupráce a komunikace v týmu

Kompetence sociální a personální:

- atmosféra demokracie a přátelství – nezaměňovat za anarchii
- osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- učit se rozhodovat a nést důsledky za své rozhodnutí
- dodržování mravních hodnot a slušného jednání
- schopnost vhodnou formou prosazovat své zájmy a názory
- učit se argumentovat
- otevřeně a kultivovaně projevovat své city

Kompetence občanské:

- vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání
- otevřenost vůči spolužákům
- solidarita s druhými
- integrace žáků vyžadujících zvláštní péči
- multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí jiných kultur
- ohleduplný a citlivý vztah k lidem, přírodě, kulturním a etickým hodnotám
- čistota prostředí školy

Kompetence pracovní:

- osvojování základních pracovních dovedností a návyků
- důsledné dodržování bezpečnosti práce při činnostech ve škole
- uplatňování sebehodnocení žáků

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žák:

- si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace;
- orientuje se v globálních problémech současného světa;
- respektuje pluralismus názorů;
- přistupuje zodpovědně k
- partnerství, spolupráci;
- rozvíjí svou lidskou individualitu, má vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti;
- umí jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisní řešení;
- dovede se orientovat v mediálních obsazích a kriticky je hodnotit;
- je schopný odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Žák by se měl naučit:

- esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- respektovat principy udržitelného rozvoje;
- pochopit vlastní odpovědnost za své jednání a snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- efektivně pracovat s informacemi, efektivně je vyhodnocovat;
- hodnotit sociální chování z hlediska zdraví, spotřeby a prostředí;
- osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Výuka přírodovědných předmětů by měla vést žáky:

- k odpovědnosti za vlastní život a zdraví;
- k pochopení významu vzdělání a celoživotního učení pro život.

Informační technologie

Žák by měl být schopen:

- pracovat s internetem, vyhledávat potřebné informace;
- efektivně pracovat s informacemi, umět je získávat a kriticky vyhodnocovat.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Znalostí z přírodovědných předmětů (chemie, biologie a fyziky) využívají tyto předměty:

- matematika,
- zeměpis,
- tělesná výchova

Chemie využívá znalostí:

- z matematiky, zejména při chemických výpočtech,
- z biologie, zejména u složení a fyziologie organismů,
- z ICT, zejména při vyhledávání informací s chemickou tematikou,
- ze zeměpisu, např. při lokalizaci naleziště rud,
- z fyziky, zejména v používání fyzikálních jednotek a fyzikálních vlastností látek.

Popis metod a forem výuky

Metody výuky

- Metody motivační – příklady z každodenního života, pochvaly, pokusy dle možností školy
- Metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, domácí práce, rozhovor, diskuse

- Metody expoziční – popis, vyprávění, vysvětlování, referáty, práce s učebnicí a učebním textem, zápisy na tabuli, využití zpětného projektoru, dataprojektoru, využití výukových programů, laboratorní cvičení, práce s modely anorganických sloučenin, chemické pokusy na videokazetách, přednášky

Formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, popř. skupinové

Způsob hodnocení žáků

- ústní zkoušení, písemné zkoušení, dílčí hodnocení samostatné práce žáků – referáty, laboratorní cvičení

Předmětem hodnocení je:

- zvládnutí teoretického základu učiva,
- schopnost aplikovat základní chemické principy na konkrétních příkladech,
- aktivita při diskusích,
- aktivita v praktických laboratorních cvičeních,
- pohotovost při udávání konkrétních příkladů z praxe nebo z předchozí zkušenosti (učivo základní školy),
- efektivní práce se zdroji informací

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - objasní pojmy těleso a chemická látka - vysvětlí fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid - vysvětlí vznik chemické vazby a charakterizuje typy vazeb - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je v souvislostech - určí názvy a značky vybraných chemických prvků - zapíše vzorec a název jednoduché sloučeniny, pracuje s oxidačním číslem atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů - popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxi - vyjádří složení roztoků různým způsobem - vysvětlí podstatu chemických reakcí a popíše faktory, které ovlivňují průběh reakce - zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji - provádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů	Obecná chemie - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek (atom, molekula), chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo, vzorce a názvy jednoduchých sloučenin - periodická soustava prvků - směsi homogenní, heterogenní, - roztoky a jejich vlastnosti a složení - látkové množství - chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí - jednoduché výpočty v chemii – z chemických vzorců, chemických rovnic a složení roztoků

Žák: - vysvětlí vlastnosti anorganických sloučenin (oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli) - tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - uplatňuje poznatky o určitých chemických reakcích v chemické analýze	Anorganická chemie - vlastnosti anorganických látek - základy názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny
---	---

Ročník 2.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - definuje základní vlastnosti atomu uhlíku v org. sloučeninách - charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí - charakterizuje typy reakcí organických sloučenin - objasní pojem makromolekula, polymerace - uvede význam a vlastnosti běžně používaných syntetických makromolekulárních látek	Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - klasifikace a názvosloví organických sloučenin - typy reakcí v organické chemii - organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi (uhlovodíky - alkany, cykloalkany, alkeny, cykloalkeny, alkyny, areny; deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, alkoholy, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny, estery) - polymerace, makromolekulární syntetické látky
Žák: - charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek (bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory) - vysvětlí podstatu a vzájemnou souvislost biochemických dějů - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy	Biochemie - chemické složení živých organismů - sacharidy, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny – výskyt, vlastnosti a význam v živých organismech - biokatalyzátory – enzymy, hormony, vitamíny - biochemické děje – dýchání, fotosyntéza

5.10 BIOLOGIE

Název vyučovacího předmětu:

BIOLOGIE

Kód a název oboru vzdělání:

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání:

denní

Celkový počet hodin za studium:

136

Datum platnosti od:

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům základní biologické principy a jejich dopad na běžný život. Seznamuje žáky s biologickými a ekologickými pojmy z přírodních věd a pomocí příkladů z praxe demonstruje jejich použití a význam. Předmět je součástí všeobecného vzdělání a v případě zájmu žáků umožňuje pokračovat v biologickém studiu na některých vysokých školách.

Předmět umožňuje:

chápaní a používání biologických a ekologických pojmů při popisování přírodních vztahů, vyjádřit vybrané vztahy grafickou formou demonstrovat jednotlivé vztahy na konkrétním příkladu z přírody uvědomovat si dopad vlastního jednání a jednání společnosti na životní prostředí, popsat vzájemné vztahy organismů v přírodě a postavení člověka v rámci oběhu látek a energií v přírodě popsat a charakterizovat základní struktury v rámci živé přírody a vyvozovat vlastnosti organismů na základě jejich stavby popsat základní zdravotní rizika pro člověka plynoucí z živé i neživé přírody pracovat s odborným textem, efektivně v něm vyhledávat informace, orientovat se v odborných schématech a náčrtcích, uplatňovat vědomosti a dovednosti v odborné složce vzdělání a praktickém životě pracovat přesně, důsledně, odpovědně a vytrvale, cílenou přípravu ke studiu na VŠ

Charakteristika učiva:

Učivo obsahuje celky:

Základy biologie – vlastnosti živých soustav, stavba a funkce základních biologických struktur

Biologie člověka – anatomie a fyziologie lidského těla, základy genetiky, vývojové teorie

Ekologie – základní ekologické pojmy, vztahy mezi živou a neživou přírodou, struktura přírody

Člověk a životní prostředí – devastace přírody, její ochrana, životní prostředí a organismy

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí:

- aktivně se účastní diskusí, vyjadřuje vlastní názor a je schopen ho obhájit
- prostřednictvím medií sleduje aktuální dění v oblasti biologických věd (ekologie, ochrany zdraví,...), dokáže si utvořit vlastní názor, aktivně diskutuje
- pracuje s grafickým znázorněním biologických struktur a jevů a orientuje se v nich
- aktivně hledá příklady z živé i neživé přírody, navazuje na předchozí poznatky ze základní školy
- efektivně pracuje s učebnicemi a dalším odborným textem, dokáže postihnout základní a rozšiřující informace
- používá odbornou biologickou terminologii
- samostatně vyhledává informace v literatuře nebo na internetu
- uplatňuje různé metody myšlení

Přínos k realizaci průřezových témat:

Celý předmět rozvíjí celé průřezové téma Člověk a životní prostředí ve všech tematických celcích
Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je obsaženo ve všech celcích ve formě diskusí a řešení problémových situací (například ekologie stanovišť, vztahy mezi populacemi, ochrana přírody a krajiny, významné choroby člověka a jejich předcházení, zdravý životní styl, závislosti a jejich prevence)

Průřezové téma Informační a komunikační technologie je zařazeno ve formě získávání informací z literatury a internetu

Předmět v neposlední řadě také rozvíjí grafickou představivost a schopnost orientovat se v grafickém vyjádření vztahů a jevů

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

V biologii se uplatňují znalosti:

- z chemie - složení a fyziologie buňky a organismů, biochemické reakce, ekologie, genetika,
- z občanské nauky – práva a povinnosti každého člověka ve vztahu k životnímu prostředí;
- z fyziky – děje v organismech založené na fyzikálních jevech,
- z matematiky – genetika,
- z ICT – vyhledávání informací s biologickou tematikou na internetu.

Popis metod a forem výuky

metody výuky

motivační – uvědomování si mikrosvěta, příklady z praktického života, návaznost na předchozí zkušenosti, možnost využití učiva v jiných tematických celcích, praktická cvičení (problémové úlohy zařazené na konec výukového celku, řešení konkrétních praktických úloh jako např. grafické vyjadřování vztahů mezi populacemi, syntéza bílkovin, řešení úloh z genetiky kvalitativních i kvantitativních znaků a praktické úlohy), diskuse, návštěva Národního muzea, přednášky odborníků z ekologických institucí, informování o současné vědě (Meteor, Port aj.), využití odborné literatury, půjčování didaktických pomůcek)

fixační – ústní i písemné opakování, samostatné práce a vyhledávání informací, příprava referátů, tvorba herbářů

expoziční – popisy (biologických struktur), vysvětlování (vztahů, dějů), zobecňování (obecných pravidel z konkrétních příkladů z živé přírody), grafické znázorňování (vztahů, dějů), využívání zápisů na tabuli včetně barevného znázornění, zpětného projektoru, dataprojektoru (s možností práce na internetu), nástěnných obrazů, odborné literatury, atlasů (rostlin, živočichů, anatomické)

formy výuky

především hromadná výuka, zařazení skupinové výuky při praktických úlohách

Způsob hodnocení žáků

ústní zkoušení minimálně 2x za pololetí, písemné zkoušení z menších celků učiva minimálně 4x za pololetí, průběžné hodnocení samostatné práce v hodině

předmětem hodnocení je: zvládnutí teoretického základu učiva, schopnost aplikovat základní biologické principy na konkrétních příkladech, základní orientace ve schématech a náčrtech, aktivita při diskusích, aktivita v praktických cvičeních, pohotovost při vyhledávání konkrétních příkladů z praxe nebo z předchozí zkušenosti (učivo základní školy), efektivní práce se zdroji informací

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1. – 2.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - uvědomuje si obsáhlост biologických věd - nastíní vývoj a rozdělení biologie - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav použije obecné poznatky na konkrétním příkladu	Základy biologie 1 - rozdělení biologie - příklady osobností biologie - vlastnosti živých soustav (systémové uspořádání, metabolismus, dráždivost, rozmnožování, adaptace, růst a vývoj)

- charakterizuje složení organické hmoty - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života, porovná různé typy buněk a vysvětlí rozdíl mezi autotrofní a heterotrofní buňkou - uvede příklady základních skupin organismů a porovná je na buněčné i fyziologické úrovni - uvědomuje si logickou výstavbu biologického systému, chápe postavení člověka - uvede původce bakteriálních, virových a jiných onemocnění, zná způsoby přenosu a ochrany před nimi - chrání sebe i své okolí před nákazou bakteriálními, virovými i civilizačními chorobami	- prvky, látky anorganické a organické - buňka bakteriální, rostlinná a živočišná - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - prevence před nakažlivými nemocemi, léčení - epidemie, pandemie
Žák: - popíše základní anatomickou stavbu lidského těla a funkci orgánů v lidském těle, zná zásady správné výživy a zdravého životního stylu - orientuje se v základních anatomických pojmech, dokáže je aplikovat v běžném životě - dodržuje zásady zdravého životního stylu, uvědomuje si dopad vlastního jednání na své duševní i tělesné zdraví	Základy biologie 2 - biologie člověka, stavba a funkce orgánových soustav - ochrana zdraví
Žák: - opakování a rozšíření látky z 1. ročníku - orientuje se v základních genetických pojmech, uvede příklady využití genetiky, dokáže popsat genetické choroby člověka - chápe význam genetického poradenství - rozliší genetické a civilizační choroby, správnou životosprávou předchází civilizačním chorobám	Biologie člověka Genetika - dědičnost a proměnlivost organismů, vliv prostředí - Mendelovy zákony
Žák: - interpretuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - má vlastní názor, dokáže vhodně argumentovat, chápe odlišné názory druhých	Evoluce - vznik a vývoj života na Zemi, geologické éry
Žák: - vysvětlí základní ekologické pojmy a charakterizuje vztahy mezi organismy a prostředím, dokáže ekologické pojmy použít s širším kontextu - chápe význam pojmů a dokáže přirovnat k reálným situacím v přírodě i společnosti - rozliší a charakterizuje abiotické a biotické podmínky života demonstruje vliv podmínek na živé organismy - vysvětlí potravní vztahy v přírodě - uvědomuje si význam každého jednotlivého člověka v oběhu látek a energie - charakterizuje ekosystém, chápe funkci a demonstruje vztahy mezi složkami na konkrétním	Ekologie - základní ekologické pojmy, organismus a prostředí - podmínky života (sluneční záření, ovzduší, voda, půda, populace, společenstva) - potravní řetězce - stavba, funkce a typy ekosystému - oběh látek v přírodě - typy krajiny

příkladu - popíše podstatu oběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny ve svém okolí a její využívání člověkem - dodržuje zásady ochrany přírody a krajiny ve svém okolí	
Žák: - má přehled o historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - dokáže vyjmenovat historické aspekty vztahu člověka a životního prostředí - aktivně vyvozuje důsledky lidského jednání při přeměňování krajiny kolem sebe - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví popíše zdravotní rizika - uplatňuje základní hygienická pravidla v každodenním životě - orientuje se ve způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce uvede základní znečišťující látky v ovzduší ve vodě a v půdě a dokáže získat informace o aktuální situaci z různých zdrojů - třídí odpady, zná význam značek pro recyklované odpady - uvede příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení ve vztahu k problémům regionálním a lokálním diskutuje o zásadních otázkách - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - chápe rozdíly mezi různými stupni ochrany krajiny na ochranu přírody a prostředí - charakterizuje indikátory kvality životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe - chová se zodpovědně vůči svému okolí a nepoškozuje ho - orientuje se v postupech integrovaného záchranného systému - konkretizuje příčiny vzniku, následky a principy ochrany před základními typy živelných pohrom - aplikuje zásady chování při mimořádných životních událostech	Člověk a životní prostředí - člověk a vývoj jeho vztahu k přírodě - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - odpady - globální problémy životního prostředí - ochrana přírody a krajiny, chráněná území - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí - ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí - živelné pohromy

5.11 ZEMĚPIS

Název vyučovacího předmětu:

ZEMĚPIS

Kód a název oboru vzdělání:

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání:

denní

Celkový počet hodin za studium:

136

Datum platnosti od:

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je připravit žáky na další studium, zejména na ekonomických a právnických fakultách vysokých škol a na studium na vyšších odborných školách zaměřených např. na ekonomiku, podnikání, finančnictví, veřejnou správu, podílet se na vytváření prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, vytváření úsudků a řešení problémů

Žáci:

- vnímají rozdělení světa do tří ekonomických center
- používají vhodné zdroje informací – atlasy, tabulky, internet, denní tisk, média, přednášky, odborné časopisy
- popisují fyzicko-geografickou i ekonomicko-geografickou situaci jednotlivých regionů a států
- orientují se v mapě, grafech, tabulkách, práce na internetu
- doplňují údaje na slepých mapách (rozvoj obecných znalostí)

Charakteristika učiva:

Žák zdokonalí svou orientaci na mapě, získá náhled na ekonomickou a politickou situaci ve světě, chápe rozdělení světa do 3 ekonomických center, dokáže zhodnotit postavení ČR ve světě, Evropě a Evropské unii. Historický vývoj – změna hranic v Evropě, ekonomické změny po roce 1990 v návaznosti na politické změny 20. Století v Evropě.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

- všeobecným geografickým rozhledem je připraven na další studium především ekonomického směru a na další celoživotní vzdělávání
- dovede identifikovat a analyzovat zadané problémy (ekonomické, politické a ŽP)
- zvažuje možnosti řešení celosvětových problémů, příklady ve světě – EU, OSN
- zdokonaluje vlastní učení a pracovní výkon
- zvyšuje svou orientaci na mapě, zvyšování obecných znalostí z Geografie
- utváří si náhled na politickou situaci ve světě (pravidelné sledování zpravodajství TV)
- písemně zaznamená podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad)
- využívá ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů (rasová nesnášenlivost)
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem – různá etnika a kultury
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňuje, příprava na profesi zaměření
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve na základní škole a v rodině
- vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání, umí vhodně prezentovat výsledky své práce (seminární práce, ročníkové, prezentace na pc)

Přínos k realizaci průřezových témat

- Člověk a životní prostředí – především v celku Globální problémy přírodní sféry

- Občan v demokratické společnosti - především v celku Soudobý svět
- Informační a komunikační technologie - především v celku Soudobý svět
- Člověk součástí přírody
- Výroba a obchod – rozvoj regionů (koncentrace obyvatelstva – migrace)

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- dějepis
- informační technologie
- základy přírodních věd
- ekonomika
- český jazyk a literatura
- cizí jazyky,
- občanská nauka

Popis metod a forem výuky

- metody motivační – čtení denního tisku, kladné a záporné body, pochvaly,
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, diskuse, testy,
- metody expoziční – práce s učebnicí, atlasem, tabulkami, grafy, práce na pc,
- skupinová práce – seminární a ročníkové práce,
- samostatné řešení problémů dle zadaných témat,
- využití zpětného projektoru a počítače k prezentaci samostatných prací,
- kreslení map, vyplňování slepých map, sestavování tabulek.

Formy výuky: hromadné vyučování, skupinové, referáty o fyzické i ekonomické problematice jednotlivých států a oblastí, přednášky

Způsob hodnocení žáků

2 známky ústní za pololetí, 4 písemné testy, ročníkové práce, klasifikace práce v hodině pro zvýšení motivace, klasifikace orientace na mapě, důraz kladen na schopnost aplikovat poznatky v praxi při hodnocení fyzicko-geografické, ekonomicko-geografické a politické situace jednotlivých oblastí a významných států, na porozumění mezinárodních vztahů dle aktuální situace světa.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 1.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich významu na světové dění a obnovitelnosti - dokáže posoudit vliv člověka na prostředí využíváním nerostných surovin - vybere základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a dokáže získat informace o aktuální situaci z různých zdrojů - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - návrhy na řešení globálních i regionálních problémů, problémy a řešení problémů v místě	Globální problémy přírodní sféry - geosféry (atmosféra, hydrosféra, litosféra, biosféra, pedosféra, kryosféra) - typy krajiny a jejich charakteristika, vliv člověka na krajinu - přírodní zdroje energie a surovin, rozložení nerostných surovin na světě - zásady udržitelného rozvoje -

bydliště	
Žák: - vysvětlí rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství - diskutuje o konfliktech a problémech, se kterými se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách - objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě, její fyzickou i ekonomickou situaci - charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku - popíše cíle a funkci OSN a NATO - předloží příklady projevů globalizace v různých oblastech (v přírodní sféře, v kultuře, hospodářství, politické situaci) a debatuje o názorech na jejich důsledky	Soudobý svět - soudobý svět, civilizační sféry, civilizace, nejvýznamnější světová náboženství, velmocí, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě, migrace, rozmístění obyvatelstva, urbanizace, - evropská integrace - NATO, OSN, bezpečnost obyvatelstva ČR - globální problémy soudobého světa (fyzické, ekonomické, politické) - globalizace a její důsledky ve fyzické i ekonomické oblasti
Žák: - uvede srovnání v rámci např. makroregionu, státu, oblasti podle daných kritérií (např. přírodní podmínky a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství) - vysvětlí srovnání v rámci světového hospodářství a vybraných odvětví (např. produkce, surovinové a palivové zdroje odvětví, hlavní výrobci) - pracuje s mapami, tabulkami, internetem a médii	Regionální aspekty světového hospodářství – severoamerické a východoasijské centrum - rozdělení světa do tří ekonomických center (evropské, východoasijské, severoamerické) a jejich hlavních zájmových sfér - hlavní světové ekonomické integrace - Severní a Jižní Amerika (charakteristika fyzické i ekonomické oblasti) - Asie se zaměřením na východoasijské ekonomické centrum (charakteristika fyzické i ekonomické oblasti) - Austrálie (charakteristika fyzické i ekonomické oblasti)
	Závěrečné opakování

Ročník 2.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - uvede srovnání v rámci např. makroregionu, státu, oblasti podle daných kritérií (např. přírodní podmínky a zdroje, obyvatelstvo, hospodářství) - vysvětlí srovnání v rámci světového hospodářství a vybraných odvětví (např. produkce, surovinové a palivové zdroje odvětví, hlavní výrobci) - pracuje s mapami	Regionální aspekty světového hospodářství – evropské centrum - evropské hospodářské centrum a jeho hlavní zájmová sféra - Česká republika – fyzická situace, struktura její ekonomiky a regionů -
Žák: - porovná vlivy geografické polohy na ekonomický vývoj světových regionů a důvody nerovnoměrnosti rozložení světové ekonomiky	Globální aspekty světové ekonomiky - ekonomicko-geografické aspekty světového hospodářství - sociální problémy lidstva

- provede rozbor hlavních trendů vývoje současné světové ekonomiky - vysvětlí příčiny hlavních globálních problémů lidstva a dokáže nastínit možnosti řešení nejdůležitějších z nich - dokáže se zorientovat v základech územního a strategického plánování a v otázkách regionální politiky a regionálního rozvoje	- vztahy politiky a ekonomiky - člověk a příroda - územní plánování, regionální politika
	Závěrečné opakování

5.12 MATEMATIKA

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet hodin za studium:

Datum platnosti od:

MATEMATIKA

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

421

1. 9. 2018

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

- podílet se na vytváření kvantitativních a prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, vytváření úsudků a řešení problémů
- poskytnout matematické znalosti využitelné v praxi i při dalším studiu.
- pro 4. ročník si mohou žáci zvolit Matematická cvičení

Žák:

- používá vhodné zdroje informací – kalkulačku, matematické tabulky, Internet, matematické programy
- používá rýsovací pomůcky
- matematizuje reálné situace, pracuje s matematickým modelem řešení vzhledem k realitě
- čte s porozuměním matematický text, grafy, diagramy, tabulky
- přesně se matematicky vyjadřuje
- uplatní se v ekonomické sféře jako ekonom, účetní

Charakteristika učiva:

- žák si osvojí matematické poznatky, postupy a metody řešení úloh a získá základní vědomosti a dovednosti pro další předměty a pro případné další studium na vysoké nebo vyšší odborné škole
- formuluje souvisle a srozumitelně myšlenky, formuluje řešení ústně i písemně

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

- využívá různých způsobů znázornění řešení
- dovede řešit praktické situace kvantitativním vyjádřením
- dovede identifikovat a analyzovat problémy
- zvažuje možnosti řešení, stanovuje cíle a priority v řešení příkladů, vyhodnocuje výsledky dosažené různými způsoby řešení
- zvolí odpovídající matematické postupy a techniky, používá různé formy grafického znázornění, provádí odhady výsledků u praktických úloh
- samostatně provádí teoretický i grafický rozbor úlohy
- zdokonaluje vlastní učení a pracovní výkon
- pracuje v týmu
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti v oblastech

- osobnost a její rozvoj,
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,
- morálka, odpovědnost, tolerance;

Člověk a životní prostředí v oblasti

- souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;

Člověk a svět práce v oblastech

- poměr mezi studijními výsledky a schopnostmi a výběrem navazujícího vyššího a vysokoškolského studia,
- kvantitativní posouzení pracovních nabídek a produktů různých společností;

Informační a komunikační technologie v oblasti

- využití počítačových programů při řešení matematických úloh.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

Znalostí z matematiky využívají tyto předměty:

- ekonomika
- účetnictví
- právo
- zeměpis
- fyzika
- chemie
- ekonomie
- biologie
- tělesná výchova

Matematika z těchto předmětů vychází při řešení praktických úloh.

Popis metod a forem výuky

metody výuky

- metody motivační – pochvaly, aktivizace žáků návrhy řešení, účast žáků v matematické soutěži
- metody fixační – opakování písemné i ústní, domácí úkoly
- metody expoziční – skupinová práce, řešení problémů v týmu, samostatné řešení problémů, práce s literaturou, využití zpětného projektoru a počítače, vysvětlování nových postupů, zobecňování, geometrické znázornění, barevné zápisy na tabuli a na interaktivní tabuli

formy výuky

- hromadné vyučování, skupinové, individuální doučování, samostatná práce

Způsob hodnocení žáků

- 6 písemných testů, 2 čtvrtletní písemné práce v rozsahu 1 vyučovací hodiny
- klasifikace práce v hodině pro zvýšení motivace
- klasifikace domácích prací

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. – 4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel, používá různé zápisy reálného čísla, znázorní R na ose, porovnává reálná čísla a určí vztahy mezi reálnými čísly - používá absolutní hodnotu a chápe její geometrický význam, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik, rozdíl, doplněk)	Opakování a prohloubení učiva ZŠ - reálná čísla a jejich vlastnosti - operace s reálnými čísly - shrnutí poznatků o poměrech a úměrách - trojčlenka - procentový a úrokový počet - práce s kalkulátorem, odhady a zaokrouhlování - základní množinové pojmy, číselné obory, absolutní hodnota

- řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu, trojčlenky a poměru, využívá procentový počet v ekonomických výpočtech - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- intervaly a operace s množinami - výroky, kvantifikace - mocniny s exponentem přirozeným, celým a racionálním - slovní úlohy
Žák: - provádí operace s mocninami a odmocninami - řeší praktické úlohy s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami - provádí operace s nekonečně velkými a malými čísly	Mocniny a odmocniny - mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a \in \langle 1; 10 \rangle$, $n \in \mathbb{Z}$ - n-tá odmocnina - věty pro počítání s odmocninami - částečné odmocňování a usměrňování zlomků
Žák: - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny - zná a umí použít základní algebraické vzorce, provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců - rozkládá mnohočleny na součin - určí definiční obor výrazu - sestaví výraz na základě zadání - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Algebraické výrazy - číselné a algebraické výrazy - počítání s mnohočleny - rozklady mnohočlenů vytýkáním a pomocí vzorců - užití vzorců pro druhou a třetí mocninu dvojčlenu, - pro rozdíl druhých mocnin, součet a rozdíl třetích mocnin - lomené výrazy - definiční obor výrazu - výrazy s odmocninou - slovní úlohy
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestaví jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestaví graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty	Lineární funkce a její průběh, lineární rovnice a nerovnice, soustavy rovnic - základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární funkce a její graf - konstantní funkce - lineární rovnice o jedné neznámé - slovní úlohy - vyjádření neznámé z technického vzorce - lineární nerovnice o jedné neznámé - soustavy lineárních nerovnic o jedné neznámé - soustavy lineárních rovnic, jejich početní i grafické řešení - slovní úlohy - rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou

- řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - vyjádří neznámou ze vzorce - řeší lineární rovnice a jejich soustavy, lineární nerovnice, včetně grafického znázornění - určí definiční obor rovnice a nerovnice - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru - využívá lineární rovnice při řešení slovních úloh - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní	
Žák: - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - řeší kvadratické rovnice a jejich soustavy, kvadratická nerovnice, včetně grafického znázornění - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - využívá kvadratické rovnice při řešení slovních úloh - rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Kvadratická funkce, kvadratická rovnice a kvadratická nerovnice - kvadratická funkce a její graf - řešení úplné a neúplné kvadratické rovnice - diskriminant kvadratické rovnice - rozklad kvadratického trojčlenu - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - soustava lineární a kvadratické rovnice o dvou neznámých - kvadratická nerovnice, její početní a grafické řešení - slovní úlohy - rovnice s neznámou pod odmocninou - kvadratická funkce a rovnice s absolutní hodnotou
Žák: - užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka;	Planimetrie - základní pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - řešení pravoúhlého trojúhelníka - věty Euklidovy a věta Pythagorova

- užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu - řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách - graficky rozdělí úsečku v daném poměru - graficky změní velikost úsečky v daném poměru; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti - v konstrukčních úlohách popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- řešení obecného trojúhelníka - sinova a kosinova věta - středový a obvodový úhel - obsahy a obvody rovinných obrazců - řešení úloh z technické praxe i běžného života - množiny bodů dané vlastnosti - základní planimetrické pojmy, shodnost a podobnost trojúhelníků, množiny bodů dané vlastnosti - shodná a podobná zobrazení
Žák: - definuje a rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací - řeší jednoduché logaritmické a exponenciální rovnice	Další funkce a rovnice - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot - graf funkce, vlastnosti funkce - inverzní funkce - nepřímá úměrnost - lineární lomená funkce - mocninné funkce - funkce exponenciální - funkce logaritmická - vlastnosti logaritmů - přirozený a dekadický logaritmus - exponenciální a logaritmická rovnice - logaritmus - exponenciální rovnice, nerovnice - logaritmické rovnice, nerovnice
Žák: - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce - určí posloupnost: vzorcem pro n – tý člen, výčtem prvků, graficky - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost, určí vlastnosti - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání - používá pojmy finanční matematiky: změny	Posloupnosti a jejich využití - poznatky o posloupnostech - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - finanční matematika - slovní úlohy - využití posloupností pro řešení úloh z praxe

cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	
Žák: - určuje hodnoty základních úhlů, pracuje s pojmem orientovaný, základní a obecný úhel - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - načrtne a znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů - používá vlastnosti goniometrických funkcí a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel - goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu - jejich základní vlastnosti a grafy - goniometrické rovnice, nerovnice - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce
Žák: - určuje vzájemnou polohu přímek a rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny - určí odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin - určuje vzdálenost bodů, přímek a rovin - charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určuje povrch a objem základních těles včetně těles složených s využitím funkčních vztahů a trigonometrie - využívá sítě tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání - užívá a převádí jednotky objemu - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa a jejich sítě - složená tělesa - výpočet povrchu, objemu těles, složených těles
Žák: - řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla) - používá a rozliší vztahy pro počet variací, permutací a kombinací	Kombinatorika a statistika - variace, permutace a kombinace bez opakování, variace s opakováním - rovnice s faktoriály a kombinačními čísly - binomická věta

- počítá s faktoriály a kombinačními čísly - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích - definuje základní statistické pojmy, provádí základní statistické výpočty, chápe význam statistiky pro ekonomickou praxi - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí, rozsah souboru, statistická jednotka, četnost a relativní četnost, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, aritmetický průměr, hodnota znaku - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji - určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku, sestaví tabulku četností, graficky znázorní rozdělení četností - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil) - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka) - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	- slovní úlohy - základy statistiky - statistický soubor, jeho charakteristika - četnost a relativní četnost znaku - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy
Žák: - chápe pojem pravděpodobnosti - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem - užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevů - užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu - aktivně využívá poznatky z kombinatoriky - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Pravděpodobnost - náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu - náhodný jev - opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy
Žák: - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) - užije grafickou interpretaci operací s vektory - určí velikost úhlu dvou vektorů - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině - pracuje s různými analytickými vyjádřeními přímky - parametrické vyjádření přímky,	Analytická geometrie v rovině - souřadnice bodu, vektoru - vektory, operace s nimi - vzdálenost dvou bodů, střed úsečky - skalární součin - přímka a její analytické vyjádření (parametrické, obecné, směnicové) - odchylka přímek - vzdálenost bodu od přímky - vzdálenost 2 přímek

obecná rovnice přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině - určí polohové vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
Žák: - aktivně naváže na témata analytická geometrie v rovině - charakterizuje jednotlivé kuželosečky a používá jejich rovnice - řeší úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Opakování analytické geometrie a analytika kuželoseček - kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola), středový a obecný tvar - vzájemná poloha s přímkou
Žák: - vyjádří komplexní čísla v algebraickém i goniometrickém tvaru, převádí jednotlivá vyjádření - znázorní komplexní číslo v Gaussově rovině - řeší rovnice v oboru komplexních čísel - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Komplexní čísla - operace s komplexními čísly - goniometrický tvar - Moivreova věta - řešení kvadratických rovnic v množině komplexních čísel
Žák: - orientuje se v tématech probíraných během celého studia - je připraven pro maturitu z matematiky a přijímací zkoušky na vysoké školy	Závěrečné opakování a shrnutí

5.13 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Název vyučovacího předmětu:

Obor vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

TĚLESNÁ VÝCHOVA

78 – 42 – M/02 Ekonomické lyceum

denní

258

od 1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučující úsilí učitele a učební činnost žáků v tělesné výchově k těmto cílům:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit,
- pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života,
- osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách,
- aktivně vyhledávat příležitosti ke zdravotně vhodným pohybovým aktivitám,
- využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně),
- zvládnout hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech
- zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život (PP součástí plánu sportovně turistického kurzu a učebního plánu podle pokynu MŠMT č.j. 12050/03-22 ze dne 4. 3. 2003)
- kladně prožívat pohybovou činnost a využívat ji k překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů i jako prostředek k dlouhodobější zdravotní prevence,
- chápat pohyb jako prostředek duševní hygieny a využívat jej k vytváření hodnotných meziosobních vztahů,
- samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd.

Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústít do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.

Charakteristika učiva

Základní učivo z hlediska uvedených kritérií tvoří teoretické poznatky, pořadová cvičení, atletika, gymnastika, úpoly, sportovní hry, tance, posilování a testování. Pro lyžařský a sportovně-turistický kurz je vyhrazen vždy jeden týden, přičemž lyžování absolvují žáci prvního ročníku a sportovně-turistický kurz žáci druhého ročníku. Možný je přesun v závislosti na počasí a provozních podmínkách školy. Základní učivo je závazné pro všechny neoslabené žáky. V případě, že je vytvořena skupina z oslabených žáků, je základní učivo korigováno učitelem s cílem využít zdravotní tělesnou výchovu pro kompenzaci pohybového problému, pro snižování svalových dysbalancí.

Každá pohybová aktivita vytváří fyziologické podněty. Záleží tedy na množství, druhu, intenzitě činnosti, na věku a zdravotním stavu žáka, zda bude působení pravidelného, cíleného i spontánního pohybu účelné, účinné a úspěšné. Je nutné využít pestré nabídky pohybových činností zaměřených na všechny prvky základních pohybových schopností, jako je obratnost, rychlost, vytrvalost a síla. Tyto pohybové činnosti přizpůsobit zdravotnímu stavu oslabených žáků. Každá z uvedených činností má specifický charakter a funkci. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, prohlubují ho náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci výběrového učiva. Výběrové učivo tedy prohlubuje a rozšiřuje základní učivo, přičemž respektuje a využívá podmínek

školy, zájmů žáků a odborného zaměření učitelů. Žákům je pravidelně nabízena možnost účastnit se sportovních her. Běžné hodiny se občas nahrazují lekcemi plavání, bruslení a dalšími aktivitami. Nadaní žáci se pravidelně účastní středoškolských turnajů (odbíjená, kopaná, košíková, atletika, plavání, florbal, stolním tenis, softball, futsal, apod.), z nichž některé pomáhají organizovat. Taková činnost zahrnuje přípravu (pozvání účastníků, zajištění potřebných prostorů), realizaci (funkce rozhodčího, zapisovatele, pomocný personál) a vyhodnocení výsledků (tabulky na počítači, zaslání výsledků účastníkům).

Pro žáky prvního ročníku se pravidelně připravují kurzy tzv. zážitkové pedagogiky, kde se kromě jiného ve velké míře realizují pohybové hry psychomotorické (kontaktní, motivační), dobrodružné aj., jejichž cílem je spolupráce, pomoc nebo splnění společného úkolu, dále soutěživé a bojové hry, hry pro rozvoj pohybové představivosti, tvořivosti a fantazie. S cílem posílení sebedůvěry při překonávání překážek je snahou vedení školy zajistit lezeckou stěnu s různými cestami obtížnosti a s bezpečným jištěním.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií,
- vyvozovat a interpretovat závěry na základě pozorovaných dějů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- pečovat o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- aktivně se zapojovat do týmové práce,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Člověk a svět práce

- Předmět tělesná výchova rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činností věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení.

Člověk a životní prostředí

- Výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnosti zdraví při jakékoli pohybové činnosti.
- Žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- biologie
- fyzika
- občanská nauka
- informační technologie

Popis metod a forem výuky

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin v týdnu. Obsah předmětu je koncipován v návaznosti na obsah výuky na ZŠ do deseti tematických okruhů, v jejich rámci je pak učivo členěno na poznatky, potřebné návyky a pohybové činnosti. Obsah učiva je prostředkem pro dosažení cílů jednotlivých etap vzdělání. Proto není učivo členěno do ročníků, ale učitel je vybírá v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, s konkrétními podmínkami školy (prostorovými, materiálními nebo klimatickými), konkrétní úrovní žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažujícími pohybovými zájmy i vzhledem ke svému případnému speciálnímu pohybovému zaměření.

Učitel by měl všem žákům nabídnout k osvojení základní učivo, které vychází ze standardu vzdělávání. Konkrétní úroveň osvojení závisí především na individuálních předpokladech žáků. Pro uspokojení zájmu, dovednosti i pohybového nadání jednotlivců, skupin, případně celé třídy slouží učivo rozšiřující. Toto učivo je nezávazné. Učitel se ve vyšší etapě vzdělávání musí při realizaci jednotlivých témat přesvědčit, do jaké míry si žáci osvojili učivo nižší etapy, v případě potřeby se k němu vrátit nebo ho využít k opakování a upevňování pohybových dovedností, k rozvoji pohybových schopností atd. Z výše naznačeného vyplývá, že zařazení rozšiřujícího učiva nebo vypuštění některého námětu základního učiva je v kompetenci učitele, který nejlépe zná předpoklady žáků a konkrétní podmínky školy.

Způsoby hodnocení žáků

Rozhodující pro vzdělání je směřování k dílčím a celkovým cílům a respektování individuálních předpokladů žáků. Proto hodnocení žáků vychází z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Rozhodující pro hodnocení žáků je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojoyé).

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. – 4.ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák - rozumí významu přípravy organismu - (zahřátí a protažení), významu péče o tělo - (strečink, relaxace, zásady hygieny), - rozliší a vysvětlí pojmy zátěž, únava, jednostranná zátěž, - používá základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech, - rozlišuje výrazy rychlost, síla, vytrvalost, pohyblivost, - chápe význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a dokáže stanovit, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné, - rozumí významu hygieny a bezpečnosti při	1. Teoretické poznatky - zásady přípravy organismu před pohybovou činností - terminologie pohybových činností - základní pohybové činnosti rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady - pojem aktivní zdraví - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - první pomoc - fair play jednání - rozdíly mezi TV a sportem žen a mužů - rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem

pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách, - dokáže rychle reagovat a poskytnout první pomoc, - umí potlačit projevy negativních emocí spojených se sportem, - rozumí rozdílům mezi sportem žen a mužů, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, dokáže se přizpůsobit úrovni svých spoluhráčů a podat pomocnou ruku slabším, - rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost, - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu, - rozumí významu pohybových činností (zejména kondičních, kompenzačních a relaxačních) pro zdraví.	- negativní jevy ve sportu - význam pohybu pro zdraví - prostředky ke všeobecnému rozvoji, k regeneraci, kompenzaci a relaxaci
Žák - dokáže zaujmout postavení v daném tvaru, - používá základní povely a správně na ně reaguje.	2. Pořadová cvičení - nástupové tvary - pochodové tvary - otáčení na místě, otáčení za pochodu - povelová technika
Žák - zvládá správnou techniku běhu a startů, - prokáže úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování, - porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů, - dokáže technicky správně provést skok do dálky, - rozlišuje hody a vrhy, - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku, - zvládá správnou techniku hodů, zejména dokáže spojit rozběh s odhodem, - dodržuje zásady bezpečnosti při - veškeré své činnosti, - uplatňuje zásady sportovního tréninku s - cílem vylepšit své výkony - z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody, vrhy), - zvládá správnou techniku skoku vysokého (spojení odrazu s rozběhem, způsob nůžky a flop), je si vědom zásad bezpečnosti, - dokáže přizpůsobit běh podmínkám daného terénu.	3. Atletika - starty - běhy – rychlý, vytrvalý - zdokonalování techniky běhu - štafetový běh - běh v terénu - skok do dálky - skok do výšky - hody, vrhy - vrh koulí - hod oštěpem
Žák - rozliší správné a vadné držení těla, - rozumí významu protahovacích a posilovacích cvičení, - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti,	4. Gymnastika - všeobecně pohybově rozvíjející cvičení - koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a pohyblivost - akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho

- umí technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulu vpřed a vzad – kotoul letmo, - dokáže bezpečně provést stoj na rukou - ve volném prostoru s dopomocí, - zvládá základy přemetu stranou, - zvládá přeskok přes zvýšené nářadí, - skoky přímé, s obraty, sedy, kleky, kotouly, - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti, - dokáže spojit akrobatické cviky v - jednoduché akrobatické řady, - zvládá správnou techniku výmyku, přešvihů únožmo a seskoku odskokem, - uplatňuje osvojené způsoby přeskočení přes zvýšené nářadí, umí bezpečně překonat překážku roznožným i skrčným způsobem, - zvládá správnou techniku šplhu na tyči, prokáže úroveň svých silových schopností, - uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností, - využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti, - strečink, - využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku), - využívá vhodné protahovací a - posilovací cviky, - vylepšuje své výkony při cvičení všeho druhu (akrobacie, cvičení na hrazdě, přeskok, šplh).	obměny, kotoul vzad, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo - přeskok přes zvýšené nářadí - cvičení na kruzích - malá a velká trampolína - protahovací a posilovací akrobatické řady - cvičení na hrazdě (výmyk, přešvih únožmo, seskok) - přeskok přes zvýšené nářadí - šplh (tyč) - relaxační cvičení - cvičení na hrazdě (nácvič toče jízdo vpřed, toče vzad) - kondiční, koordinační a kompenzační cvičení
Žák - správně používá pádovou techniku – pád vzad, vpravo, vlevo, - posuzuje vhodnost použití pádových technik.	5. Úpoly - pády - přetahy - přetlaky - úpolové drobné hry
Žák - (odbíjená) umí technicky správně odbít míč obouruč vrchem, obouruč spodem, podat míč spodem, - (kopaná) umí technicky správně ovládat míč nohou – vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, umí zpracovat míč, - (košíková) umí technicky správně ovládat míč – driblíng, používá různé způsoby přihrávek, ovládá střelbu na koš z různých míst a vzdáleností, z místa i z pohybu, umí základy dvojtlaku, - (pro všechny hry) dokáže použít získané dovednosti v herních situacích, - rozlišuje správné postavení hráče v poli a	6. Sportovní hry - odbíjená – herní činnosti jednotlivce, hra - kopaná a sálová kopaná (zejména chlapci), hra - košíková - florbal - stolní tenis - tenis - základy netradičních sportovních her - softball, ringo, lakros, frisbee, - badminton, líný tenis - odbíjená, nácvič herních systémů

chápe jeho význam na dané pozici, - rozumí základním pravidlům hry, - zná základní pravidla netradičních her, - (odbíjená) bezprostředně reaguje na míč, dokáže se rychle přemístit a vykryt prostor, - (kopaná) dokáže se rychle přemístit, uvolnit se a ovládá systém „přihraj a běž“, - (košíková) dokáže použít dvojtakt při hře, ovládá systém „hod“ a běž“, - rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry, - (odbíjená, kopaná, košíková, netradiční sporty) využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, dodržování zásad fair play, - komunikuje při sportovních hrách – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii, - dokáže se v souladu s pravidly zapojit do jakékoli prováděné herní činnosti v rámci osvojené hry, - uplatňuje techniku a základy taktiky dané hry, - vyhledává kolektivní sporty s vědomím jejich pozitivního působení na psychiku člověka.	
Žák - žák se orientuje v přízvučné a nepřízvučné době hudby, - zvládá základní vazby vyjmenovaných tanečních oblastí, - zvládá skupinová cvičení na hudbu.	7. Tance a cvičení na hudbu - tance: společenské lidové, country, disco - cvičení na hudbu: v rámci kondičního cvičení příprava na školní vystoupení příprava na veřejná vystoupení - využití audio, video, PC techniky
Žák - žák zná základní zásady bezpečnosti v posilovně, - žák se orientuje v základní teorii zvyšování zátěže, - žák si uvědomuje význam posilování pro udržení, rozvoj fyzické zdatnosti.	8. Posilování - hodiny v posilovně OA i Města Kostelec nad Orlicí - individuální posilování - kruhový trénink - cvičení na stanovištích - kondiční cvičení - využití video techniky
Žák - prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií, - porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků, - koriguje vlastní pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji.	9. Testování tělesné zdatnosti - vstupní motorické testy - průběžné motorické testy - průběžné motorické testy - výstupní motorické testy
Žák - si vytváří vztah k pohybovým aktivitám ve smyslu přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.	10. Tev dle konkrétní úrovně žáků a jejich pohybových zájmů

5.14 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Název vyučovacího předmětu:

**INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ
TECHNOLOGIE**

Obor vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání:

denní

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

231

Platnost:

od 1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

V předmětu informační technologie si žáci vytvoří základní představu o výpočetní technice, naučí se ovládat a využívat standardní vybavení počítače. Žáci získají kompetence pro práci s běžným softwarem pro řešení ekonomických úloh, vyhotovování písemností a vyhledávání informací.

Žák:

- zná základní pojmy z oboru informačních technologií,
- zná sběrníkové schéma počítače a význam jednotlivých částí,
- umí používat počítač a jeho periférie, je si vědom možností a výhod, ale i rizik a omezení spojených s používáním prostředků informačních technologií,
- orientuje se v běžném systému – pochopí strukturu dat a možnosti jejich uložení, rozumí a orientuje se v systému složek, ovládá operace se soubory, umí rozpoznat běžné typy souborů a pracovat s nimi,
- rozumí principům operačního systému a umí pracovat s operačním systémem,
- umí pracovat s moderními verzemi kancelářských programů,
- umí pracovat s grafickým editorem,
- rozumí základům algoritmizace úloh,
- umí používat internet jako základní otevřený informační zdroj a využívat jeho přenosové a komunikační možnosti,
- umí vytvořit a upravit jednoduché webové stránky.

Charakteristika učiva

Předmět informační technologie připravuje žáky k tomu, aby byli schopni pracovat s informačními a komunikačními prostředky a efektivně je využívali i v jiných předmětech, v dalším studiu, v soukromém a občanském životě.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Občanské kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dbali na dodržování zákonů a pravidel chování, respektovali práva a osobnost jiných lidí, vystupovali proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednali v souladu s morálními principy, přispívali k uplatňování demokratických hodnot,
- uvědomovali si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovali s aktivní tolerancí k identitě jiných lidí,
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje,
- byli hrdí na tradice a hodnoty svého národa, chápali jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- ctili život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a byli připraveni řešit své osobní a sociální problémy,
- uměli myslet kriticky – tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci, v projevech mluvených i psaných se vhodně prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Absolvent by měl být připraven:

- reálně posuzovat své duševní možnosti, odhadovat výsledky svého jednání a chování,
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolvent by měl být schopen:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, především logické,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolvent by měl umět:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- učit se používat nový aplikační software,
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií,
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky on-line.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Absolventi by měli umět:

- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky, používat vhodné algoritmy,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata),
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolvent by měl:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopen srovnávat je se svými předpoklady; být připraven přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- dokázat získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a svět práce

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro celý život
- motivovat žáky k aktivnímu pracovnímu životu
- učit žáky poznávat svět a lépe mu rozumět
- vést žáky k zodpovědnosti za vlastní život
- vést žáky k tomu, aby si vážili materiálních i duchovních hodnot
- rozvíjet u žáků schopnost prezentovat své očekávání a své priority
- naučit žáky prezentovat se při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- naučit žáky efektivně pracovat s informacemi, získávat je a kriticky vyhodnocovat

Občan v demokratické společnosti

- vést žáky k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci
- vést žáky k tomu, aby se dovedli orientovat v masových médiích, využívali je a dokázali je i kriticky hodnotit
- naučit žáky vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech
- učit žáky rozvíjet získané poznatky, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání
- vést žáky k rozvíjení dovednosti aplikovat získané poznatky
- vést žáky k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí
- učit žáky přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- statistika
- písemná a elektronická komunikace
- praxe
- ekonomika
- matematika
- právo
- občanská nauka

Popis metod a forem výuky

Stěžejní formou výuky je individuální práce žáka na počítači. Těžiště výuky spočívá v provádění praktických úkolů. Ve výuce je kladen důraz na samostatnou práci a řešení komplexních úloh. Při výuce je uplatňován projektový přístup s důrazem na týmovou práci.

Způsoby hodnocení žáků

Základem pro hodnocení je klasifikace testů, kterými je zakončen každý tematický celek. Důraz je kladen především na praktické dovednosti. Testy ve formě řešení úlohy v konkrétním softwaru jsou zpracovávány individuálně, obsahují nově probranou látku a zároveň i vazby na související problémové okruhy. Průběžně hodnocené individuálně zpracovávané úlohy doplňují podklady pro celkové hodnocení žáka. Znalosti z okruhů s popisným tématem jsou ověřovány ústním přezkoušením s důrazem na souvislost a plynulost projevu včetně jeho obsahové správnosti. Znalost základních pojmů z oboru IT je též zjišťována formou didaktických testů.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. – 4.ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Žák - zná základní pojmy z oboru informačních technologií, rozlišuje kategorie HW a SW, - umí vysvětlit základní princip činnosti počítače, - uvědomuje si důsledky neodborných zásahů do počítače, - umí pojmenovat základní elementy počítačové sestavy a zvládá jejich propojení, - samostatně používá počítač a jeho periferní zařízení v základních činnostech, - dokáže porovnat vlastnosti různých periferních zařízení.	1. Základy informačních technologií - základní pojmy - principy činnosti osobního počítače - části osobního počítače - periferní zařízení - základní a aplikační SW
Žák - se orientuje v základních pojmech počítačových sítí (síťové disky, přihlašovací protokol, přístupová práva), - chápe souvislosti mezi různým přihlášením do sítě a odpovídajícími právy, - umí se pohybovat po jednotlivých segmentech sítě - umí v sítích Windows sdílet prostředky (sdílení složek a tiskáren).	2. Práce v lokální síti - počítačová síť, server, pracovní stanice - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a prostředků
Žák - dokáže konfigurovat prostředí operačního systému, - umí využívat kontextovou nápovědu operačního systému, - chápe strukturu ukládaných dat a možností jejich uložení, - ovládá základní operace se soubory, - zvládá činnosti spojené s použitím souborového manažeru, - umí definovat rizika spojená se zabezpečením a zneužitím dat, je schopen učinit opatření k minimalizaci těchto rizik, - umí posoudit HW nároky na instalaci systému, - zvládá aktualizaci ochranných prostředků počítače, - umí zálohovat a obnovovat data.	3. Operační systém - typ, verze, popis, nastavení - data, soubor, složka, souborový manažer - komprese a ochrana dat - využití nápovědy a manuálů - instalace operačního systému - základní nastavení, ovládací panely - antivirová a antispamová problematika - zabezpečení dat, autorská práva
Žák - používá internet jako základní otevřený informační zdroj a využívá jeho přenosové a komunikační možnosti,	4. Internet - internetový prohlížeč - informační zdroje na www - elektronická komunikace

- volí vhodné informační zdroje k vyhledávání informací, - pracuje s elektronickou poštou, - orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje a vyhodnocuje je, - uvědomuje si nutnost posouzení validity informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému, - je schopen prezentovat získané informace vhodným způsobem, - dovede pojmenovat základní druhy on-line aplikací, - umí se zapojit do on-line aplikací a využívat jejich služeb, - zvládne základní nastavení poštovního klienta (vytvoření nového účtu a nastavení parametrů účtu).	- práce s informacemi - on-line aplikace - nastavení poštovního klienta - organizace času a plánování - chat, messenger, videokonference, telefonie - FTP
Žák - umí nastavit parametry dokumentu, - vytvoří nový dokument, uloží dokument, ovládá editaci, formátování odstavců, tabulátorové sloupce, - umí do textu vložit obrázek a klipart a rozlišit mezi pozicemi grafiky v textu, - vloží do textu objekty jiných aplikací (rovnice, grafy, zvuky), - ovládá práci s panelem nástrojů kreslení, - zvládá detailní nastavení parametrů vkládaných objektů a obrázků, - zná a používá základní typografická pravidla, - využívá styly, tvorbu tabulek, - vytvoří šablonu dok. a pracuje s ní, - vytvoří vazbu mezi textovým souborem a zdrojem dat, vytvoří strukturu dokumentu, - dokáže využít vlastností hromadné korespondence, - orientuje se v problematice maker a umí vytvořit jednoduchá makra a použít je, - dokáže efektivně upravit rozsáhlý textový dokument dle požadavků.	5. Textový editor - nastavení dokumentu - formátování textu - práce s objekty a obrázky - základní typografická pravidla - tabulky, grafy - šablony, styly - hromadná korespondence - makra - úprava existujících dokumentů
Žák - chápe souvislosti mezi základními parametry grafického dokumentu, - dokáže posoudit vhodnost použití rastrové a vektorové grafiky, - zvládá převody mezi různými formáty, - umí změnit a nastavit parametry grafického objektu, - dokáže vytvořit jednoduchý rastrový obrázek, - dokáže vytvořit jednoduchý vektorový obrázek.	6. Počítačová grafika - vlastnosti grafického dokumentu - rastrová a vektorová grafika - používané formáty - základy práce v SW nástrojích
Žák - chápe podstatu tabulkového procesoru, - dokáže vyjmenovat oblasti jeho použití, - orientuje se v prostředí tabulkového procesoru, umí jej používat, - vytvoří tabulku a zformátuje dle požadavků normalizované úpravy, - umí vytvořit vzorce, používat funkce (Min, Max, Průměr, Suma), - žák se orientuje v problematice využívání funkcí (vybrané logické, datové, finanční, textové, vyhledávací, stat. a matem. funkce),	7. Tabulkový procesor - prostředí tabulkového procesoru - základní operace - tvorba tabulek a formátování - základní funkce - tvorba vzorců, počítání s procenty - využívání funkcí - databáze - kontingenční tabulky - úprava grafů - tisk

- umí vytvořit a editovat složené funkce (vnořování funkcí), - umí seřadit a vyřadit údaje v tabulce dle kritérií, - graficky prezentuje data z tabulek v grafech typu sloupkový, spojnicový a výsečový, - zvládá dodatečné úpravy existujících grafů (dílní výseče, vedlejší osy), - pomocí kontingenční tabulky dovede vytvořit požadované výstupy, - umí upravit listy sešitu pro tisk.	
Žák - zná oblasti použití prezent. programů, - orientuje se v prostředí prezentačního programu, umí jej používat, - zvládá tvorbu lineární prezentace, - umí nastavit základní vlastnosti jednotlivých snímků (rozvržení, formátování textu, grafika pozadí, záhlaví a zápatí snímku), - dovede doplnit jednotlivé snímky animačními prvky (přechody snímků a pořadí zobrazovaných prvků), - žák dovede doplnit prezentaci o multimediální prostředky, - umí nastavit předdefinované cesty mezi snímky (tlačítka akcí).	8. Prezentace - prostředí prezentačního programu - lineární prezentace - rozvržení snímku - základy animací - multimediální prezentace (video, zvuk) - skokové prezentace
Žák - chápe pojem algoritmus, - zná jeho základní vlastnosti, - umí vytvořený algoritmus znázornit pomocí vývojového diagramu.	9. Algoritmizace úloh - vlastnosti algoritmů - způsoby vyjádření algoritmů - základní typy algoritmů
Žák - zná výhody databází, dokáže definovat oblasti jejich použití, - navrhne a vytvoří strukturu jednoduché databáze, - vytvoří tabulky databáze, nastaví vlastnosti polí a relace mezi tabulkami, - umí seřadit a vyřadit údaje dle kritérií, - vytváří výběrové a aktualizací dotazy, - pro práci s databází využívá formuláře s jednoduchými ovládacími prvky, - dovede vytvořit a vytisknout požadované sestavy.	10. Databáze - tvorba tabulek a relace mezi nimi - vyhledávání a filtrování - tvorba dotazů - formuláře - sestavy - náhled a tisk
Žák - zvládá samostatné řešení komplikovanějších úloh - správně provede import a export dat.	11. Kancelářský balík - řešení rozsáhlejších úloh - spolupráce částí kancelářského balíku - import a export dat

5.15 PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE

Název vyučovacího předmětu:

**PÍSEMNÁ A ELEKTRONICKÁ
KOMUNIKACE**

Obor vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání:

denní

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

163

Platnost:

od 1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Cílem předmětu je zvýšení produktivity a kvality práce na počítači, kdy psaní desetiprstovou hmatovou metodou je základním předpokladem pro efektivní ovládání počítače a tvoří základy tzv. klávesnicové gramotnosti.

Výuka rozvíjí samostatné logické uvažování a pěstuje kultivovaný písemný projev nejen z hlediska vhodné odborné stylizace, ale také logické, věcné a především gramatické správnosti. V oblasti elektronické komunikace jsou žáci vedeni k jejímu využívání a stylizují písemnosti ve vyhovující formální úpravě v souladu s normou pro úpravu písemností.

Charakteristika předmětu

Učivo je rozvrženo do tří ročníků v hodinové dotaci 2-2-0-1. Do prvního ročníku je zařazen tematický celek Základy psaní na klávesnici. Vyučuje se pomocí výukového programu ZAV. Žák se seznámí s klávesnicí počítače a naučí se ji ovládat desetiprstovou hmatovou metodou.

Dále se žák naučí opisovat text z papíru s využitím zvláštních úprav textu v programu WORD a pořizovat záznam podle přímého diktátu a seznámí se s cizojazyčnými texty. V druhém ročníku navazují Manipulace s dokumenty, Elektronická komunikace a komunikační technika a Zpracování elektronických dokumentů.

V celku Normalizovaná úprava písemností podle ČSN 01 6910 se naučí psaní adres do adresových rámečků a upravovat obchodní dopisy s využitím šablon dopisních předtisků i bez nich. Dále jsou probírány tematické celky Uzavírání a plnění kupních smluv, Osobní a úřední písemnosti, Písemnosti při platebním styku, Právní písemnosti, Vnitropodnikové písemnosti, kde se žáci seznámí s vybranými písemnostmi.

Ve čtvrtém ročníku se žáci seznámí Tabulkami s jednoduchým a složeným záhlavím, kde se naučí s využitím programu Excel vytvářet tabulky podle ČSN 01 69 10. Navazuje celek Personální písemnosti a Písemnosti z pracovních cest. V souvislém příkladu mají žáci možnost aplikovat získané vědomosti z celého průběhu výuky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žák ovládá klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou a využívá editační funkce textového editoru. Na základě znalostí normalizované úpravy a organizace písemného styku samostatně stylizuje vybrané základní standardní písemnosti. Učí se poznávat a osvojovat poznatky, pracovní postupy a nástroje potřebné pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce. Učí se pracovat a jednat zodpovědně, cílevědomě, soustředěně, vytrvale a pečlivě. Žák si vytváří odpovědný přístup k plnění svých povinností a respektuje stanovená pravidla. Rozvíjí své volní vlastnosti, přijímá odpovědnost za vlastní myšlení, rozhodování, jednání a chování. Žáci jsou schopni samostatně zpracovávat texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály a snaží se dodržovat jazykové stylistické normy a odbornou terminologii. V oblasti personálních kompetencí si žáci stanovují cíle a priority podle svých osobních schopností, přijímají hodnocení výsledků své práce a způsobu jednání.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a svět práce

- osvojení kompetencí k aktivnímu rozhodování o vlastní profesní kariéře
- uvědomění si významu demokratického vzdělání pro život, které je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, účasti a dialogu

Informační a komunikační technologie

- zdokonalování se ve schopnosti efektivně používat prostředky výpočetní techniky v běžném každodenním, a zvláště v profesním životě

Člověk v demokratické společnosti

- výchova k přiměřené míře sebevědomí, zodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku
- dovednost jednat s lidmi
- úcta k materiálním i duchovním hodnotám kulturnímu dědictví

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- informační a komunikační technologie
- právo
- účetnictví
- ekonomika
- český jazyk a literatura
- anglický jazyk
- německý jazyk

Popis metod a forem výuky

Předmět je zaměřen na získání dovednosti ovládat klávesnici počítače desetiprstovou hmatovou metodou. Využívá se výukový program ZAV, který umožňuje individuální přístup i klasifikaci. Žáci ovládají vyhotovení vybraných základních druhů písemností v normalizované úpravě a znají využití a vyhotovení šablon. Získávají vědomosti o obsahové náplni a stylizaci dopisů. Komunikují pomocí elektronické pošty a pracují s webovými stránkami. Výuka probíhá zásadně v odborné učebně vybavené počítači, důraz je kladen na samostatnou práci, tvořivost a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Žáci jsou zapojeni do meziškolní soutěže ZAV, která se měsíčně vyhodnocuje a individuálně se účastní soutěže talentů v psaní na klávesnici.

Způsoby hodnocení žáků

Základem pro hodnocení výkonů v psaní jsou písemné zkoušky, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. U vyhotovených písemností se hodnotí věcný obsah, stylizace, pravopis a formální úprava podle normy. Při klasifikaci se přihlíží k počtu dosažených cvičení výukového programu ZAV.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

1. ročník

Výsledky vzdělání a kompetence	Tematické celky
Žák - se seznámí s osobním počítačem a výukovým programem ZAV, - přihlásí se do sítě a volí individuální postup,	1. Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu ZAV - organizace pracoviště, správné sezení, prstová cvičení - psaní na klávesnici všemi deseti a naslepo

- nacvičuje psaní písmen podle frekvence užití dané programem ZAV, - nacvičuje psaní diakritických a interpunkčních znamének, - nacvičuje psaní číslic a značek, - naučí se používat numerickou klávesnici , - zvyšuje přesnost a rychlost psaní podle limitů, - píše podle diktátu, - naučí se opisovat texty z papíru i v cizím jazyce, - je schopen napsat klasifikační a měřené opisy v programu ZAV podle limitů.	- zvyšování přesnosti a rychlosti psaní - psaní podle diktátu - opisy cizojazyčných textů - zvláštní úpravy textu - formátování, zvýrazňování
Žák - posílá jednoduchá sdělení a dokumenty v příloze elektronickou poštou, - podle možností pracuje s prostředky komunikační techniky, - seznámí se s knihou přijaté a odeslané pošty, - prakticky zakládá a eviduje doklady své školní činnosti.	2. Elektronická komunikace a komunikační technika, manipulace s dokumenty a písemnostmi - dokumenty posílané elektronickou poštou, faxem - přijetí a vypravení pošty, - evidence a archivace písemností a dokumentů, - manipulace s elektronickými dokumenty

2. ročník

Výsledky vzdělání a kompetence	Tematické celky
Žák - zvyšuje přesnost a rychlost psaní na klávesnici dle limitů a programu ZAV - umí se pohybovat v šabloně pro psaní obchodní korespondence, - orientuje se v normě a dokáže vyhledat pravidla pro úpravu textu, - dokáže vypracovat adresy na obálky a štítky - zpracuje obchodní dopisy podle normy - umí vyplnit jednoduché formuláře	1. Normalizovaná úprava písemností (ČSN 01 6910) - psaní podle diktátu - zvyšování přesnosti a rychlosti psaní - psaní adres (na obálku, na předtisk) - úprava dopisu na předtisk - úprava dopisu bez předtisku - úprava dopisů do zahraničí - vyplňování jednoduchých formulářů
Žák - ovládá pravidla normalizované úpravy písemností a adres, - využívá pravidla stylizace dopisů a dokumentů, - prokáže znalost vypracování tabulek, zvláštních úprav textu - si vede vlastní dokumentaci školních písemností a dokumentů	2. Význam písemného styku a tvorba účelového dopisu - význam a rozdělení písemností - psychologie účelového dopisu - části dopisu a pokyny pro stylizaci - založení dokumentace školních písemností a dokumentů
Žák - sestaví na počítači poptávku, nabídku, objednávku, potvrzení objednávky,	3. Písemnosti při uzavírání a plnění kupních smluv a při platebním styku - pravidla stylizace dopisů a dokumentů při nákupu a prodeji, dopravě zásilek, nepravdivosti při plnění kupní smlouvy

- s pomocí tiskopisů vyplní dodací list a daňový doklad, - stylizuje a napíše reklamaci, urgenci a odpovědi na tuto korespondenci, - vytvoří a napíše upomínky a pokus o smír a stylizuje odpovědi na tuto korespondenci, - umí vyplnit příkazy k úhradě, poštovní poukázky s využitím elektronické komunikace	- písemnosti při hotovostním a bezhotovostním styku s poštou a bankou
Žák - sestaví a napíše na počítači žádosti občanů organizacím - stylizuje a napíše osobní dopisy (blahopřání, kondolence, doporučení, pozvánku, omluvku) se zvláštní úpravou	3. Osobní a úřední písemnosti - žádosti občanů a organizací - dopisy vedoucích pracovníků
Žák - sestaví a napíše na počítači jednoduché právní písemnosti	4. Jednoduché právní písemnosti - dlužní úpis, potvrzenka, plná moc, prokura
Žák - stylizuje pozvánky na porady a jednání, vytvoří v příslušném programu prezenční listiny a připraví k vytištění, - vyhotoví zápisy z porad,	5. Vnitropodnikové písemnosti - příprava a záznam jednání (pozvánka, prezenční listina, zápis jednání)

4. ročník

Výsledky vzdělání a kompetence	Tematické celky
Žák - ovládá pravidla normalizované úpravy tabulek, - dokáže vypracovat tabulky podle zadání	1. Tabulky - psaní tabulek s jednoduchým záhlavím - psaní tabulek se složeným záhlavím
Žák - vyplní formuláře přípravy a ukončení pracovní cesty, vyhledá příslušné údaje,	2. Písemnosti z pracovních cest - doklady z pracovních cest (cestovní příkaz a vyúčtování pracovní cesty, zpráva z pracovní cesty)
Žák - sestaví nejen podle inzerátu žádost o místo, - zpracuje na počítači životopis formou souvislého textu a strukturovaný životopis dle evropských parametrů, - zpracuje na počítači s využitím elektronických dokumentů dané personální písemnosti, - stylizuje písemnosti ukončující pracovní poměr, - vyhledá údaje a orientuje se v zákoníku práce	3. Personální písemnosti - písemnosti při nástupu do zaměstnání (žádost o místo, životopis) - dohody (o hmotné odpovědnosti, o provedení práce, o pracovní činnosti, o rekvalifikaci) - ostatní písemnosti související s průběhem zaměstnání - ukončení pracovního poměru (dohoda, výpovědi, pracovní posudek)
Žák - zpracuje anglický a německý dopis s příslušnou úpravou.	4. Cizojazyčná korespondence - úprava anglické a německé korespondence
Žák - samostatně zpracuje dané úlohy z počítačové a elektronické komunikace	5. Souvislý příklad - opakování a zpracování různých typů písemností

5.16 EKONOMIKA

Název vyučovacího předmětu:

Obor vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

EKONOMIKA

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

251

od 1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Předmět ekonomika tvoří spolu s účetnictvím a právem povinný ekonomicko-právní základ odborného vzdělání, ve výuce je nutné respektovat a využívat úzké mezipředmětové vztahy mezi těmito předměty. V návaznosti na tento základ je učivo ekonomického charakteru rozšiřováno a prohlubováno v ekonomickém semináři. Ekonomika je stěžejním předmětem školního vzdělávacího programu a slouží ke splnění základního cíle profilu absolventa, kterým je příprava na vysokoškolské studium. Žáci si osvojují základní ekonomické dovednosti, jsou vedeni k samostatnému vyhledávání ekonomických informací, učí se s nimi pracovat a správně je interpretovat. Jedná se o vědomosti a dovednosti určené pro bezprostřední využití v reálném životě občanském nebo profesním. Tím předmět přispívá zejména k rozvoji odborných a občanských kompetencí absolventa, aby absolventi:

- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně vyhledávali potřebné informace, pracovali s nimi, správně je interpretovali a využívali, efektivně prezentovali výsledky své práce,
- uplatňovali obchodní přístup při jednání s klienty a obchodními partnery,
- sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, dokázali odhadnout
- dopady opatření hospodářské politiky u nás i v Evropské unii,
- orientovali se v průběhu základních podnikových činností (nákup a přejímka materiálu, pořizování dlouhodobého majetku, získávání zaměstnanců),
- orientovali se v činnostech bank, pojišťoven, stavebních spořitel a penzijních fondů, pracovali s autentickými údaji a doklady v oblasti finančního trhu,
- uměli myslet kriticky – tj. dokázali zkoumat věrohodnost informací, nenechávali se manipulovat, tvořili si vlastní úsudek a byli schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

Charakteristika učiva

Probíraným učivem mají žáci získat vědomosti a dovednosti dlouhodobější povahy, aby z nich mohli vycházet v měnících se podmínkách ekonomické praxe, případně pokračovat v dalším studiu na vysoké nebo vyšší odborné škole.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály,
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,

- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezáujatě zvažovat návrhy druhých.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické),
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolventi by měli umět:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Absolventi by měli umět:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- zvolit pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky,
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.) reálných situací a používat je pro řešení,
- správně používat a převádět jednotky,
- provést reálný odhad výsledku řešení praktického úkolu,
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi by měli:

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znát požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a být schopni srovnávat je se svými předpoklady; být připraveni přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,

- získávat a vyhodnocovat informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb,
- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- schopnost odolávat myšlenkové manipulaci
- orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení
- schopnost diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- základní aspekty soukromého podnikání
- práce s příslušnými právními předpisy
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- orientace ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu
- schopnost verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- dovednost vysvětlit základní aspekty pracovního poměru
- schopnost orientovat se ve službách zaměstnanosti
- hlavní oblasti světa

Člověk a životní prostředí

- schopnost jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivnosti, ale i hledisko ekologické

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- právo
- informační a komunikační technologie
- účetnictví
- písemná a elektronická komunikace
- biologie
- matematika
- účetnictví
- zeměpis
- ekonomický seminář
- odborná praxe v podniku

Popis metod a forem výuky

Výuka předmětu ekonomika je kromě tradiční metody výkladu pojata tak, aby žák byl schopen samostatně vyhledat, zpracovat a interpretovat informace, reagovat na změny v předpisech, uvědomovat si mezipředmětové vztahy, aplikovat znalosti z předmětu v praxi a naopak, což ho připravuje k úspěšnému studiu na vysokých školách. Informace je schopen vyhledávat na internetu, v odborném tisku, v právních předpisech, a to buď formou samostatné práce, nebo práce ve skupinách. Při skupinové výuce se žák učí komunikovat s ostatními, respektovat jejich názory, prosazovat a zdůvodňovat vlastní názor. Při výuce jsou žákům předkládány příklady z praxe, jsou diskutovány a komentovány aktuální ekonomické události, dle možností jsou organizovány exkurze a přednášky od strategických partnerů, jako jsou banky, zdravotní pojišťovny, správa sociálního zabezpečení apod. Materiály z přednášky či exkurze jsou podle možností využívány pro

samostatnou práci žáků, jako je např. vyplňování autentických formulářů, zpracování referátů apod. Součástí výuky jsou i praktické činnosti, jako je vyplňování dokladů, formulářů, písemností ve styku s bankou a operativní evidence podniku. Žáci sami předkládají referáty nebo projekty, mohou se účastnit školních a meziškolních soutěží. Výuka je doplněna ve vhodných tematických celcích příklady, a to zejména v celku: Hospodaření s oběžným majetkem, Hospodaření s dlouhodobým majetkem, Personalistika, Odměňování zaměstnanců, Zdravotní pojištění, Sociální pojištění, Mzdové výpočty, Finanční trh, Bankovníctví a pojišťovnictví, Daň z přidané hodnoty, Daň z příjmů, Ostatní daně. Při výuce se dbá také na využití výpočetní techniky, internetu a počítačového zpracování dat. V návaznosti na změnu zákonných norem a předpisů je výuka vhodným způsobem aktualizována. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali mezipředmětové vztahy, zejména s předměty účetnictví, právo, ekonomický seminář. Na konci každého tematického celku je zařazeno shrnutí a zopakování učiva.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně. Kromě znalostí a dovedností je u ústního zkoušení hodnocena souvislost ústního projevu, srozumitelnost, vztahy mezi probíranými tematickými celky, pohotovost, rychlost reagování. U písemného projevu je dále hodnocena přesnost, souvislost, pečlivost, přehlednost. Při závěrečné klasifikaci se berou v úvahu i samostatné práce žáka, jako jsou referáty, projekty, aktuality. Dále je zohledněna aktivita žáka v hodině a jeho zájem o problematiku.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
2. ročník	
Žák - používá a aplikuje základní ekonomické pojmy na příkladech z běžného života; - vymezí výrobní faktory pro určité činnosti; - na praktických příkladech aplikuje náklady obětované příležitosti; - je schopen rozlišit základní tržní otázky; - rozumí chování a poslání základních tržních subjektů; - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu; - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku; - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny; - řeší jednoduché výpočty výsledku hospodaření.	Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby a životní úroveň; - výrobní faktory a vzácnost, obětovaná příležitost; - koloběh ekonomiky a tržní subjekty; - tržní mechanismus, poptávka, nabídka, tržní rovnováha a konkurence; - úloha zisku v tržním systému, náklady, výnosy a výsledek hospodaření.
Žák - vytvoří podnikatelský záměr; - orientuje se v založení podniku; - orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky; - orientuje se ve způsobech ukončení podnikání; - na příkladu popíše základní povinnosti podnikatele vůči státu.	Podnikání jako základ tržní ekonomiky - podnikatelský záměr; - podnikání a jeho právní formy; - živnosti a obchodní korporace; - neziskové subjekty; - zrušení a zánik obchodní korporace.
Žák - rozlišuje složky oběžného majetku; - vypočte plánovanou spotřebu materiálu,	Hospodaření s oběžným majetkem - rozšíření oběžného majetku; - plánování a pořízení materiálu;

normy zásob, plánovaný nákup a interpretuje výsledky; - orientuje se v jednotlivých metodách řízení zásob.	- stanovení spotřeby materiálu a nákupu; - metody řízení zásob.
Žák - rozlišuje základní druhy dlouhodobého majetku; - provádí výpočty kapacity, efektivnost investice a interpretuje výsledky; - vyjmenuje způsoby pořízení dlouhodobého majetku, - rozliší a vypočte odpisy daňové a účetní; - orientuje se v evidenci dlouhodobého majetku a způsobech vyřazení;	Hospodaření s dlouhodobým majetkem - rozlišení dlouhodobého majetku; - plánování investic a výpočet kapacity výroby; - pořízení dlouhodobého majetku; - opotřebení dlouhodobého majetku a výpočet účetních a daňových odpisů; - evidence a vyřazení dlouhodobého majetku.
3. ročník	
Žák - ovládá principy bankovního styku; - rozliší jednotlivé hotovostní a bezhotovostní operace, pracuje s ukázkami dokladů; - rozezná jednotlivé typy platebních karet; - smění peníze podle kursovní listku.	Platební styk - bankovní účet; - hotovostní placení; - bezhotovostní placení; - platební karty; - placení v cizí měně.
Žák - orientuje se na trhu práce; - vymezí personální práce; - odliší pracovní smlouvu a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr; - orientuje se v zákonné úpravě mezd; - zvládne složitější výpočty mezd; - vypočítá zálohu na daň z příjmu, sociální a zdravotní pojištění.	Zaměstnanci - trh práce, poptávka po práci; - nabídka práce; - výběr uchazečů o zaměstnání; - pracovní právní vztah; - povinnosti zaměstnavatele a zákonné odvody; - personální práce; - ukončení pracovního poměru; - odměňování zaměstnanců a mzdové předpisy; - složky mzdy a mzdové výpočty.
Žák - charakterizuje obsah a průběh příslušné hlavní činnosti; - provede jednoduché hodnocení efektivnosti; - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH; - odliší typy výrob dle technologie, požadavků na kvalifikaci a nákladů; - orientuje se v právech spotřebitele a základních podmínkách reklamace.	Hlavní činnost - oblasti hlavní činnosti a její efektivnost; - základy financování hlavní činnosti; - náklady, cena, výnosy a výsledek hospodaření; - výrobní činnost; - ochrana spotřebitele.
Žák - charakterizuje základní pojmy; - navrhne možnosti průzkumu trhu na konkrétní produkt; - vysvětlí úroveň produktu; - určí u konkrétního produktu fáze životního cyklu a odhadne vhodná opatření pro tyto fáze;	Marketing - pojem a principy marketingu; - produkt; - cena a pružnost poptávky; - distribuce; - propagace a marketingová komunikace.

- aplikuje BCG a sestaví SWOT analýzu; - přiřadí vhodnou metodu stanovení ceny; - chápe elasticitu poptávky s praktickými dopady na celkový příjem; - vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období; - doporučí vhodné cenové taktiky, rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky; - na příkladu ukáže možné prodejní cesty; - na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru.	
Žák - popíše přípravu, uzavření a plnění obchodů; - orientuje se v uzavírání kupní smlouvy podle občanského zákoníku a v mezinárodním obchodě; - analyzuje dopady různých dodacích podmínek, - orientuje se v možnostech platebních podmínek včetně dokumentárních plateb; - orientuje se v celním sazebníku.	Prodejní činnost - průběh prodejní činnosti; - kupní smlouvy v tuzemsku a v zahraničí; - rizika v zahraničním obchodě; - vyřízení objednávky a zabezpečení dopravy; - platební podmínky; - celní řízení při vývozu a dovozu.
Žák - charakterizuje peníze a popíše ochranné prvky bankovek; - provádí výpočty úročení a diskontování; - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN; - orientuje se v typických vkladových produktech a úvěrech;	Finanční trh – bankovníctví - peníze a finanční trh; - cena finančních produktů, úročení a diskontování; - spoření; - zapůjčování peněz.
4. ročník	
Žák - orientuje se v základních pojmech pojišťovnictví a pojistných podmínkách; - rozliší druhy pojištění; - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - charakterizuje podstatu a druhy CP, jejich využití.	Finanční trh – pojištění a CP - pojištění; - cenné papíry a investování.
Žák - charakterizuje typické domácí výdaje a příjmy; - orientuje se v možnostech spoření, investování a zajištění rizik; - posoudí vhodnost úvěru; - navrhne finanční plán domácnosti;	Osobní finance - osobní (domácí) rozpočet; - nakládání s přebytkem domácího rozpočtu; - deficit domácího rozpočtu;
Žák - objasní pojem financování jako jednu z funkcí podniku; - sestaví kalkulační vzorec; - provádí jednoduché kalkulace nákladů; - provede výpočet hodnocení výnosů a	Financování podniku - finanční řízení; - kalkulace a rozpočty nákladů a výnosů; - potřeby a zdroje financování; - řízení likvidity a solvence; - cash-flow;

- rentabilitu nákladů; - rozliší krátkodobé a dlouhodobé financování, vlastní a cizí kapitál; - chápe podstatu cash-flow; - vytvoří zakladatelský rozpočet.	- zakladatelský rozpočet.
Žák - orientuje se v soustavě daní; - rozliší princip přímých a nepřímých daní; - pracuje se základními daňovými pojmy; - orientuje se v zákoně o DPH; - orientuje se v zákoně v dani z příjmů FO a PO; - vypočítává daňový základ; - dovede vyhotovit daňové přiznání; - stručně charakterizuje jednotlivé typy daní; - je schopen nalézt potřebné údaje ve vybraných daňových zákonech; - charakterizuje sociální a zdravotní pojištění.	Daňová soustava - daně přímé a nepřímé; - daňový řád; - daň z přidané hodnoty; - spotřební a ekologické daně; - daň z příjmu fyzických a právnických osob; - majetkové daně; - soustava zákonného pojištění.
Žák - charakterizuje management a popíše jednotlivé manažerské funkce; - sestaví jednoduché organizační schéma; - pracuje s jednotlivými motivačními technikami; - využije základní rozhodovací metody; - orientuje se ve stylech vedení zaměstnanců.	Management - charakteristika managementu; - manažer a manažerské funkce; - současné trendy v managementu.

5.17 ÚČETNICTVÍ

Název vyučovacího předmětu:

Obor vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

ÚČETNICTVÍ

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

217

od 1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Předmět účetnictví spolu s ekonomikou a právem poskytují základ odborného vzdělávání v ekonomickém lyceu, který se svým charakterem (obecné ekonomické kompetence) blíží všeobecnému vzdělání. Předmět rozvíjí zejména následující odborné kompetence:

- ekonomicky myslet a chovat se racionálně v profesním i osobním životě,
- samostatně vyhledávat informace, pracovat s nimi a správně je interpretovat,
- kontrolovat výsledky své práce,
- pracovat s účetními a platebními doklady (např. bankovní výpisy, platební příkazy),
- orientovat se v prvotní evidenci zaměstnanců a mezd,
- účtovat základní operace v souvislosti s dlouhodobým majetkem, zásobami, finančním majetkem, zúčtovacími vztahy, zdroji krytí,
- účtovat náklady a výnosy, vyčíslit a posoudit výsledek hospodaření,
- provést účetní uzávěrku,
- samostatně pracovat při zachycení ekonomických informací podle pravidel účetních standardů,
- soustavně sledovat a vyhledávat aktuálních informace,
- sledovat souvislosti mezi ekonomickými jevy a formulovat závěry.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno především na informace, které mají trvalejší platnost v předpisech, které upravují problematiku vedení účetnictví. Žáci by měli pochopit nutnost dalšího vzdělávání a prohlubování svých znalostí dalším studiem odborné literatury a právních předpisů.

Předmět je zařazen do 3. a 4. ročníku v týdenní hodinové dotaci 4 a 2 vyučovací hodiny. Do třetího ročníku je zařazeno učivo: podstata účetnictví, účetní doklady, základy účtování na syntetických a analytických účtech, základní účtování na finančních účtech, účtování zásob, dlouhodobého majetku, mezd, sociálního a zdravotního pojištění. Učivo čtvrtého ročníku obsahuje: účtování krátkodobého finančního majetku, zúčtovací vztahy, náklady a výnosy, účetní uzávěrku a závěrku, daňovou evidenci.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Vzdělávání v účetnictví směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili tyto občanské a klíčové kompetence:

- jednat odpovědně, samostatně, aktivně a iniciativně ve vlastním zájmu, zájmu organizace i v zájmu veřejném,
- dbát na dodržování zákonů a pravidel chování (např. téma o platebním styku, zúčtovacích vztazích a daních),
- aktivně se zajímat o politické, hospodářské a společenské dění,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a organizovat činnost firmy v duchu udržitelného rozvoje,
- umět myslet kriticky (např. při vyvozování závěrů ze souvislých příkladů),
- nenechávat se manipulovat (např. úprava výsledku hospodaření na daňový základ),
- tvořit si vlastní názor a být schopen o něm diskutovat,
- vyjadřovat se přiměřeně v projevech mluvených i psaných,

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- efektivně se učit a pracovat,
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímat hodnocení výsledků své práce ze strany jiných lidí, přiměřeně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku,
- soustavně se vzdělávat,
- adaptovat se na měnící se pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je ovlivňovat,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- pracovat v týmu, podněcovat práci v týmu vlastními návrhy,
- přispívat k vytváření dobrých mezilidských vztahů,
- řešit samostatně běžné pracovní úkoly, uplatňovat při řešení různé metody myšlení a volit prostředky a způsoby vhodné pro jejich splnění,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Přínos k realizaci průřezových témat

- Člověk a svět práce
- Člověk a životní prostředí
- Občan v demokratické společnosti
- Informační a komunikační technologie

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- informační technologie
- právo
- ekonomický seminář

Popis metod a forem výuky

Ve výuce se klade důraz především na vytvoření teoretického základu účetnictví pro budoucí vysokoškolské studium. Žáci jsou vedeni k vyhledávání aktuálních informací (internet, odborné časopisy) a jejich aplikaci při řešení úkolů. Zjištěné výsledky se žáci učí posuzovat z hlediska jejich využití při řízení podniku. Žáci si mají vypěstovat návyk soustavné kontroly a schopnost samostatně řešit zadaný úkol a nést odpovědnost za výsledek práce.

Žáci jsou motivováni k prezentaci svých vědomostí a schopností na školních i veřejných akcích, např. při účasti na soutěži Talent, akcích pořádaných Hospodářskou komorou KHK a jinými institucemi. Při výuce se používají učebnice schválené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR pro výuku na středních odborných školách, např. od autorů Ing. V. Munzar, Ing. L. Muzikářová a Ing. Z. Burda, dále učebnice od Ing. P. Štohla aj. - vždy aktuální vydání, využívají se sbírky příkladů k těmto učebnicím a žáci používají právní normy upravující účetnictví.

Způsoby hodnocení žáků

Při hodnocení žáků se klade důraz na správnost, přesnost a pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce. Metodou kontroly jsou zkoušky písemné, praktické a ústní. Při ústním projevu je zohledňována přesnost formulace z hlediska odborné i jazykové správnosti. Při písemných zkouškách se posuzuje správnost, přesnost, pečlivost při provádění účetních zápisů a schopnost samostatné práce žáka.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
- chápe podstatu ekonomických informací a strukturu informačního systému podniku, - charakterizuje finanční a manažerské účetnictví, - rozlišuje jednotlivé části manažerského účetnictví, určí uživatele informací z účetnictví	1. Podstata účetnictví - podstata, funkce a význam účetnictví, - finanční a manažerské účetnictví,
- vyhotoví úč. doklady, ověří jejich náležitosti, - chápe oběh účetních dokladů, rozlišuje jednotlivé fáze, využívá znalosti oprav při běžném účtování.	2. Účetní doklady - podstata a význam - druhy, náležitosti, vyhotov., oběh
- prakticky chápe bilanční princip, - sestaví jednoduchou rozvahu (zatřídí uje majetek a zdroje do jednotlivých částí rozvahy), - chápe vztahy mezi aktivy a pasivy, - pochopí podstatu podvojného zápisu, - otevře účty, zachytí změny na účtech, - chápe postup účtování během účetního období, zvládá uzavírání účtů na konci období, sestaví Účet zisku a ztráty a Konečný účet rozvažný - zvládá praktické účtování na analytických účtech, chápe vazby mezi syntetickými a analytickými účty, umí sestavit kontrolní soupisku analytických účtů, - chápe podstatu inventarizace jako nástroj kontroly věcné správnosti, - pracuje s účtovým rozvrhem.	3. Základy účetnictví - rozvaha - metoda podvojného zápisu - principy účtování na rozvahových účtech - principy účtování na výsledkových účtech - syntetická a analytická evidence - inventarizace majetku a závazků
- účtuje o hotovostním platebním styku, vyhotoví pokladní doklady, - účtuje nákup a výdej jednotlivých druhů cenin, - účtuje o bezhotovostním platebním styku podle výpisů z bankovních účtů - chápe použití účtu Peníze na cestě.	4. Základy účtování na finančních účtech - pokladní hotovost - peníze na cestě - ceniny - bankovní účty, bankovní úvěry
- stanoví vstupní cenu zásob, ocení úbytky zásob, - ovládá podstatu evidence materiálu a zboží způsobem A a B, účtuje základní účetní případy - účtování faktur, DPH, příjem a výdej, inventarizační rozdíly a škody, - vyhotoví úč.dokl. a vede anal.evid. (skl. karty) - rozlišuje druhy zásob vlastní výroby, účtuje přírůstky a úbytky	5. Zásoby - oceňování - materiál - zásoby vlastní výroby - zboží
- charakterizuje jednotlivé složky dlouhodobého hmotného majetku, - účtuje různé způsoby pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku, - vyhotoví účetní doklady a vede analytickou evidenci, - vypočítá účetní a daňové odpisy, sestaví odpisový plán, posoudí vhodnost volby způsobu	6. Dlouhodobý majetek - dlouhodobý hmotný majetek

- odepisování, - chápe podstatu leasingu.	
- vypočítá a zaúčtuje mzdy, - vypočítá a zaúčtuje zdravotní a sociální pojištění, - vypočítá daň z příjmů ze závislé činnosti, umí pracovat se zákonem o dani z příjmů, provede roční zúčtování, - zaúčtuje další srážky z mezd zaměstnanců, - vyhotoví příslušné doklady pro účtování mezd.	7. Mzdy, zdravotní a sociální pojištění

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
- účtuje podle pokladních dokladů v korunové a valutové pokladně - účtuje podle výpisů z účtů na korunových a devizových bankovních účtech - vypočítá a zaúčtuje kurzové rozdíly během roku a při uzávěrce, - účtuje o úvěrech, úrocích, posoudí dopad úvěrů na finanční situaci firmy - chápe podstatu a funkci cenných papírů, účtuje nákup a prodej cenných papírů.	1. Finanční účty - hotovostní platební styk - bezhotovostní platební styk - kurzové rozdíly - krátkodobý finanční majetek
- účtuje běžné pohledávky a závazky včetně vedení příslušné evidence - účtuje nákup a prodej v cizí měně, - účtuje DPH na vstupu a výstupu při obchodování v tuzemsku, v EU a s třetími zeměmi, - zvládá základní účtování o směnkách, - účtuje daňové povinnosti a jejich úhrady, chápe vazby na státní rozpočet, - účtuje další závazky a pohledávky (např. za pojišťovnami aj.).	2. Zúčtovací vztahy - účtování krátkodobých pohledávek a závazků z obchodního styku - účtování daní a dotací - jiné pohledávky a závazky
- aplikuje zásady účtování nákladů a výnosů, - účtuje náklady a výnosy ve finančním účetnictví podle struktury výsledku hospodaření, - pochopí význam časového rozlišení pro správné zjištění výsledku hospodaření, - účtuje časové rozlišení nákladů a výnosů, - dokáže zjistit výsledek hospodaření v potřebném členění, zná způsoby jeho použití, - zjistí základ daně z příjmů transformací výsledku hospodaření, vypočte a zaúčtuje daňovou povinnost, - sestaví předběžnou kalkulaci a chápe její význam - zpracuje jednoduchý rozpočet.	3. Náklady a výnosy, výsledek hospodaření - provozní náklady a výnosy - finanční náklady a výnosy - mimořádné náklady a výnosy - časové rozlišení nákladů a výnosů v užším smyslu - časové rozlišení nákladů a výnosů v širším smyslu - výsledek hospodaření - stanovení základu daně - předběžná kalkulace
- chápe inventarizaci jako nástroj kontroly věcné správnosti účetnictví, účtuje inventarizační rozdíly, - provádí účetní uzávěrku, při realizaci	4. Účetní uzávěrka - inventarizace - uzávěrkové operace - uzavření účtů

uzávěrkových operací respektuje obecné účetní zásady, doplní a zaúčtuje typické účetní případy při účetní uzávěře, - uzavírá rozvahové a výsledkové účty.	
- zná strukturu účetní závěrky.	5. Účetní závěrka - účetní výkazy - příloha k účetním výkazům
- určí osoby oprávněné vést daňovou evidenci, - vede daňovou evidenci příjmů a výdajů, - vede základní evidenci majetku a závazků, - vypočte daň z příjmů fyzických osob.	6. Daňová evidence - evidence příjmů a výdajů

5.18 PRÁVO

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet hodin za studium:

Datum platnosti od:

PRÁVO

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

81

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Vyučovací předmět Právo kultivuje žákovo právní vědomí, především v oblasti žákovy budoucí profese. Poskytuje žákovi přehled o právním řádu a o systému práva. Cílem je vytváření co nejlepšího právního vědomí žáka.

Předmět přispívá k rozvoji odborných kompetenci, aby absolventi zejména:

- cháпали nutnost vzdělávání, sebevzdělávání a celoživotního učení pro rozvoj své úspěšné kariéry,
- uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomiky a práva při řešení ekonomických problémů,
- pracovali se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávali, správně je interpretovali a využívali,
- sledovali průběžně aktuální dění, především legislativní proces,
- dodržovali příslušné právní předpisy včetně předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany a uměli uplatňovat oprávněné nároky v případě pracovního úrazu.

Charakteristika učiva:

Výuka učiva je zaměřena na základy právních vědomostí, které žáci potřebují pro orientaci v právním řádu a které následně mohou aplikovat na typické životní situace i svoji profesi. Žáci se učí orientovat se v základních pramenech práva ústavního, občanského, obchodního, živnostenského, pracovního, trestního, rodinného a správního. Předmět též přispívá k přípravě žáků na přijímací řízení na vysoké školy. Učivo je rozvrženo do jednotlivých tematických celků podle právních odvětví ve 3. a 4. ročníku.

Přínos k rozvoji klíčových kompetenci

Komunikativní kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně je prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- dodržovat jazykové a stylistické normy a používat odbornou terminologii.

Personální kompetence

Absolventi by měli být připraveni:

- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Absolventi by měli být schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Absolventi by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, především logické,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Absolventi by měli umět:

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Absolventi by měli:

- umět vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Kompetence aplikovat poznatky z oblasti práva v podnikatelské činnosti

Absolventi by měli:

- se orientovat v právní úpravě pracovně právních vztahů a závazkových vztahů,
- vyhledávat příslušné právní předpisy,
- je schopen pracovat s příslušnými právními předpisy.

Kompetence k dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci

Absolvent:

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdravé své i spolupracovníků
- zná systém péče státu o zdraví pracujících,
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Předmět právo rozvíjí znalosti a dovednosti žáků, které jsou potřebné pro odpovědné občanské rozhodování a jednání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali využívat nabyté právní znalosti a dovednosti pro argumentaci v diskusích o problémech běžného občanského života. V průběhu celé výuky se směřuje zejména k pěstování sebeodpovědnosti, hledání kompromisů mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností a k budování odpovědnosti k majetku a jiným materiálním hodnotám.

Člověk a svět práce

Cílem je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budoucí profesní kariéru.

K uskutečnění tohoto cíle je třeba:

- vést žáky k tomu, aby si uvědomili význam vzdělání pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře,
- písemně i verbálně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli, formulovat svá očekávání a své priority,
- vysvětlit žákům základní aspekty pracovního poměru, práv a povinností zaměstnanců a

- zaměstnavatelů i základní aspekty soukromého podnikání, naučit je pracovat s příslušnými právními předpisy.

Člověk a životní prostředí

Téma přispívá k naplňování zejména těchto cílů:

- pochopit odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení enviromentálních problémů,
- získat přehled o různých způsobech ochrany přírody - o právních nástrojích pro zajištění
- udržitelného rozvoje.

Informační a komunikační technologie

Žáci se učí samostatné práci s právním softwarem a vyhledávání informací pomocí internetu, rozvíjejí práci s informacemi a komunikačními prostředky, která je významná vzhledem k požadavkům dalšího vysokoškolského studia.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- informační technologie
- ekonomika
- účetnictví
- občanská nauka
- písemná a elektronická komunikace
- fiktivní firma
- občanský a společenskovední seminář
- ekonomické teorie

Popis metod a forem výuky

Strategie výuky vychází z charakteru předmětu a z požadavků kurikulární reformy: upřednostňují se aktivizující výukové strategie, práce s texty, simulační, problémové učení, účast na jednání Okresního soudu v Rychnově nad Kněžnou.

Metody výuky:

- metody motivační – příklady z praxe, pochvaly, simulace a řešení konfliktů a jiných situací v běžném životě z právního hlediska,
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, diskuse, exkurze,
- metody expoziční - popis (např. smlouvy, žaloby, rozsudku, živnostenského listu), vyprávění (např. příklady z praxe), vysvětlování (např. právních vztahů jako je postoupení pohledávky, zástavní právo atd.), referáty, práce s učebnicí nebo učebním textem, práce se zákony.

Formy výuky:

- Hromadné vyučování – vyučování frontální (výklad, opakování), skupinové (řešení příkladů), individuální (práce se softwarem)

Způsoby hodnocení žáků

Základem pro hodnocení je průběžné ústní zkoušení ze znalostí jednotlivých právních odvětví. Při ústním zkoušení je kladen důraz na souvislost projevu a jeho věcnou správnost a na uplatňování praktických dovedností v oblasti práva. Po zvládnutí tematického celku nebo jeho části jsou zadávány písemné práce. U písemného projevu je kladen důraz na věcnou správnost, přesnost, přehlednost, pečlivost vyhotovení. Součástí hodnocení je i individuální práce žáků. Při klasifikaci je také zohledněna práce žáka v hodině a jeho zájem o danou problematiku.

Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- prezentace individuální práce

- aktivita při hodinách
- souvislé a přesné vyjadřování – schopnost argumentace.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - vysvětlí základní pojmy, - uvede příklady právní ochrany, - vysvětlí uspořádání právního řádu, druhy právních předpisů a vztahy mezi nimi, - vyjmenuje základní právní odvětví včetně základních pramenů práva, - vysvětlí proces přijetí zákona, - na konkrétních příkladech rozliší platnost a účinnost právních norem, - pracuje se sbírkou zákonů, - uvede příklady právních vztahů a jejich prvků, - vysvětlí rozdíl fyzické a právnické osoby, - vysvětlí, kdy je občan způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost.	Právo – obecné vztahy - význam práva ve společnosti - vznik práva a stát, funkce práva - systém práva, právo veřejné a soukromé - právní normy, druhy, působnosti, legislativní proces, sbírka zákonů, novelizace a derogace - právní vztahy, právní skutečnosti, právní úkony, prvky právního vztahu
Žák - na konkrétních příkladech doloží, co vymezuje Ústava ČR a Listina základních práv a svobod, - charakterizuje subjekty státní moci a vysvětlí jejich funkci, - vyhledá na internetu informace o jednotlivých subjektech státní moci	Ústavní právo - Ústava ČR - Listina základních práv a svobod - moc zákonodárná, výkonná a soudní - policie, advokacie, notářství
Žák - chápe a umí vysvětlit postavení a činnost jednotlivých právnických profesí - popíše soustavu soudů v ČR, - popíše činnost policie, soudů, advokacie a notářství.	Soudnictví, st. zastupitelství, advokacie, notářství - pojem, členění, prameny
Žák - umí odlišit občanské a trestní soudní řízení, - chápe a umí vysvětlit postavení občanů v jednotlivých typech řízení před soudem - chápe a umí vysvětlit opravné prostředky	Soudní řízení - pojem, členění, prameny - průběh - opravné prostředky - občan před soudem
Žák - odliší trestný čin od přestupku, - vysvětlí protiprávní jednání a právní následky trestní odpovědnosti, - diskutuje o alternativních trestech, o problémech kriminality a vězeňství.	Trestní právo - pojem, členění, prameny - trestní odpovědnost (trestné činy, přestupky) - tresty a ochranná opatření - trestní řízení, orgány činné v trestním řízení - specifika trestné činnosti mladistvých

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - na konkrétním případě demonstruje konkrétní správní vztah, - na příkladu ukáže postup při jednání se státní správou a postup projednávání přestupků.	Správní právo - pojem, prameny - orgány obce a kraje - správní řízení, řízení o přestupcích
Žák - vysvětlí práva a povinnosti mezi manželi a mezi rodiči a dětmi, - uvede, kde lze nalézt informací nebo pomoc v problémech z rodinného práva.	Rodinné právo - pojem, prameny - manželství – vznik, vztahy mezi manželi, zánik - vztahy mezi rodiči a dětmi, vyživovací povinnost - náhradní rodinná výchova
Žák - vyhledá v občanském zákoníku příslušnou právní úpravu, - vysvětlí jednotlivé druhy vlastnictví a spoluvlastnictví, - uvede předpoklady dědictví a druhy dědění - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, - na příkladech rozliší podstatné a nepodstatné části smluv.	7. Občanské právo - pojem a prameny občanského práva - práva věcná - vlastnictví, spoluvlastnictví - právo duševního vlastnictví - dědické právo - odpovědnost za škodu - druhy smluv - kupní, o dílo, nájemní ...
Žák - vyhledá příslušná ustanovení v obchodním zákoníku, - vysvětlí základní pojmy práva a dovede je správně používat, - posoudí typové případy nekalé soutěže, - popíše a odliší založení a vznik, zrušení a zánik obchodní společnosti, - popíše obsah společenské smlouvy, - charakterizuje jednotlivé druhy obchodních společností a družstvo, - vysvětlí práva a povinnosti smluvních stran u konkrétní smlouvy, - rozliší podstatné a nepodstatné náležitosti vybraných smluv, - vysvětlí a porovná nejběžnější dodací a platební podmínky, - srovná jednotlivé prostředky právního zajištění závazků, - posoudí důsledky změn závazků, - na konkrétním případě ukáže, jak lze řešit odpovědnost za vady, škodu a prodlení, - vyhotoví kupní smlouvu, - popíše obsah smlouvy o dílo.	Obchodní právo - pojem a prameny obchodního práva, vztah občanského a obchodního práva - základní pojmy (podnikání, podnikatel, podnik, obchodní majetek, obchodní firma, jednání podnikatele, prokura, obchodní rejstřík, obchodní listiny, hospodářská soutěž, nekalá soutěž, nedovolené omezování) - obchodní společnosti - založení, vznik, majetkové poměry, zrušení, zánik - veřejná obchodní společnost - komanditní společnost - společnost s ručením omezeným - akciová společnost - družstvo - obchodní závazkové vztahy - charakteristika, vznik, zajištění závazku, zánik závazku, odpovědnost za splnění smlouvy - kupní smlouva - podstatné a nepodstatné části, povinnosti kupujícího a prodávajícího, - smlouva o dílo – části smlouvy, předmět díla, povinnosti zhotovitele a objednatele
Žák - vyhledá příslušnou právní úpravu v	Pracovní právo - pojem a prameny pracovního práva

zákoníku práce, - vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele a uvede, jak se bránit proti tomu, co je v rozporu s právní úpravou, - popíše povinné i další náležitosti pracovní smlouvy, - vyhotoví žádost o uzavření pracovního poměru, životopis, - vyhotoví pracovní smlouvu, - uvede způsoby skončení pracovního vztahu, - na příkladech posoudí oprávněnost důvodů výpovědi a okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele i zaměstnance, - vyhotoví písemnosti při ukončení pracovního poměru, - posoudí možnosti rozvržení pracovní doby a přestávek v práci, - posoudí odlišnost pracovních podmínek pro ženy a mladistvé, - na konkrétním příkladu posoudí přípustnost sjednání dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti.	- účastníci pracovního vztahu a jejich práva – zaměstnanec, zaměstnavatel, kolektivní vyjednávání - vznik pracovního poměru – pracovní smlouva, volba a jmenování, hlavní a vedlejší - změna pracovního vztahu - skončení pracovního vztahu - způsoby - pracovní doba a doba odpočinku - přestávky v práci - dovolená na zotavenou - pracovní podmínky žen a mladistvých, mateřská a rodičovská dovolená - překážky v práci - pracovní řád, pracovní kázeň, BOZP - odpovědnost zaměstnance a zaměstnavatele za škodu - práce konané mimo pracovní poměr
Žák - vysvětlí, co je a co není živnost, - uvede podmínky provozování živnosti, - vymezí překážky provozu živnosti, - zná označení provozovny, - charakterizuje jednotlivé druhy živností, - rozliší ohlašovací a koncesovanou živnost, - na příkladu ukáže postup získání živnostenského oprávnění.	Živnostenské právo - charakteristika živnost - podmínky a překážky provozování živnosti - provozování živnosti průmyslovým způsobem, odpovědný zástupce, provozovna - druhy živností - živnostenského oprávnění – vznik a zánik - živnostenský rejstřík
Žák - umí vysvětlit postavení a činnost jednotlivých subjektů finančního práva, - umí vysvětlit činnost státního dozoru a finanční kontroly.	Finanční právo - pojem a prameny finančního práva - subjekty finančního práva - problematika státního dozoru, - problematika finanční kontroly
Žák - chápe a umí vysvětlit propojenost práva EU a ČR, - uvědomuje si možnost ochrany práva občana ze strany EU.	Právo Evropské unie - právní řád EU - formy sekundárního práva EU - právní ochrana v EU

5.19 EKONOMICKÉ TEORIE

Název vyučovacího předmětu:

Obor vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

EKONOMICKÉ TEORIE

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

68

od 1.9.2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Obecným cílem předmětu je naučit žáky pracovat s obecnými pojmy ekonomie, zvládnout základy ekonomického modelování, připravit je na vysokoškolské metody studia. Předmět přispívá k lepšímu uplatnění absolventa jak v dalším studiu, tak v praxi. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci uměli prakticky aplikovat poznatky z ekonomie při řešení ekonomických problémů, sledovali průběžně aktuální dění v národní, evropské a světové ekonomice, dokázali odhadnout dopady opatření hospodářské politiky ve státě i v Evropské unii.

Charakteristika učiva

Předmět ekonomické teorie je obecnou vědeckou disciplínou s důrazem na aplikaci v praxi, obsahuje aktuální data o národním hospodářství. Učivo je strukturováno do tří částí. V prvním oddíle jsou žáci seznámeni s pojmem ekonomie, jejím strukturováním a se základními principy ekonomického zkoumání. Vyústěním této části je pochopení základních ekonomických stimulů. Druhá část je zaměřena na pochopení a provázanost základních tržních kategorií s důrazem na jednotlivé modely fungování trhu včetně poruch a externalit. Poslední celek se zabývá národohospodářskými kategoriemi a zachycuje základní makroekonomické pojmy. Finální problematikou se stává globalizace, postavení národní ekonomiky a souvislosti společné měny.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Přínos výuky předmětu ekonomie spočívá v prohlubování občanských kompetencí absolventa (aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru, umět myslet kriticky, vytvořit si vlastní úsudek a schopnost o něm diskutovat). Průběžně jsou během výuky rozvíjeny i následující klíčové kompetence:

- komunikativní (srozumitelná a souvislá formulace myšlenek, schopnost diskutovat),
- personálních (efektivně se učit a pracovat, připravovat se na studium na vysokých školách),
- sociální (práce v týmu),
- řešit samostatně problémy (porozumět problému, získat informace, zdůvodnit závěry, uplatňovat při řešení různé metody myšlení, především logické a matematické),
- využívat prostředky ICT a efektivně pracovat s informacemi (získávat informace z internetu),
- aplikovat základní matematické postupy při řešení ekonomických modelů (využívat grafické znázornění).

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- schopnost odolávat myšlenkové manipulaci
- orientace v masových médiích, jejich využívání a kritické hodnocení
- schopnost diskutovat o citlivých a kontroverzních otázkách a hledat kompromisní řešení

Člověk a svět práce

- práce s informacemi
- práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- základní aspekty soukromého podnikání

- práce s příslušnými právními předpisy
- vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací
- orientace ve světě práce jako celku i v hospodářské struktuře regionu
- schopnost verbální prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli
- dovednost vysvětlit základní aspekty pracovního poměru
- schopnost orientovat se ve službách zaměstnanosti
- hlavní oblasti světa

Člověk a životní prostředí

- schopnost jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- právo
- účetnictví
- hospodářský zeměpis
- dějepis

Popis metod a forem výuky

Kromě klasických metod, jako je výklad, přednáška, řízený rozhovor a cvičení, jsou používány i metody, které vyžadují samostatnou aktivitu ze strany žáka, např. referáty, vyhledávání aktuálních ekonomických informací a statistických dat, sledování a komentování současné ekonomické situace. Základním prvkem výuky je propojení verbální a grafické stránky jednotlivých pojmů a jejich vzájemné součinnosti. Výuka je doplňována příklady ze současného ekonomického dění, ze kterých žáci vybírají podstatné rysy a snaží se abstrahovat od nepodstatných vlivů tak, aby docházelo k zobecňování zákonitostí. Ve výuce je dle možností využíván výukový software, internet, statistické ročenky, odborný tisk a další zdroje informací. Důraz se klade na mezipředmětové vztahy, zejména s dějepisem, s ekonomikou a účetnictvím i s hospodářským zeměpisem, a to tak, aby žáci pochopili souvislost získaných poznatků z ekonomie s poznatky získanými v jiných předmětech. Žáci jsou vedeni k samostatné práci i práci v týmu.

Způsoby hodnocení žáků

Při hodnocení výsledků žáků jsou používány standardní metody podle školních kritérií. Důraz je kladen na schopnost vysvětlit a použít obecný pojem v logické souvislosti, zohledňuje se i přehled o aktuálních událostech. Při hodnocení se dále bere v úvahu aktivita při hodinách, schopnost komentovat a zobecnit ekonomickou situaci v návaznosti na učivo, souvislost a přesnost vyjadřování a argumentace.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

3. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák – chápe základní principy ekonomického zkoumání; – orientuje se v základních směrech ekonomie; – chápe důvody dělby práce, absolutní a komparativní výhody.	1. Základní ekonomická východiska – ekonomie a její využití; – základy ekonomického myšlení; – dělba práce a specializace;
Žák	2. Národní hospodářství, hospodářská

– rozezná NH strukturu; – rozezná jednotlivé prvky a varianty produktu; – vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel; – využije znalostí o nezaměstnanosti; – rozezná prvky platební bilance; – pochopí souvislosti magického čtyřúhelníku; – rozliší expanzivní a restriktivní, měnovou a fiskální politiku; – na historických příkladech odvodí hospodářský cyklus; – srovná liberalismus a protekcionismus; – dokáže vystihnout hlavní trendy vývoje současné světové ekonomiky; – posoudí význam společného trhu EU; – analyzuje kladné a záporné dopady na ekonomiku eurozóny a České republiky.	politika – uspořádání národního hospodářství – národohospodářské agregáty; – úloha státu v tržní ekonomice; – typy hospodářské politiky; – světová ekonomika a globalizace; postavení národní ekonomiky; – EURO.
Žák – je schopen rozlišit základní tržní otázky; – rozumí chování a poslání základních tržních subjektů; – rozliší jednotlivé trhy dle rozsahu a předmětu; – analyzuje poptávku, její změny a posuny; – chápe elasticitu poptávky s praktickými dopady na celkový příjem; – postihne souvislosti mezního užítku a chování spotřebitele; – rozlišuje a graficky postihne mezní a celkový užitek; – analyzuje nabídku, její změny a posuny; – rozliší jednotlivé faktory ovlivňující rozhodování podniku a o velikosti nabídky; – chápe elasticitu nabídky ve vztahu k výrobním možnostem; – vysvětlí souvislost nabídky a faktoru času; – aplikuje znalost pohybů ceny a posunů v rovnováze na jednotlivé případy z praxe; – na základě analýzy celkového a mezního produktu pochopí souvislost s cenou výrobních faktorů a odvodí pravidlo maximalizace zisku; – pochopí vzájemný vztah mezi	3. Trh, tržní mechanismu, tržní kategorie – základní pojmy; – typy trhů; – poptávka; – teorie mezního užítku; – nabídka; – tržní rovnováha; – celkový produkt, mezní produkt; – celkové náklady, mezní náklady; – tvorba cen na různých trzích; – úspory z rozsahu; – konkurence; – dokonalá konkurence; – monopol; – oligopol; – monopolistická konkurence.

průměrnými a mezními náklady; – rozliší explicitní a implicitní náklady a zisk ekonomický a účetní; – na příkladech z praxe odvodí zákonitosti panující mezi objemem produkce a velikostí průměrných celkových nákladů; – rozezná jednotlivé typy konkurence, jejich chování a dopady na trh; – posoudí důsledky regulace cen a důsledky monopolního a dominantního postavení podniku; – pochopí vlastnosti a příčiny vzniku monopolu; – analyzuje negativa a rozezná příklady z praxe; – odvodí mimořádný zisk; – na příkladech z praxe rozliší typy konkurence a charakteristiky jejich vlivů.	
--	--

5.20 EKONOMICKÁ ANGLIČTINA

Název vyučovacího předmětu:

Obor vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium

Platnost:

EKONOMICKÁ ANGLIČTINA

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

61

od 1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Ekonomická angličtina je součástí pojetí výuky cizího jazyka na obchodní akademii. Zaměřuje se na rozšíření kompetencí směrem k praktickým dovednostem souvisejícím s oborem studia. Představuje určitý typ nadstavby pro ty žáky, kteří se chtějí věnovat studiu cizího jazyka na rozšířeném a prohloubeném základě.

Pojetí tohoto volitelného vyučovacího předmětu odpovídá nejnovějším požadavkům pedagogiky a metodiky vyučování cizím jazykům. Vyučování je zaměřeno především na produktivní kompetence žáků v oblasti tzv. Business English. Vychází se zejména z interaktivních potřeb ekonomické sféry společnosti. Tento předmět může být také přípravou na složení mezinárodně uznatelné zkoušky English for Business platnou ve 130 zemích po celém světě a uznávané státními institucemi, obchodními a průmyslovými korporacemi, univerzitami a dalšími subjekty, kterou lze složit přímo ve škole.

Charakteristika učiva

Učivo je uspořádáno do jednotlivých tematických celků, které jsou koncipovány tak, aby navazovaly na učivo předmětu anglický jazyka učivo odborných ekonomických předmětů, pokud se týká slovní zásoby, terminologie i gramatiky. Cílem je aktivní osvojení rozšířené slovní zásoby a zvládání typických situací v ekonomické sféře. Volba tematických celků rovněž odpovídá aktuálním potřebám zaměstnavatelů v České republice, v zemích Evropské unie a ve všech anglicky mluvících zemích.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Svět práce

- diskuse o profesních plánech do budoucna
- trh práce u nás a v EU, pracovní příležitosti v zemích anglicky mluvících
- uplatnění se na trhu práce
- požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- obchodní korespondence
- informační technologie
- právo

Popis metod a forem výuky

Celý komplex výuky a vyučovacích metod je podřízen zvyšování odborných a jazykových kompetencí žáků. Důležitou a nedílnou součástí výuky je používání textů, které slouží jako východisko tvorby vlastního textu a k diskusi. Texty mají rovněž vzdělávací funkci. Jejich zdrojem jsou učebnice, časopisy a prostřednictvím internetu také denní tisk a vybraná beletrie.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků je hodnocením celého komplexu kompetencí, které žák v průběhu vyučovacího procesu získá. Žáci budou hodnoceni nejenom podle stupně obsahového zvládnutí učiva, ale rovněž podle svých schopností jazykové interakce a aktivního zapojení do individuálních i kolektivních projektů. Při hodnocení žáků se kombinuje známkování a slovní hodnocení. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5 (viz klasifikační stupnice ve vnitřním řádu školy). V předmětu se hodnotí jazyková a obsahová správnost, bohatost a přiměřenost používaných lexikálních, gramatických a stylizačních prostředků. Hodnocení je pro žáka rovněž důležitým motivačním faktorem.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

3. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Písemné dovednosti: Žák - vyjadřuje se k danému tématu, - vyplňuje dotazníky a sestavuje strukturovaný životopis, - je schopen napsat obchodní dopis dle zadání, - seznamuje se s odlišnostmi ekonomické sféry v cizojazyčných zemích, - přiměřeným způsobem komunikuje, - reaguje na nabídku současné společnosti a	1. Letters
	2. MEMO
	3. Shortanswers
	4. True/ false

současných organizací, - reaguje na komunikativní situace, - sestavuje inzeráty a odpovídá na ně, - zvládne komunikativní situace v kanceláři, - komunikuje v základních komunikativních situacích, - posuzuje cizí země s ohledem na ekonomickou sféru, - objednává zboží a služby a umí je reklamovat, - diskutuje nad celoživotním vzděláváním a s tím související volbou povolání, - má schopnost argumentovat a přinášet pozitivní názory, - obhájí své postoje a názory, - aktivně používá frazeologismy a terminologii vztahující se k danému tématu, - zvládá rozšiřující slovní zásobu k danému tématu.	
---	--

4. ročník

Výsledky a kompetence	Tematické celky
Písemné dovednosti: Žák - je schopen zjistit informace z grafů a diagramů, - pracuje s informacemi z grafů a diagramů, - uvádí informace do souvislých vět a textů, - používá odbornou terminologii, - popisuje ekonomický sektor a jeho důležitost v dnešní společnosti, - vyjadřuje se písemně v odpovídajících komunikativních situacích, - hodnotí své vlastní schopnosti a dovednosti, - vyjadřuje své představy o budoucím povolání, - formuluje základní písemnosti v oblasti ucházení se o místo, - simuluje představovací pohovory	1. Furtherpractice – letters
	2. Furtherpractice – memo
	3. Furtherpractice – shortanswers
	4. Furtherpractice – true/false
	5. Forms and diagrams
	6. Revision, tests

5.21 VOLITELNÝ PŘEDMĚT – EKONOMICKÝ SEMINÁŘ

Název vyučovacího předmětu:

Obor vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet vyučovacích hodin za studium:

Platnost:

EKONOMICKÝ SEMINÁŘ

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

denní

54

od 1. 9. 2012

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Předmět seminář slouží ke splnění základního cíle profilu absolventa, žáci v něm prohlubují základní ekonomické dovednosti, které získali nejen v odborných předmětech, ale i v předmětech všeobecně vzdělávacích. Tyto dovednosti vedou k tomu, aby žák byl schopen dalšího studia na vysoké škole, nebo k bezprostřednímu využití v reálném životě občanském nebo profesním. Tím předmět přispívá k rozvoji odborných a občanských kompetencí absolventa. V předmětu jsou rozvíjeny především následující odborné kompetence absolventa:

- prakticky aplikovat poznatky z odborných předmětů při řešení ekonomických problémů,
- pracovat se zdroji ekonomických a právních informací, samostatně je vyhledávat, posuzovat, interpretovat a využívat,
- efektivně ovládat klávesnici počítače, vyhotovovat písemnosti v normalizované úpravě.

Charakteristika učiva

Předmět je zařazen do posledního roku studia v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně. Ve čtvrtém ročníku žáci zpracují podnikatelský projekt navazující na jejich podnikatelský plán. Při pracích spojených s tímto projektem žáci postupně nabydou dalších poznatků a praktických zkušeností v oblasti zpracování podnikatelského plánu, právních otázek podnikání, marketingu, kalkulací a rozpočtování, sociálního a zdravotního pojištění, personalistiky, odměňování, daní a platebního styku.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žáci:

- vyjadřují se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentují,
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastní diskuzí, formulují a obhajují své názory a postoje, respektují názory druhých,
- zpracovávají jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály, snaží se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Žáci:

- stanovují si cíle a priority podle svých osobních schopností,
- jsou schopni efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky,
- využívají ke svému učení zkušeností jiných lidí, učí se i na základě zprostředkovaných zkušeností,
- přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagují, přijímají radu i kritiku,
- dále se vzdělávají.

Sociální kompetence

Žáci:

- jsou schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- dovedou přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažují návrhy druhých,
- přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy

Žáci:

- jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej,
- umí vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňují při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické a myšlenkové operace,
- jsou schopni volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi

Žáci:

- dovedou pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- komunikují elektronickou poštou,
- získávají informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- dovedou pracovat s informacemi.

Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů

Žáci:

- správně používají pojmy kvantifikujícího charakteru,
- volí pro řešení úkolu odpovídající matematické postupy a techniky a používají vhodné algoritmy,
- využívají a vytvářejí různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy) reálných situací a používají je pro řešení.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žáci (dle zvoleného tématu projektové práce)

- mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání,
- mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znají požadavky zaměstnavatelů na pracovníky a jsou schopni srovnávat je se svými předpoklady; jsou připraveni přizpůsobit se změněným pracovním podmínkám,
- dovedou vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli,
- znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- osvojili si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Přínos k realizaci průřezových témat

Informační a komunikační technologie.

Občan v demokratické společnosti

- vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti, jednání s lidmi
- diskuze, hledání kompromisního řešení, angažování se nejen pro vlastní prospěch

Člověk a svět práce

- orientace ve světě práce, vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech a vzdělávací nabídce.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- ekonomika
- právo
- účetnictví
- odborná praxe v podniku
- informační technologie
- písemná a elektronická komunikace
- s předměty dle zvolených témat prací žáků

Popis metod a forem výuky

Výuka předmětu seminář je pojata tak, že se klade důraz na aktivitu ze strany žáka. Učitel vytváří situace, které vedou žáky k přemýšlení, hledání, nalézání, řešení a ověřování a interpretaci výsledků. Při projektové výuce žáci pracují jak ve skupinách, tak samostatně. Žáci ve svých projektech samostatně vyhledávají informace, pracují s nimi a prezentují výsledky. Učí se hodnotit výsledky své činnosti. Práce na projektu je provázena i vlastní reflexí postojů a získaných zkušeností, tato zpětná vazba je zdrojem dalšího poučení žáka. Projektová výuka podporuje kreativitu žáků, invenci, flexibilitu, schopnost pracovat v týmu, ochotu poskytovat individuální schopnosti ve prospěch celku, schopnost diskutovat, obhajovat vlastní stanoviska, přijímat stanoviska jiných, rozvíjet smysl pro zodpovědnost při cvičných obhajobách a prezentacích, kdy je žák schopen obhájit výsledky své práce, vysvětlit, jak při řešení projektu postupoval, kde získal informace, jak je zpracovával a umí zodpovědět otázky a reagovat na připomínky. Předmět seminář připravuje žáky k dalšímu studiu na vysokých či vyšších odborných školách. V projektové výuce se ve vyšší míře uplatňují mezipředmětové vztahy s ostatními odbornými předměty i s předměty všeobecně vzdělávacími, jako je dějepis, český jazyk a literatura, cizí jazyky apod. Žáci jsou v předmětu seminář rozděleni do skupin. Výuka probíhá především v učebnách výpočetní techniky, kde žáci pracují s programy Word, Excel, PowerPoint, informace a data ke zpracování projektů získávají z internetu, využívají různých kalkulaček na odborných webových stránkách (dle zadání projektů), vyhledávají potřebnou literaturu pro zpracování svých projektů. Dle zadání projektů využívají i aplikační software, např. z oblasti práva.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni ústně i písemně. Při ústním projevu je hodnocena souvislost vyjadřování, srozumitelnost, schopnost prezentovat názory svoje i týmu, schopnost přijímat názory ostatních a hodnotit je, pohotovost, rychlost reagování. U písemného projevu je také hodnocena kreativita žáka, přesnost, pečlivost, přehlednost, dodržování norem. Při závěrečné klasifikaci se berou v úvahu zpracovávané projekty, průběžná práce žáka, schopnost pracovat individuálně i ve skupině, zodpovědnost, samostatnost.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák – pochopí smysl podnikatelského plánu; – rozezná strukturu a jednotlivé prvky plánu;	1. Podnikatelský plán – charakteristika a struktura; – volba oboru podnikání.

– vyhodnotí informace ve skupině a zvolí vhodný obor podnikání.	
Žák – vyhledá správnou živnost a splní všechny kroky spojené s počátkem podnikání; – zvolí vhodnou obchodní společnost včetně všech spojených právních úkonů.	2. Právní otázky vzniku podniku a podnikání – živnostenské a obchodní právo.
Žák – navrhne jednoduchý průzkum trhu na vybraný produkt; – prohloubí pochopení základních nástrojů marketingového mixu na základě aplikace na zvolený předmět podnikání; – sestaví marketingový plán; – sestaví jednoduchou SWOT analýzu; – pochopí BCG z hlediska sortimentu firmy; – aplikuje základní marketingové strategie.	3. Marketing – průzkum trhu; – nástroje marketingového mixu; – SWOT analýza, BCG, strategie.
Žák – provede základní propočet potřeby zaměstnanců; – sestaví inzerát na zaměstnance; – provádí všechny administrativní úkony spojené se vznikem a zánikem pracovního poměru; – vytvoří jednoduchou organizační strukturu podniku.	4. Zaměstnanci – výběr a přijímání zaměstnanců; – pracovně právní vztahy; – odměňování; – organizační struktura podniku;
Žák – provede výpočty sociálního pojištění dle projektu; – zpracuje konkrétní formuláře.	5. Sociální pojištění – zaměstnanec a zaměstnavatel – OSVČ
Žák provede výpočty a zpracuje formuláře v písemné i elektronické podobě.	6. Zdravotní pojištění – zaměstnanec a zaměstnavatel – OSVČ
Žák – analyzuje a kvantifikuje náklady zvoleného projektu; – aplikuje kalkulační vzorec na konkrétní projekt; – provede kalkulaci konkrétních nákladů dle projektu použitím optimální metody; – sestaví rozpočet.	7. Kalkulace nákladů, rozpočtů – náklady a jejich členění; – kalkulační vzorec; – kalkulační metody; – rozpočet.
Žák – sestaví nabídku dle zpracovaného projektu, – vystaví dokumentaci pro smluvní	8. Obchodování podniku – nabídka; – prodejní činnost.

partnery (potvrzení objednávky, kupní smlouva), vystaví fakturu a dodací list.	
Žák – prohloubí znalosti daně z příjmů, DPH, silniční daně a daně z nemovitostí, – dle projektu sestaví daňová přiznání.	9. Daně – daň z příjmů, DPH, silniční daň, daň z nemovitostí.

5.22 VOLITELNÝ PŘEDMĚT - SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ

Název vyučovacího předmětu:

Kód a název oboru vzdělání:

Forma vzdělání:

Celkový počet hodin za studium:

Datum platnosti od:

SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ

78–42–M/02 Ekonomické lyceum

denní

54

1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

Společenskovědní seminář se podílí na přípravě žáka na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Směřuje proto především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, aby jednali odpovědně a uvážlivě vůči sobě i společnosti. Výuka má snahu zajistit, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném, jednali v souladu s morálními principy a přispívali k uplatňování demokratických hodnot.

Žáci:

- umí kriticky myslet, nenechají sebou manipulovat a snaží se co nejvíce porozumět současnému světu
- ctí život jako nejvyšší hodnotu
- uvědomují si odpovědnost za vlastní život a jsou připraveni řešit své osobní a sociální problémy
- cíleně pracují na přípravě k maturitě a ke studiu na VŠ
- dodržují zákony a pravidla chování

Charakteristika učiva

Výuka předmětu navazuje na znalosti a dovednosti žáků ze základní školy, které prohlubuje. Učivo předmětu zahrnuje tematické okruhy Základy psychologie, Základy politologie, Mezinárodní vztahy, Filozofie, náboženství, etika, Základy práva, Společenská kultura.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí:

Předmět má velké možnosti přispět k rozvoji klíčových kompetencí, zvláště jde o kompetence ke komunikaci, učení, práci a spolupráci s ostatními lidmi, práci s informacemi a jejich kritickému zhodnocení. Slouží k uvědomění si demokratických principů a demokratického soužití, vede k účtě k životnímu prostředí a jeho ochraně, podporuje vědomí odpovědnosti za vlastní život a zdraví.

Žák:

- aktivně se zúčastňuje diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje, respektuje názory druhých
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu
- efektivně pracuje, vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- dokáže pracovat v týmu

Přínos k realizaci průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- práce s internetem, vyhledávání potřebných informací

Občan v demokratické společnosti

- vhodná míra sebevědomí, sebeodpovědnosti, jednání s lidmi

- diskuze, hledání kompromisního řešení, angažování se nejen pro vlastní prospěch

Člověk a svět práce

- orientace ve světě práce, vyhledávání a posuzování informací o profesních příležitostech a vzdělávací nabídce.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- občanská nauka
- právo
- psychologie
- český jazyk
- zeměpis
- ekonomika

Popis metod a forem výuky

Metody výuky

- metody motivační – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), pochvaly, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů a jiných situací běžného života
- metody fixační – opakování učiva ústní i písemné, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse), brainstorming
- metody expoziční – vyprávění, čtení krátkých ilustračních příběhů, vysvětlování, využití dataprojektoru, počítače, práce s verbálními texty, ikonickými (obrázky, fotografie) a kombinovanými texty (například film)

Formy výuky:

- hromadné vyučování – vyučování frontální, skupinové a individuální

Způsob hodnocení výsledků žáků:

- písemné zkoušení – minimálně 3x za pololetí
- hodnotí se aktivita v semináři, schopnost vyhledávat prameny informací, kriticky je posuzovat, vytvářet si argumenty podložené názory a diskutovat o nich

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - objasní podstatu a význam psychologie, dokáže odlišit jednotlivé psychologické disciplíny; - vysvětlí podstatu lidské psychiky a její biologickou a sociální determinaci; - popíše vybrané psychické jevy a pojmy - vnímání, představování, myšlení, řeč, paměť, pozornost, city, učení, zaměřenost osobnosti; - vymezí pojem psychologie osobnosti, popíše strukturu osobnosti; - vysvětlí pojem sociální deviace a sociálně patologické jevy, aplikuje na příklady; - popíše zásady psychohygieny; - uvede příklady poruch duševního života; - vysvětlí podstatu vývojové psychologie a popíše jednotlivá vývojová období;	Základy psychologie - psychologie jako věda, disciplíny; - podstata lidské psychiky; - psychické jevy - vnímání, představování, myšlení a řeč, paměť, pozornost, city; - učení, zaměřenost osobnosti; - psychologie osobnosti, struktura; - sociální deviace, sociálně patologické jevy, problémy volného času, různé typy závislostí; - psychohygiena - zásady, stres; - poruchy duševního života; - vývojová psychologie, faktory ovlivňující osobnost, periodizace vývoje lidského jedince;

- vysvětlí pojem socializace, uvede vlivy působící na utváření osobnosti, charakterizuje různé typy sociálního chování a komunikace; - charakterizuje jednotlivé sociální útvary a uvádí příklady z praxe; - objasní faktory, které vedou k sociální nerovnosti a dělení společnosti na třídy a vrstvy;	- socializace jedince, sociální role, sociální chování a komunikace; - sociální útvary a sociální stratifikace (sociální nerovnost, třídy a vrstvy);
Žák: - vysvětlí pojem stát, objasní příčiny vzniku států, podstatu státu, charakterizuje jednotlivé typy a formy státu, uvede konkrétní příklady; - objasní podstatu ideologie, charakterizuje vybrané ideologické směry; - popíše právní základy státu, pojetí státní moci; - uvede přehled lidských práv a svobod, práva dětí, zná základní dokumenty o lidských právech a orgány, které se těmito právy zabývají; - vysvětlí pojem demokracie, na příkladech popíše politickou participaci občanů; - uvede principy voleb, vysvětlí volební systémy a funkci politických stran; - popíše politický systém ČR, zná státní symboly, vysvětlí vzájemné vztahy mezi nejvyššími státními orgány; - popíše strukturu veřejné správy a obecní samosprávy, uvede způsoby nabývání a pozbývání státního občanství;	Základy politologie - podstata a vznik státu, jeho znaky a funkce, typy a formy státu; - podstata ideologie, základní ideologické směry; - právní základy státu, dělba státní moci, ústava, zákony; - lidská práva a svobody, práva dětí, základní dokumenty a orgány; - demokracie – znaky, přímá a zastupitelská demokracie; - politická participace občanů; - volby, volební systémy; - politické strany; - politický systém ČR, demokratický právní stát; - veřejná správa, obecní samospráva, státní občanství ČR;
Žák: - vysvětlí podstatu mezinárodních vztahů, cíle a nástroje zahraniční politiky, úlohu velmocí; - popíše fungování mezinárodních organizací (NATO, OSN, EU), charakterizuje soudobé cíle a funkci, posoudí jejich politiku; - vysvětlí pojem evropská integrace, uvede příklady z historie EU; - uvede příklady projevů globalizace v různých oblastech a debatuje o názorech na jejich důsledky;	Mezinárodní vztahy - vznik a podstata mezinárodních vztahů, zahraniční politika, velmoci; - mezinárodní organizace – NATO, OSN, EU; - evropská integrace a její historie; - globalizace, globální problémy;

Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, charakterizuje hlavní filozofické disciplíny; - popíše vývoj lidského myšlení především v oblasti ontologie, gnozeologie a filozofické antropologie; - popíše hlavní světová náboženství a jejich znaky; - vysvětlí podstatu etiky a charakterizuje hlavní etické kategorie; - uvede příklady praktické etiky z různých oborů lidské činnosti; - debatuje o smyslu života a jeho hodnotě, povinnosti chránit jej a zkvalitňovat;	Filozofie, náboženství, etika - podstata filozofie, filozofické disciplíny, základní filozofické pojmy; - dějiny filozofie - mýtické období, východoasijská učení, filozofie antická, středověká, renesanční, novověká, filozofie 19. a 20. století; - hlavní světová náboženství; - podstata etiky, etické kategorie (morálka, mrav, dobro, zlo, svoboda, svědomí); - otázky praktické etiky; - etika v kritických fázích života; - lidská důstojnost;
Žák: - vysvětlí pojmy právo a morálka; - popíše základní právní pojmy, charakterizuje právnické profese; - objasní obsah a prameny občanského, rodinného, pracovního a obchodního práva, uvede konkrétní příklady; - popíše trestní právo, trestní odpovědnost, orgány činné v trestním řízení a soustavu soudů v ČR; Žák: - vysvětlí pojmy společenská kultura, hmotná a duchovní kultura; - objasní pojem masová kultura, masmédia a jejich vliv na veřejné mínění; - popíše význam kulturního dědictví, uvede příklady; - vysvětlí význam etikety ve společnosti a uvede konkrétní příklady chování v různých společenských situacích.	Základy práva - právo, morálka, právní řád státu, právní normy, právo veřejné a soukromé, hmotné a procesní, právní odpovědnost; - právní vztahy, právní osobnost, svéprávnost, právnické profese; - občanské právo - absolutní a relativní majetková práva; - rodinné právo; - pracovní právo, pracovní poměr; - obchodní právo, podnikání; - trestní právo, trestní odpovědnost, právo hmotné a procesní, orgány činné v trestním řízení; - soustava soudů v ČR, soudní řízení; Společenská kultura - společenská kultura, dělení kultury, její znaky a funkce; - masová kultura, masmédia, vliv na veřejnost; - kulturní dědictví; - společenské normy – etiketa; - pravidla chování v konkrétních společenských situacích.

5.23 VOLITELNÝ PŘEDMĚT – KONVERZACE Z ANGL. JAZYKA

Název vyučovacího předmětu:

KONVERZACE Z ANGL. JAZYKA

Obor vzdělání:

78-42-M/02 Ekonomické lyceum

Forma vzdělání:

denní

Celkový počet vyučovacích hodin za studium

54

Platnost:

od 1. 9. 2009

4. ročník

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

- připravit žáky na maturitu z angličtiny - písemnou i ústní část,
- prohloubit znalosti žáků z předmětu cizí jazyk se zaměřením na úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky.

Žák:

- komunikuje v cizím jazyce v různých situacích života v projevech mluvených na témata daná maturitní zkouškou, volí adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracuje s různými typy textů, umí je zpracovat a využít jako zdroje i jako prostředku ke zkvalitnění svých jazykových znalostí a dovedností,
- dokáže napsat text různého typu daného maturitní zkouškou (email, pohled, formální a neformální dopis, leták, pozvánku, zprávu, článek do novin, popis a vyprávění),
- dokáže porozumět monologickému a dialogickému projevu, na základě poslechu je schopen splnit dané úkoly, doplnit daný text,
- získává znalosti o světě a získané poznatky využívá ke komunikaci jak písemné tak psané,
- pracuje s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu nebo
- CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívá tyto
- informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí
- a dovedností.

Charakteristika učiva

Učivo je uspořádáno do jednotlivých tematických celků, které jsou koncipovány tak, aby navazovaly na učivo předmětu cizí jazyk, pokud se týká slovní zásoby, terminologie i gramatiky. Cílem je aktivní osvojení rozšířené slovní zásoby a lepší zvládnutí komunikativních situací. Volba tematických celků rovněž odpovídá dnešním potřebám, které přispívají k výchově k demokracii a k poznávání života společnosti především v zemích Evropské unie a v zemích příslušné jazykové oblasti.

Pojetí výuky

Celý komplex výuky a vyučovacích metod je podřízen zvyšování komunikativních kompetencí žáků. Žákům je dáván co největší prostor pro uplatnění jejich jazykových a řečových dovedností, pro obhájení názorů a argumentaci. Důležitou a nedílnou součástí výuky je používání čtených a poslechových textů, které slouží jako východisko následné komunikativní situace a diskusi. Texty mají rovněž výchovnou a poznávací funkci. Jejich zdrojem jsou učebnice, časopisy a prostřednictvím internetu také denní tisk a vybraná beletrie.

Žáci budou rovněž motivováni k vedení jazykového portfolia, které eventuálně vyústí v získání jazykového pasu a dále Europassu.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žák je veden k tomu, aby byl schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci a vhodně se prezentovat v souladu s pravidly daného kulturního prostředí,

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata.

Personální kompetence

Žák by měl být připraven:

- efektivně se učit a pracovat, využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, učit se na základě zprostředkovaných zkušeností,
- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, přijímat radu a kritiku,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností a zájmové a pracovní orientace,
- dále se vzdělávat.

Sociální kompetence

Žák by měl být schopen:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- pracovat v týmu,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem a kulturám.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Žák je veden k tomu, aby:

- znal alternativy uplatnění jazykového vzdělání na trhu práce a požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost,
- dokázal se písemně i verbálně seberealizovat při vstupu na trh práce.

Přínos k realizaci průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Svět práce

- diskuse o profesních plánech do budoucna
- trh práce u nás a v EU, pracovní příležitosti v zemích anglicky mluvících
- uplatnění se na trhu práce
- požadavky zaměstnavatelů na jazykovou gramotnost

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- informační technologie
- český jazyk a literatura
- dějepis
- občanská nauka
- biologie
- chemie
- hospodářský zeměpis
- právo

Popis metod a forem výuky

Celý komplex výuky a vyučovacích metod je podřízen zvyšování odborných a jazykových kompetencí žáků. Důležitou a nedílnou součástí výuky je používání textů, které slouží jako východisko tvorby vlastního textu a k diskusi. Texty mají rovněž vzdělávací funkci. Jejich zdrojem jsou učebnice, časopisy a prostřednictvím internetu také denní tisk a vybraná beletrie.

Způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků je hodnocením celého komplexu kompetencí, které žák v průběhu vyučovacího procesu získá. Žáci budou hodnoceni nejenom podle stupně obsahového zvládnutí učiva, ale rovněž podle svých schopností jazykové interakce a aktivního zapojení do individuálních i kolektivních projektů. Při hodnocení žáků se kombinuje známkování a slovní hodnocení. Základní formou hodnocení je klasifikace vyjádřená známkou podle stupnice 1 – 5 (viz klasifikační stupnice ve vnitřním řádu školy). V předmětu konverzace v cizím jazyce se hodnotí pohotovost reagování na různé podněty včetně poslechových a textových, schopnost argumentace, spolupráce s ostatními a také jazyková a obsahová správnost, bohatost a přiměřenost používaných lexikálních, gramatických a stylizačních prostředků. Hodnocení je pro žáka rovněž důležitým motivačním faktorem.

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

4. ročník

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák - monologicky i dialogicky se vyjadřuje k danému tématu, příprava rodinné oslavy, důležité rodinné okamžiky - zaujímá stanovisko k problematice dnešní rodiny a trendům jejího vývoje, - seznamuje se s odlišnostmi způsobu života v rodinách v cizojazyčných zemích, - napíše email a neformální dopis na dané téma - je schopen interakce – pomoc při domácích pracích, popisuje a porovnává obrázky, - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - vyjadřuje se v dialozích a monolozích k názorům na bydlení, zařízení bytu, typy bytů, domů, bydlení na venkově, ve městě, - zvládne komunikativní situace v realitní kanceláři, - seznamuje se s formami bydlení a možnostmi jejich dosažení, - napíše email a neformální dopis na dané téma, - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – život ve městě a na venkově, slavná budova, - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - komunikuje v základních komunikativních situacích, - posuzuje cizí země se zaměřením na cizojazyčné země, - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – dopravní prostředky, výhody a nevýhody různých způsobů cestování, - napíše stížnost a vyprávění - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma,	1. Rodinný život 2. Bydlení, domov 3. Cestování, dopravní prostředky
- osvojuje si různé formy nakupování, - plánuje nákupy, - realizuje nákupy, popř. reklamace, - seznamuje se s tržním mechanismem v naší společnosti,	4. Nakupování a služby

- popíše možnosti nákupu ve městě a na vesnici, prostřednictvím internetu, - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – typy obchodů, - samostatně hovoří na téma - možnosti nakupování přes internet - napíše zprávu/reportáž z události, návod/instrukce, - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - popisuje sportovní aktivity, vybavení - objasňuje význam pohybové aktivity, má schopnost argumentace pro a proti, - zamýšlí se nad významem sportu v dnešní době, - diskutuje o rekreačním a vrcholovém sportu a olympijských hrách, - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – situace ve sportu - samostatně hovoří na téma – volba vhodného sportu, sport v naší zemi, - napíše pohlednici ze sportovního soustředění, - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - popisuje školy a rozvrh hodin, - srovnává školské systémy a uvažuje nad jejich výhodami a nevýhodami, typy škol - diskutuje nad celoživotním vzděláváním a s tím související volbou povolání, - má schopnost argumentovat a přinášet pozitivní názory na problematiku vyučovacího procesu, - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – situace ve třídě - samostatně hovoří na téma – ideální výuka - napíše pozvánku na večírek, neformální dopis na téma pokračování ve studiu - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - diskutuje o situaci ve společnosti - dokáže samostatně pohovořit na téma popis a charakter člověka - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – popis člověka - napíše článek do novin na téma názory na život - rozumí poslechovým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - popisuje jídelníček, stravovací návyky, - formuluje a obhajuje své názory v dialogu i v monologu v odpovídajících komunikativních situacích, - seznamuje se s národ. kuchyněmi, především v cizojazyčných zemích, - chápe důležitost tradic pro rodinný život a život společnosti, - popisuje jednotlivé svátky,	5. Sport 6. Škola a vzdělání 7. Lidé a společnost 8. Jídlo, zvyky a obyčeje 9. Volný čas, kultura 10. Ochrana životního prostředí, příroda
---	--

- aktivně používá frazeologismy a terminologii vztahující se k danému tématu, - zvládá rozšiřující slovní zásobu k danému tématu, - rozumí poslechoým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - popisuje osobní kulturní zážitky včetně emotivní postojů, - popisuje nabídku kulturních možností ve svém okolí a jejich srovnání ve městě a na venkově, - uvažuje a argumentuje o jednotlivých oblastech kultury a její současné úrovni, - vyjadřuje osobní vztah ke kultuře a umění, - samostatně pohovoří na téma volnočasové aktivity - je schopen interakce – popis a porovnání obrázků – volnočasové aktivity, - napíše článek na téma oblíbené dílo, zprávu na téma kulturní představení, - rozumí poslechoým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma, - popisuje jednotlivé vlivy na životní prostředí, - popisuje konkrétní situaci ve svém okolí, ČR a ve světě, - vyjadřuje osobní názor na ochranu životního prostředí, - používá interakci – popis a porovnání obrázků – vztah k životnímu prostředí, - napíše inzerát a leták k ochraně životního prostředí, - rozumí poslechoým textům a reaguje na komunikativní situace na dané téma.	
--	--

5.24 VOLITELNÝ PŘEDMĚT – MATEMATICKÁ CVIČENÍ

Název vyučovacího předmětu:	MATEMATICKÁ CVIČENÍ
Kód a název oboru vzdělání:	78–42–M/02 Ekonomické lyceum
Forma vzdělání:	denní
Celkový počet hodin za studium:	54
Datum platnosti od:	1. 9. 2009

POJETÍ VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU:

Obecné cíle a didaktické pojetí předmětu

- připravit žáky na maturitu a na přijímací zkoušku z matematiky na vysoké školy
- podílí se na vytváření kvantitativních a prostorových vztahů, na rozvoji intelektových vlastností, vytváření úsudků a řešení problémů

Žák:

- používá vhodné zdroje informací – kalkulačku, matematické tabulky, Internet, matematické programy, používá rýsovací pomůcky
- matematizuje reálné situace, pracuje s matematickým modelem řešení vzhledem k realitě, čte s porozuměním matematický text, grafy, diagramy, tabulky, přesně se matematicky vyjadřuje, vyhodnotí informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů
- řeší úkol odpovídajícími matematickými postupy a technikami a používá vhodné algoritmy a pomůcky

Charakteristika učiva

- připravuje na přijímací zkoušky na VŠ a na maturitu
- na používání limit, diferenciálního a integrálního počtu při studiu VŠ

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

- dovede řešit praktické situace kvantitativním vyjádřením jejich kvantifikovatelných prvků
- dovede identifikovat a analyzovat problémy
- zvažuje možnosti řešení
- zdokonaluje vlastní učení a pracovní výkon
- pracuje v týmu
- využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- využívá a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata) reálných situací a používá je pro řešení
- vyhodnocuje dosažené výsledky a pokrok

Přínos k realizaci průřezových témat

Občan v demokratické společnosti v oblastech

- osobnost a její rozvoj,
- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů,
- morálka, odpovědnost, tolerance;

Člověk a životní prostředí v oblasti

- souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;

Člověk a svět práce v oblastech

- poměr mezi studijními výsledky a schopnostmi a výběrem navazujícího vyššího a vysokoškolského studia,
- kvantitativní posouzení pracovních nabídek a produktů různých společností;

Informační a komunikační technologie v oblasti

- využití počítačových programů při řešení matematických úloh.

Přínos k realizaci mezipředmětových vztahů

- matematika
- ekonomika
- účetnictví
- právo
- zeměpis
- fyzika
- chemie
- ekonomie
- biologie
- tělesná výchova

Popis metod a forem výuky

- metody motivační – pochvaly, aktivizace žáků návrhy řešení
- metody fixační – opakování písemné i ústní, domácí úkoly
- metody expoziční - skupinová práce
- řešení problémů v týmu
- samostatné řešení problémů
- práce s literaturou
- využití SmartBoardu, počítače, Internetu a počítačových programů
- formy výuky: hromadné vyučování, skupinové, samostatná práce

Způsob hodnocení žáků

- testy maturit z předešlých let,
- přijímací zkoušky na VŠ,
- klasifikace práce v hodině pro zvýšení motivace,
- hodnocení domácích úkolů a seminárních prací,

PŘEDPOKLÁDANÉ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁVACÍ OBSAH, ROZVRŽENÍ DO ROČNÍKŮ

Ročník 4.

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematický celek
Žák: - provádí operace s výroky a množinami - upravuje výrazy - určuje podmínky existence	Výroky a množiny, algebraické výrazy, logika - výroky, množiny, číselné množiny - mnohočleny, výrazy
Žák: - narýsuje grafy funkcí - určí vlastnosti funkcí	Funkce - všechny typy funkcí
Žák: - řeší rovnice a nerovnice	Rovnice a nerovnice - opakování všech typů rovnic
Žák: - používá vzorce na aritmetickou i geometrickou posloupnost	Posloupnosti - aritmetická posloupnost, geometrická posloupnost, součet nekonečné geometrické řady

Žák: - používá goniometrické funkce při řešení trojúhelníku - narýsuje grafy goniometrických funkcí - řeší rovnice	Goniometrie a trigonometrie - řešení pravoúhlého trojúhelníku - grafy goniometrických funkcí - rovnice - sinová a kosinová věta
Žák: - používá variace, kombinace - řeší rozvoj výrazu pomocí binomické věty - určuje pravděpodobnost	Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika - variace, kombinace - binomická věta - pravděpodobnost
Žák: - užívá rovnice přímky a roviny v prostoru - určuje vzájemnou polohu 2 přímek, přímky a roviny a 2 rovin	Analytická geometrie v rovině a prostoru - body, vektory, přímka, rovina - vzájemná poloha 2 přímek, přímky a roviny a 2 rovin
Žák: - užívá rovnice přímky - řeší kuželosečky	Analytická geometrie kuželoseček - kvadratické útvary v rovině - kuželosečky (kružnice, elipsa, hyperbola, parabola), středový a obecný tvar - vzájemná poloha s přímkou
Žák: - řeší rovnice s komplexními čísly s jednou a dvěma neznámými - převádí na goniometrický tvar a zpět	Komplexní čísla - algebraický a goniometrický tvar - Moivreova věta - rovnice
<i>V průběhu roku cvičné maturity CERMAT a přijímací zkoušky na VŠ dle potřeby a přání žáků.</i>	

6. ZÁKLADNÍ MATERIÁLNÍ PODMÍNKY REALIZACE ŠVP

Materiální podmínky realizace ŠVP jsou dány budovou školy a jejím vybavením. Budova školy je více než sto let stará, byla dostavěna na sklonku 19. století, ale je dobře udržovaná a v posledních letech modernizovaná například instalací nové počítačové sítě. Má 15 prostorných kmenových tříd pro běžnou výuku, čtyři specializované učebny pro výuku jazyků, dvě počítačové učebny pro 32, respektive 33 žáků pro výuku předmětů ICT a písemné elektronické komunikace, čtyři počítačové učebny po 16 počítačích.

K realizaci přednášek a mimořádných vzdělávacích akcí slouží aula s kapacitou 64 míst. Všechny kmenové i odborné učebny jsou vybaveny počítači pro učitele a audiovizuálním systémem. Škola disponuje pěti interaktivními tabulemi typu SmartBoard a ActiveBoard, které slouží především pro výuku cizích jazyků a matematiky.

V každé kanceláři a kabinetě je zaměstnancům k dispozici nejméně jedna počítačová stanice. Všechny počítače ve škole jsou propojeny v síti a vybaveny vysokorychlostním připojením k internetu. Učitelé i žáci mají možnost neomezeného přístupu k počítačům a internetu při zachování základních norem odpovědného chování v počítačové učebně a elektronickém prostředí. Žáci mohou počítače v učebnách využívat i mimo rámec běžné výuky, pokud je v učebně volno.

Škola má dostatek míst v učitelských kabinetech, kde je možno v klidu realizovat nepřímou pedagogickou činnost. Kabinety jsou dostatečně vybaveny potřebným nábytkem a dalšími pomůckami potřebnými k výuce.

Budova školy disponuje dostatečnými prostorami pro kanceláře, moderně řešenými prostorami pro odkládání věcí žáků (individuální šatní skříňky), pro osobní hygienu a dalšími prostorami pro technické zázemí. Stravování je řešeno ve školní jídelně patřící Městu Kostelec nad Orlicí.

Škola disponuje tělocvičnou, v níž je nainstalována horolezecká stěna a která je vybavena běžným tělocvičným náradím a potřebami pro míčové a jiné hry. Kromě školní tělocvičny škola spravuje a pro tělesnou výchovu využívá velkou sportovní halu a venkovní hřiště za budovou školy.

Z uvedeného vyplývá, že kapacita školy je dostačující pro realizaci ŠVP. Vybavení je plně k dispozici pro výuku oboru obchodní akademie. Vybavení je průběžně modernizováno a v současné době plně dostačuje.

7. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY REALIZACE ŠVP

Personální podmínky realizace ŠVP na škole jsou na vysoké úrovni, neboť všichni pedagogičtí pracovníci jsou kvalifikovaní a aprobovaní. Kromě toho jsou průběžně vzděláváni v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) podle předem sestaveného plánu DVPP. Plán DVPP je sestavován s ohledem na konkrétní potřeby následujícího školního roku a zahrnuje různé oblasti. Nejčastější oblastí je aktualizace obsahu vzdělávání v souvislosti s vývojem legislativy. To se týká zejména vedoucích pracovníků (nový systém přijímacího řízení, podmínky k zahájení státních maturit apod.), učitelů ekonomických předmětů, kteří jsou nuceni k soustavné aktualizaci učiva v souvislosti s častými změnami v ekonomických zákonech apod. Další oblastí je inovace vzdělávacích metod a využívání moderních didaktických pomůcek a prostředků ICT. Samostatnou oblast tvoří vzdělávání výchovného poradce a vzdělávání v oblasti BOZP.

8. ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY REALIZACE ŠVP

Organizace a průběh vzdělávání odpovídá legislativním požadavkům, zejména zákonu č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a příslušných prováděcích vyhlášek, dále zákonu č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a je v souladu s dalšími legislativními opatřeními z oblasti školství, obecného práva, ekonomických a dalších legislativních opatření.

Získávání kompetencí žáků k racionálnímu využívání prostředků ICT se uskutečňuje přiměřeně po celou dobu studia v předmětu informační a komunikační technologie, v dalších předmětech s využitím prostředků ICT a zpřístupněním vybavení školy i v době mimo vyučování.

Škola zajišťuje humanitární akce ve spolupráci s agenturou Život dětem.

Studium je zahájeno adaptačním kurzem zážitkové pedagogiky organizovaným pro nově nastupující žáky 1. ročníku.

Žáci se průběžně zapojují do soutěží, které souvisejí s obsahem učiva. Jedná se zejména o jazykové, matematické a přírodovědné soutěže a o soutěže odborné, z nichž nejvýznamnější jsou jazykové olympiády a soutěže v matematice.

Problematika ochrany člověka za mimořádných událostí je zařazena zejména v učivu tělesné výchovy, občanské nauky a některých dalších předmětů. Aktivní procvičování se děje na sportovně turistickém kursu, který probíhá na závěr 2. ročníku studia.

Individuální péče je věnována žákům se zdravotním postižením podle druhu a závažnosti postižení.

9. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTECH

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků včetně prevence proti násilí, šikaně a jiným společensky negativním jevům při vzdělávání a při činnostech, které přímo souvisejí se vzděláváním, řeší především školní řád. Seznámení žáků s jeho pravidly se děje prokazatelně vždy při zahájení školního roku a před zahájením aktivit, které jsou pro zdraví žáků rizikové, jako jsou školní výlety, sportovní kurs, lyžařský kurs apod.

Budova školy a její jednotlivá zařízení procházejí pravidelnými kontrolami a revizemi podle platných legislativních norem.

V rámci možností jsou soustavně zlepšovány bezpečnostní, hygienické a pracovní podmínky při vzdělávacích činnostech.

Časová náročnost výuky podle ŠVP je v souladu s bezpečnostními a hygienickými požadavky na práci mladistvých, počet hodin nepřekračuje povolenou hranici a rozvrh hodin respektuje základní hygienické normy na provoz školy a zatížení mladistvých.

10. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Spolupráce se sociálními partnery je nedílnou součástí chodu školy. Zástupci sociálních partnerů se podíleli na tvorbě ŠVP a jeho ověřování a inovaci. Pravidelnými konzultacemi se podílejí na jeho aktualizaci. Mezi hlavní sociální partnery patří především firmy a instituce, ve kterých škola zajišťuje další vzdělávání zaměstnanců v rámci doplňkové činnosti, firmy, v nichž pracují absolventi školy, a dále zástupci Úřadu práce Rychnov nad Kněžnou, Městského úřadu Kostelec nad Orlicí a dalších institucí. Ti všichni pomáhají vytvořit podmínky pro co nejlepší naplnění hlavních vzdělávacích cílů zejména tím, že zprostředkovávají nejnovější praktické informace a zkušenosti jak pro učitele, tak přímo pro žáky, zúčastňují se významných akcí školy, jsou přítomni u maturitních zkoušek, umožňují tematické exkurze pro jednotlivé předměty a spolupracují s fiktivními firmami tím, že jim vytvářejí reálné zázemí.